

IEVADS

Pētījuma mērķis:

pirmkārt, noskaidrot:

- * kāda ir Latvijas iedzīvotāju attieksme pret cilvēktiesību ievērošanu Latvijā;
- * kādas ir svarīgākās problēmas cilvēktiesību ievērošanā Latvijā;
- * iemeslus, kādēļ cilvēktiesības netiek ievērotas pietiekamā mērā;
- * kādi ir iespējamie cilvēktiesību problēmu risināšanas veidi;
- * visizplatītākās jomas, kurās, pēc aptaujāto domām, ir pārkāptas viņu cilvēktiesības;
- * iemeslus, kuru dēļ tas notika;
- * kāda bija cilvēku, kuru cilvēktiesības tika pārkāptas, atbildes reakcija uz šo pārkāpumu;
- * profesijas un sociālās grupas, kuru pārstāvjiem nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā.

Otrkārt – izzināt:

- * Latvijas iedzīvotāju informētības līmeni par Valsts Cilvēktiesību biroju kopumā un par atsevišķiem tā darbības virzieniem;
- * kā valsts iedzīvotāji vērtē Valsts Cilvēktiesību biroja darbību kopumā un kāds ir tā darbības vērtējums atsevišķās jomās.

Pētījuma objekts - Latvijas sabiedrība. Aptaujāti tika Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 līdz 74 gadiem, turpmāk tekstā lietosim - visi respondenti.

Latvijas iedzīvotāju aptauja notika 1999.gada decembrī – 2000.gada janvārī (turpmāk tekstā – 2000.gada pētījums). Aptauja tika veikta tiešo interviju veidā respondentu dzīvesvietās. Kopumā tika aptaujāti 1040 iedzīvotāji (respondenti) 104 izlases punktos.

1. AKTUĀLĀKĀS CILVĒKTIESĪBU PROBLĒMAS LATVIJĀ

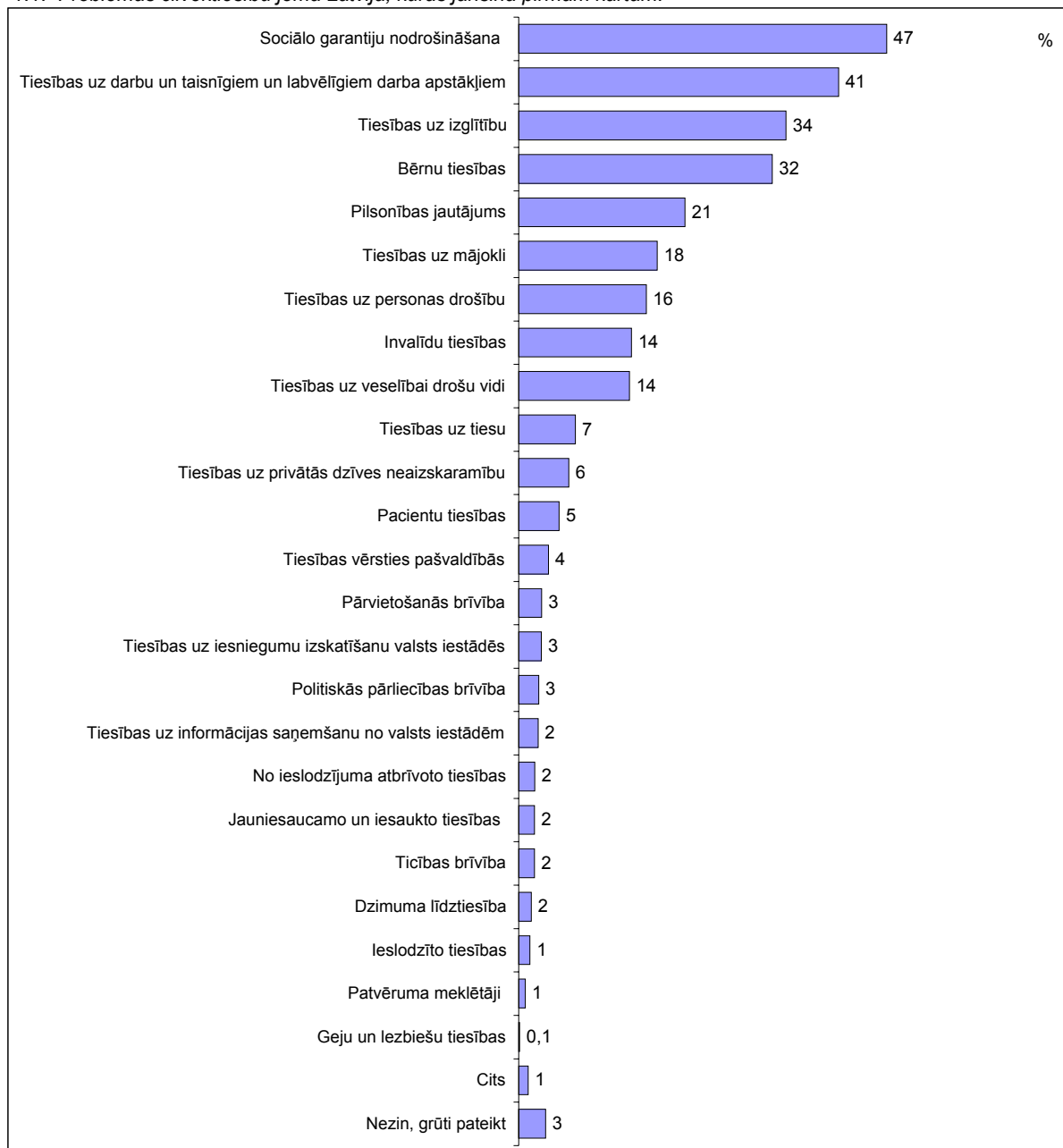
Latvijā cilvēktiesību jomā šobrīd ir divas problēmas, kuras, pēc valsts iedzīvotāju domām, būtu jārisina pirmām kārtām, t.i., sociālo garantiju nodrošināšana (to nosauca 47% respondentu) un tiesības uz darbu un taisnīgiem un labvēlīgiem darba apstākļiem (41%).

Nākamās divas cilvēktiesību problēmas, kuras šobrīd satrauc apmēram vienu trešdaļu no valsts iedzīvotājiem, ir tiesības uz izglītību (34%) un bērnu tiesības (32%).

Joprojām aktuāls paliek pilsonības jautājums (21%).

Samērā bieži tiek minēti arī tādi cilvēktiesību jautājumi kā tiesības uz mājokli (18%); tiesības uz personas drošību, brīvību un neaizskaramību uz ielas, ģimenē un darba vietā (16%); invalīdu tiesības (14%) un tiesības uz veselībai drošu vidi (14%).

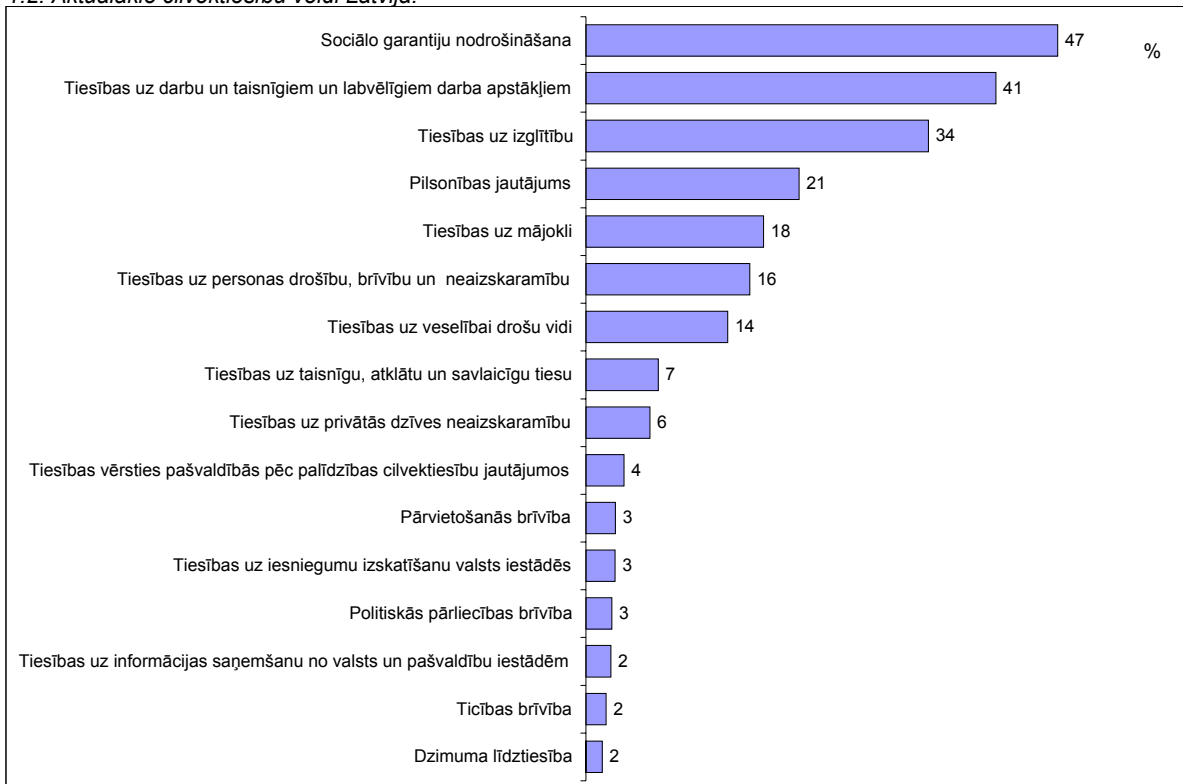
1.1. Problēmas cilvēktiesību jomā Latvijā, kuras jārisina pirmām kārtām.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Kopumā no visiem cilvēktiesību veidiem, šobrīd visvairāk aktualizējušās ir tiesības uz sociālajām garantijām (to atzīmē 47% respondentu), tiesības uz darbu (41%) un tiesības uz izglītību (34%).

1.2. Aktuālākie cilvēktiesību veidi Latvijā.

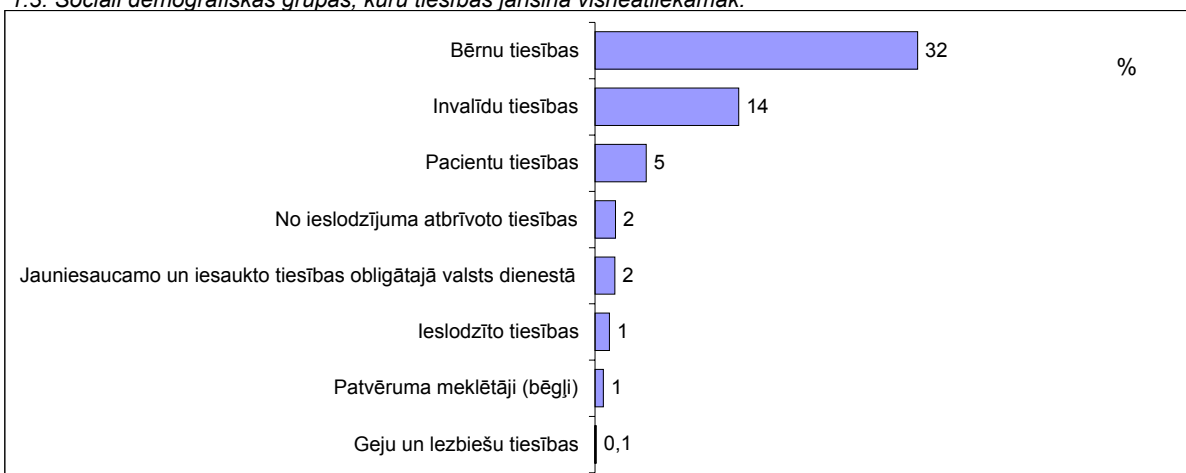

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Analizējot cilvēktiesību problēmu aktualitāti atkarībā no tiesību subjekta grupas piederības, redzam, ka Latvijas iedzīvotājus visvairāk satrauc divu grupu tiesības, t.i., bērnu (par kuru tiesībām iestājas 32%) un invalīdu (14%). No vienas puses, to izsauc fakts, ka šīs sociālās grupas tradicionāli ir mazāk aizsargātas un līdz to par viņu tiesību ievērošanu iestājas visu citu sociālo grupu pārstāvji. No otras puses, šīs grupas ir sociāli pievilcīgākas nekā, piemēram, ieslodzītie (par kuru tiesībām iestājas 1%) vai homoseksuālisti (attiecīgi 0,1%).

Tādejādi, varam teikt, ka uz šo brīdi Latvijas iedzīvotāju skatījumā, visneatliekamāk ir jārisina bērnu un invalīdu tiesību problēmas.

1.3. Sociāli demogrāfiskās grupas, kuru tiesības jārisina visneatliekamāk.

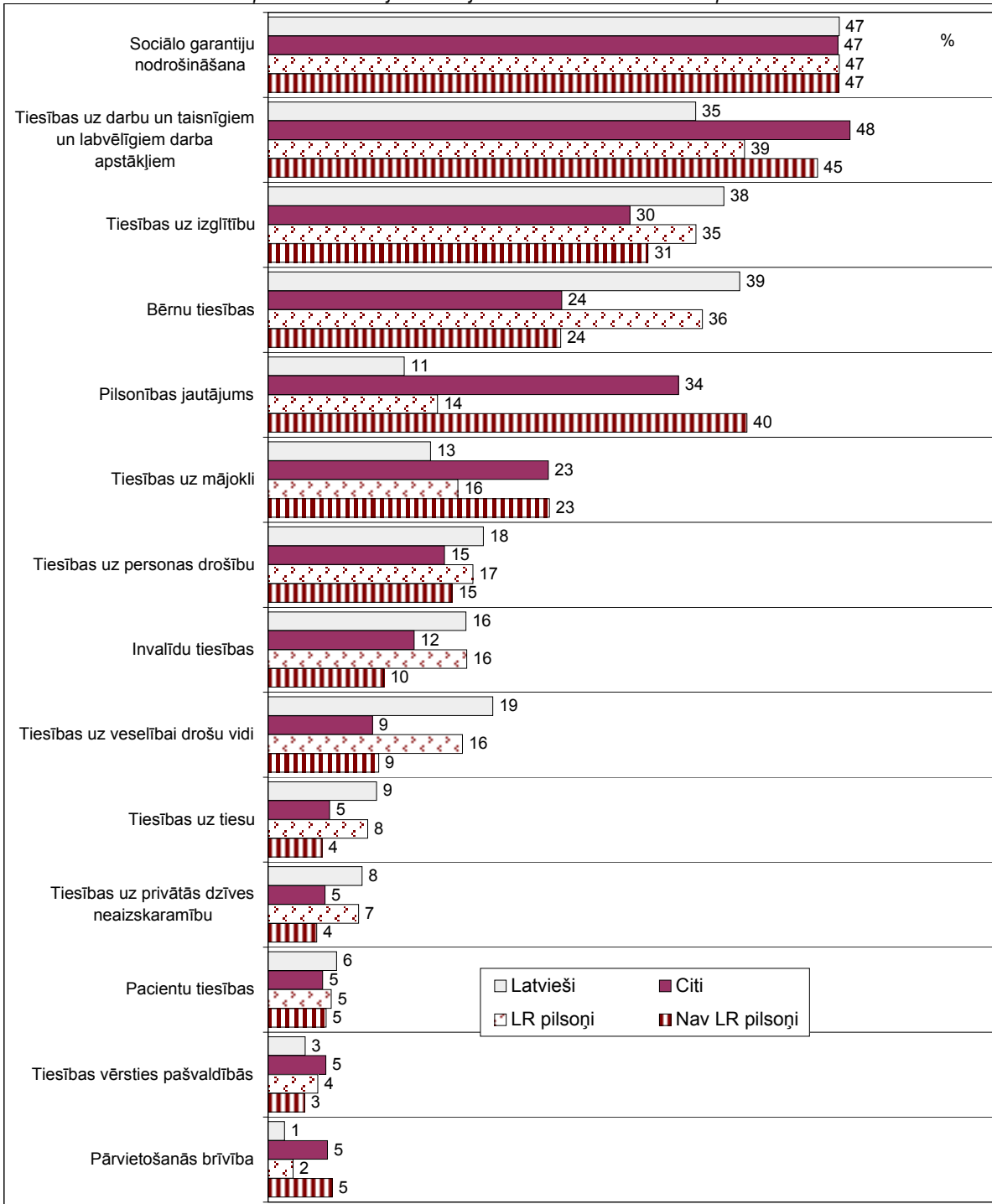
BĀZE: visi respondenti, n=1040

Dažādu sociāli demogrāfisko grupu pārstāvju attieksme pret atsevišķu cilvēktiesību problēmu risināšanas neatliekamību nav vienāda.

Tā, salīdzinot dažādu tautību pārstāvju viedokļus, redzam, ka latviešiem aktuālākas nekā cittautiešiem šķiet: bērnu tiesības (latvieši – 39% citi – 24%); tiesības uz izglītību (38% un 30%); tiesības uz veselībai drošu vidi (19% un 9%).

Savukārt, nelatvieši vairāk uzsver pilsonības jautājumu (nelatvieši – 34%, latvieši – 11%); tiesības uz darbu (48% un 35%) un tiesības uz mājokli (23% un 13%).

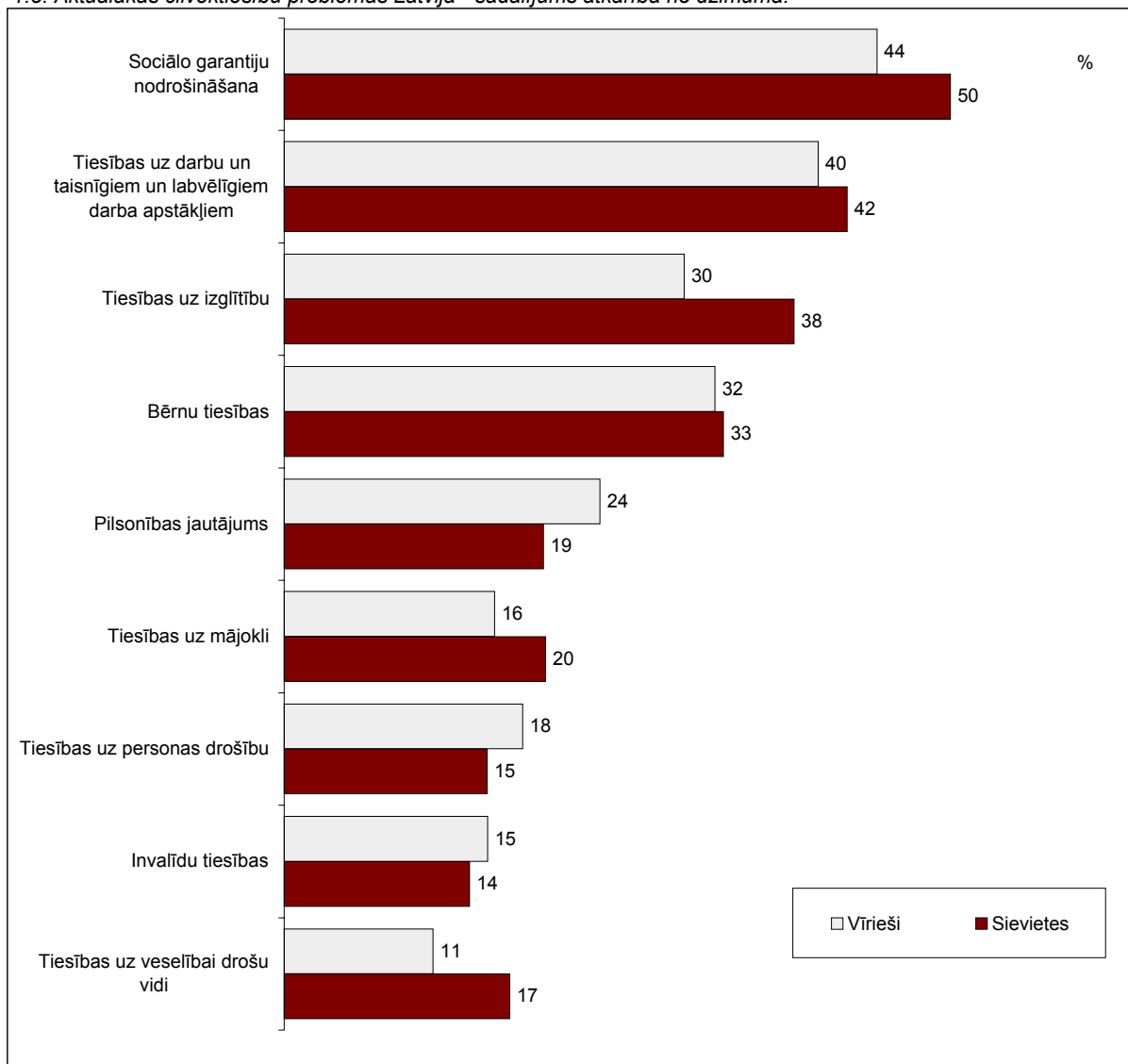
1.4. Aktuālākās cilvēktiesību problēmas Latvijā - sadalījums atkarībā no tautības un pilsonības.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Sievietes nedaudz biežāk nekā vīrieši kā neatliekamāk risināmas nosauca tiesības uz izglītību (sievietes – 38%, vīrieši – 30%); sociālo garantiju nodrošināšanu (50% un 44%) un tiesības uz veselībai drošu vidi (17% un 11%).

1.5. Aktuālākās cilvēktiesību problēmas Latvijā - sadalījums atkarībā no dzimuma.

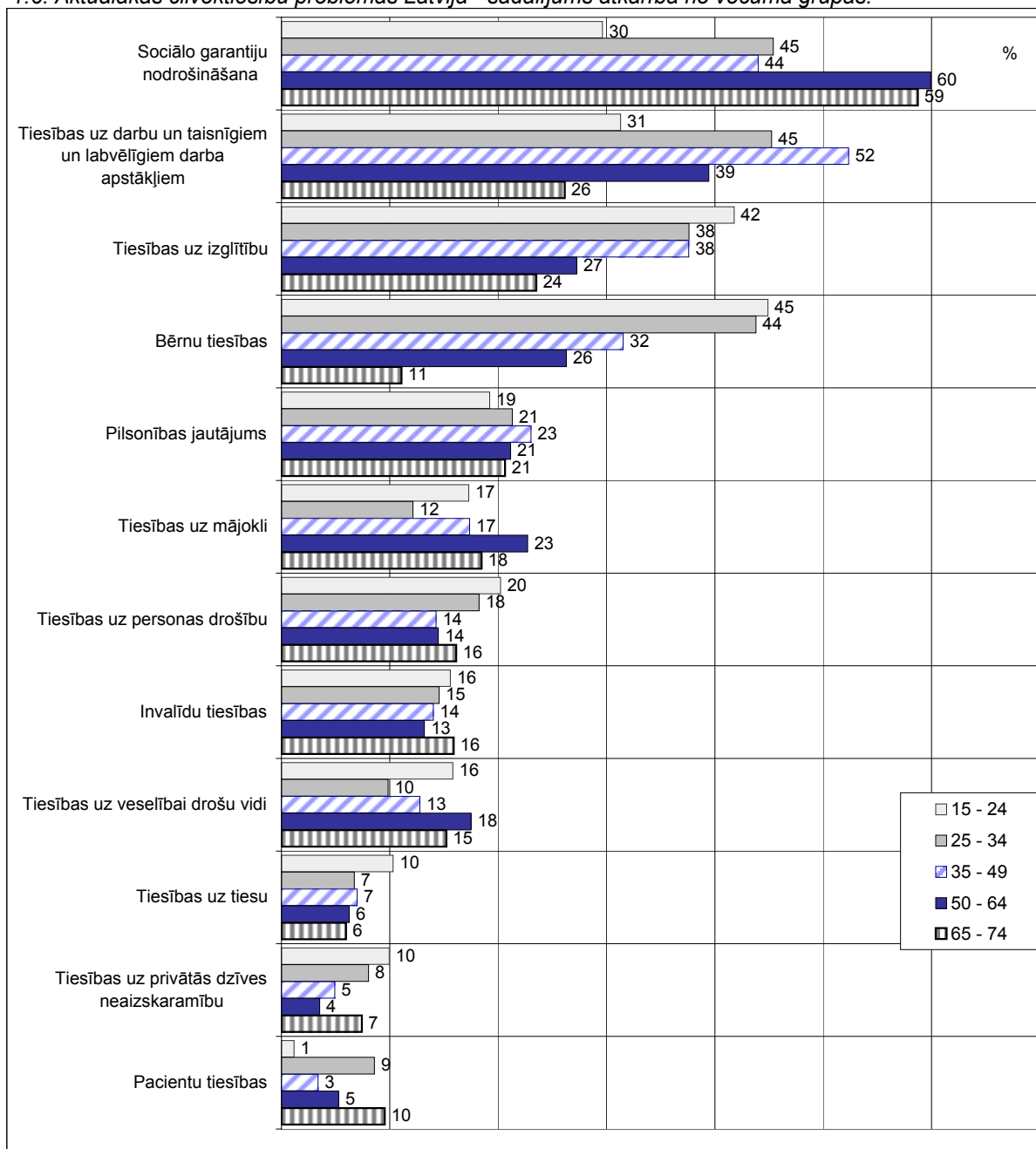
BĀZE: visi respondenti, n=1040

Ja salīdzinām attieksmi pret cilvēktiesību problēmām dažādās iedzīvotāju vecuma grupās, varam pamanīt diezgan likumsakarīgas tendences.

Sociālo garantiju nodrošinājums ir sevišķi nozīmīgs vecāka gadagājuma cilvēkiem (vecumā virs 50 gadiem to uzsver 59% – 60%), bet jaunieši vecumā līdz 24 gadiem to minēja krietni retāk (30%).

Tiesības uz darbu aktuālākas ir darbaspējīgā vecuma iedzīvotājiem (35–49 gadi – 52%, 25–34 gadi – 45%, 50-64 gadi – 39%). Domājam, ka lielāka šīs problēmas akcentēšana vecuma grupā no 35-49 gadiem saistīta ar pašlaik izplatīto praksi darba tirgū, ka liela daļa vakanto vietu tiek piedāvāta pretendentiem līdz 35 gadiem. Bērnu tiesības kā aktuālāko cilvēktiesību problēmu biežāk nosauca cilvēki vecumā no 15 līdz 24 gadiem un no 25 līdz 34 (attiecīgi 45% un 44%) un samērā reti to minēja tie, kuri ir vecāki par 65 gadiem (11%)
Tiesības uz izglītību ir īpaši svarīgas jauniešiem līdz 24 gadiem (42%), nedaudz mazāk – cilvēkiem vecumā no 25 līdz 49 gadiem (38%).

1.6. Aktuālākās cilvēktiesību problēmas Latvijā - sadalījums atkarībā no vecuma grupas.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

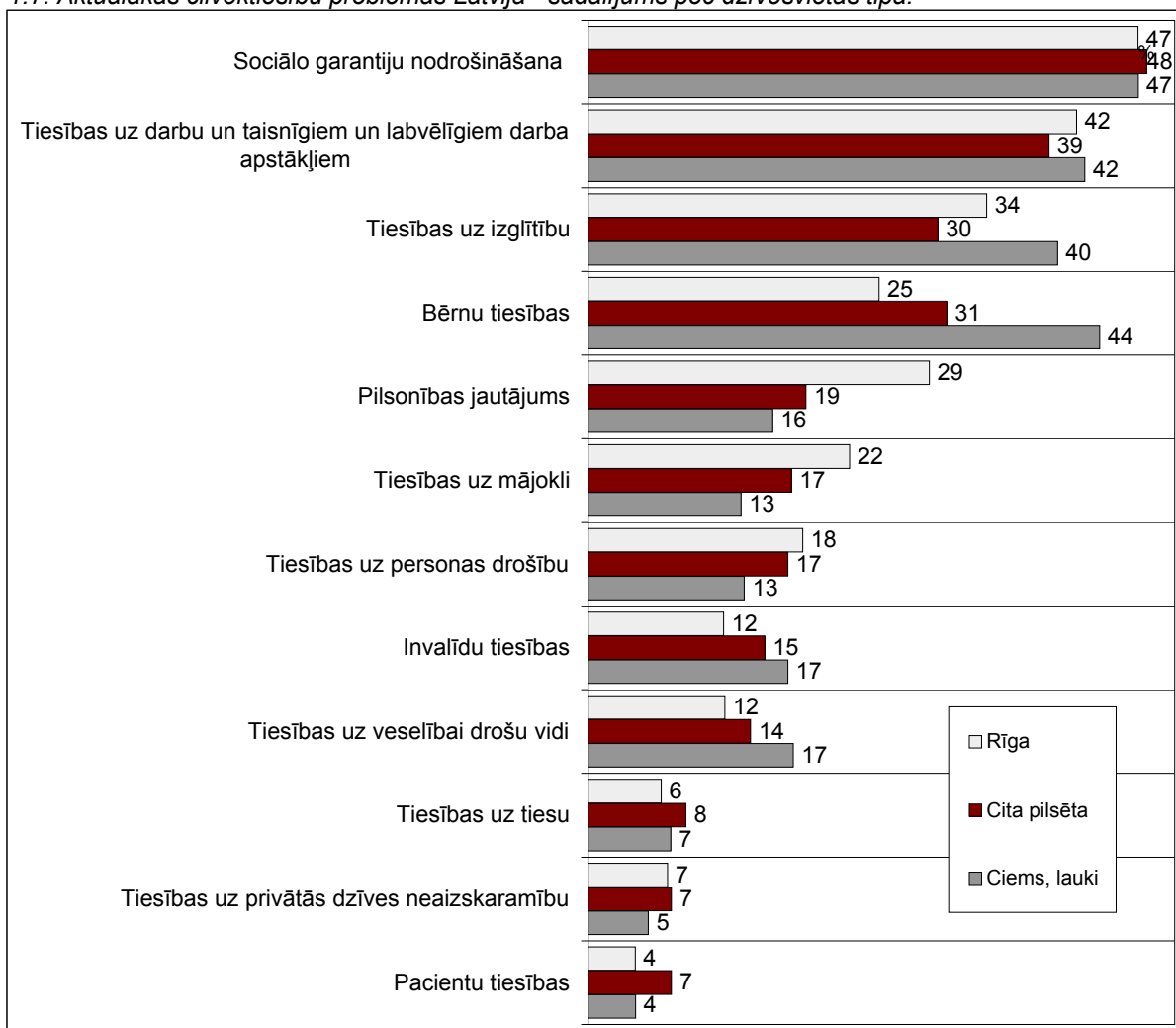
Dažādu cilvēktiesību jautājumu aktualitāte atšķiras atkarībā no respondentu dzīvesvietas tipa. Dati rāda, ka laukos vairāk nekā pilsētās tiek akcentētas bērnu tiesības (Rīga – 25%, citas pilsētas – 31%, lauki – 44%); tiesības uz izglītību (attiecīgi, 34%, 30%, 40%); tiesības uz veselībai drošu vidi (12%, 14%, 17%) un invalīdu tiesības (12%, 15%, 17%).

Savukārt, pilsētnieki biežāk nekā lauku iedzīvotāji minēja tiesības uz mājokli (22%, 17%, 13%) un tiesības uz personas drošību, brīvību un neaizskaramību (18%, 17%, 13%).

Rīgā biežāk nekā citur minēja pilsonības jautājumu (Rīga – 29%, citas pilsētas – 19%, lauki – 16%).

Problēmas, kuras kopumā ir atzītas par visaktuālākajām - sociālo garantiju nodrošināšana un tiesības uz darbu – uztrauc lauku un pilsētu iedzīvotājus vienādā līmenī.

1.7. Aktuālākās cilvēktiesību problēmas Latvijā - sadalījums pēc dzīvesvietas tipa.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

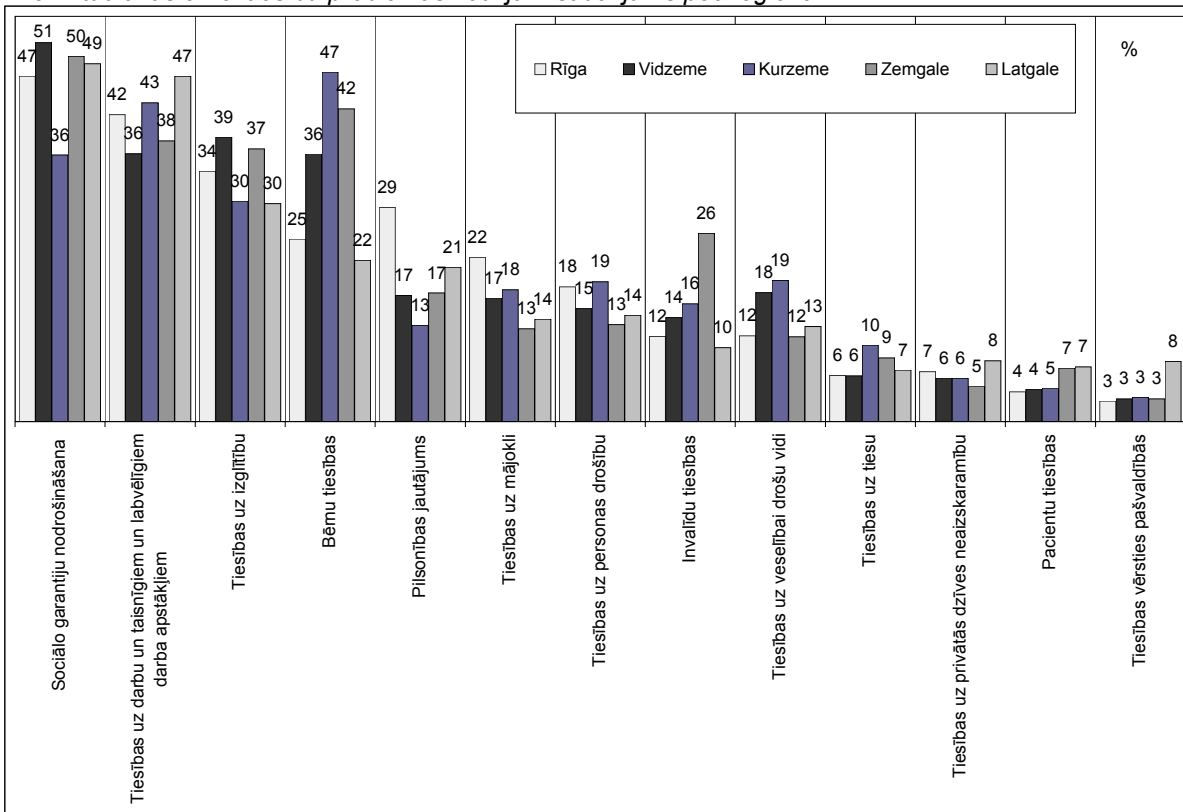
Dažādos Latvijas reģionos iedzīvotāju skatījums uz to, kuras ir aktuālākās cilvēktiesību problēmas ir atšķirīgs.

Sociālo garantiju nodrošinājums Kurzēmē tika minēts retāk nekā citur (Kurzeme – 36%, Latvija kopumā – 47%).

Tiesības uz darbu šķiet aktuālas Latgales, Kurzemes un Rīgas iedzīvotājiem lielākā mērā nekā respondentiem citos reģionos (Latgale – 47%, Kurzeme – 43%, Rīga - 42%, Zemgale – 38%, Vidzeme – 36%).

Bēmu tiesības kā cilvēktiesību problēma visvairāk uztrauc Kurzemes un Zemgales iedzīvotājus (Kurzeme – 47%, Zemgale – 42%, Latvija kopumā – 32%).

1.8. Aktuālākās cilvēktiesību problēmas Latvijā - sadalījums pēc reģiona.

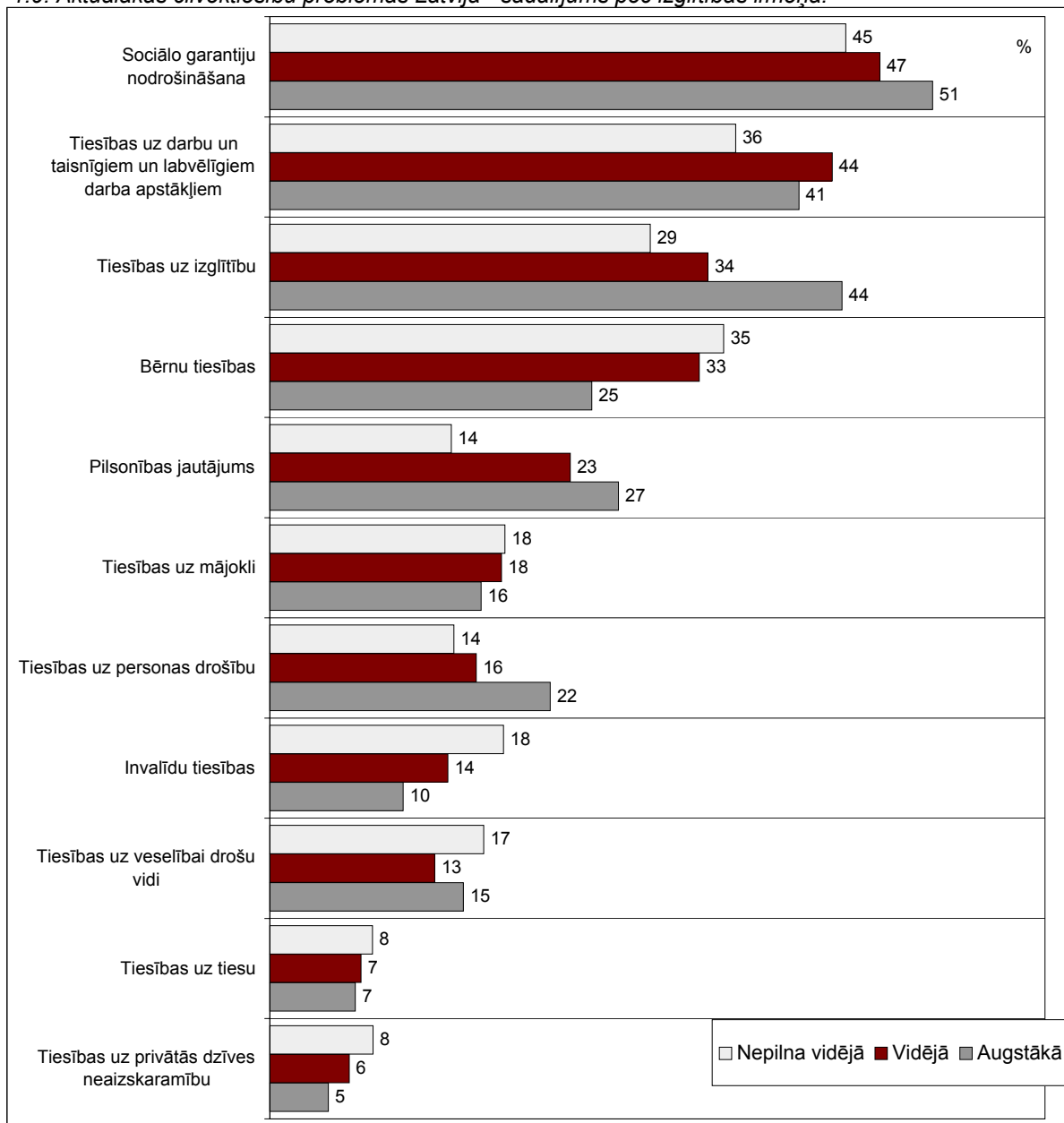

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Izglītības līmenis ietekmē aptaujāto attieksmi pret dažādu cilvēktiesību problēmu svarīgumu. Cilvēki ar augstāko izglītību vairāk kā citi uzsver tiesības uz izglītību (respondenti ar augstāko izglītību – 44%, visi – 34%); pilsonības jautājumu (27% un 21%) un tiesības uz personas drošību (22% un 16%).

Savukārt, bērnu tiesības šķiet nedaudz aktuālākas iedzīvotājiem ar zemāku izglītības līmeni (nepilna vidējā – 35%, vidējā – 33%, augstākā – 25%).

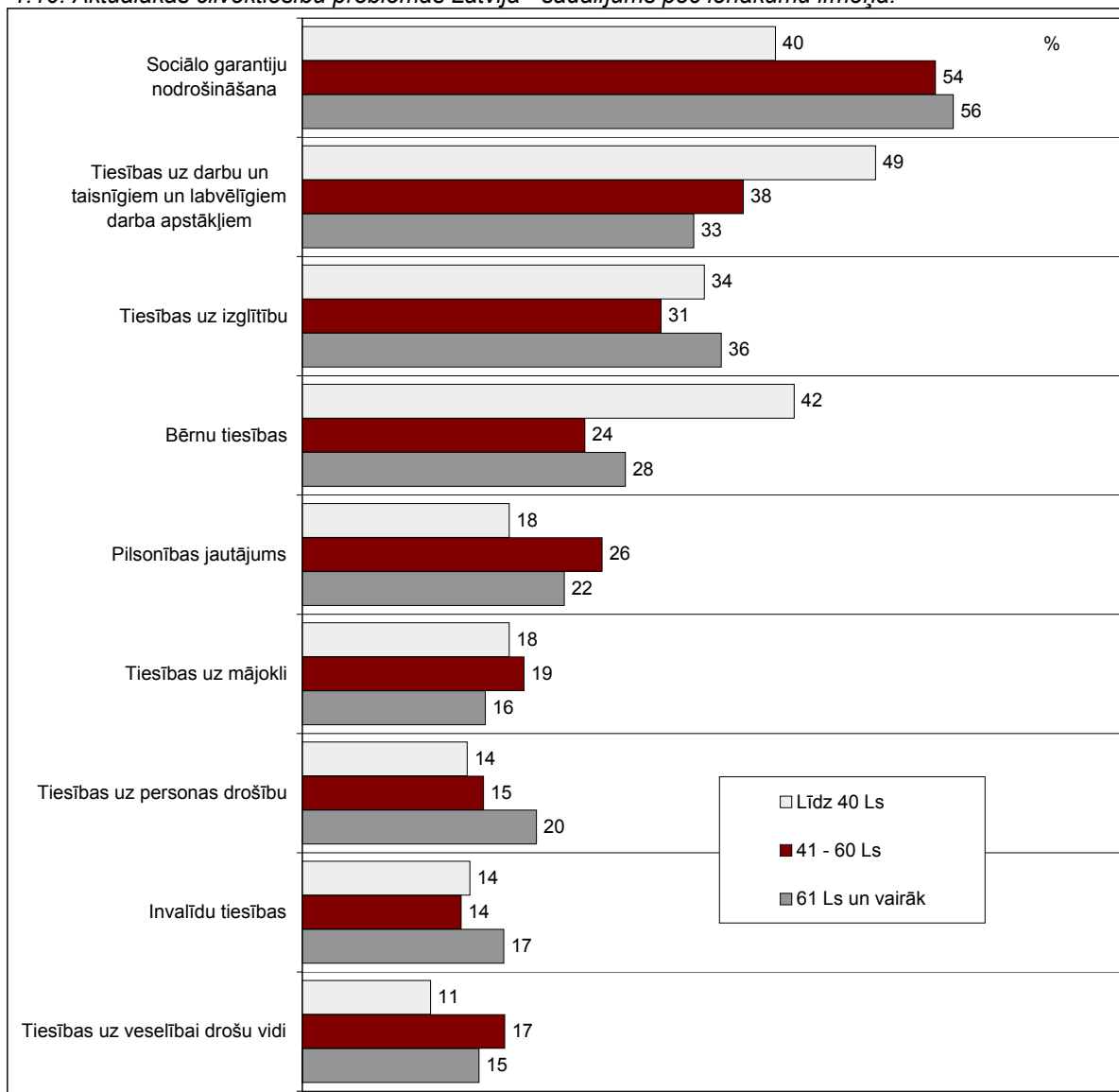
1.9. Aktuālākās cilvēktiesību problēmas Latvijā - sadalījums pēc izglītības līmeņa.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Analizējot atbilžu sadalījumu dažādās ienākuma grupās, ir redzams, ka iedzīvotāji ar zemākiem ienākumiem (līdz 40 Ls mēnesī uz vienu ģimenes locekli) biežāk min tiesības uz darbu (ienākumi līdz 40 Ls – 49%, visi respondenti – 41%) un bērnu tiesības (42% un 32%).

1.10. Aktuālākās cilvēktiesību problēmas Latvijā - sadalījums pēc ienākumu līmeņa.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Tādējādi, mēs varējām pārliecināties, ka atsevišķu cilvēktiesību problēmu aktualitāte nav vienāda dažādās sociāli demogrāfiskās grupās.

Attiecībā uz galvenajām cilvēktiesību problēmām varam konstatēt, ka būtiskākās atšķirības izriet no respondentu vecuma.

Sociālo garantiju nodrošināšana ir būtiska praktiski visām grupām, bet īpašu nozīmi tā iegūst pensijas un pirmpensijas vecuma iedzīvotājiem.

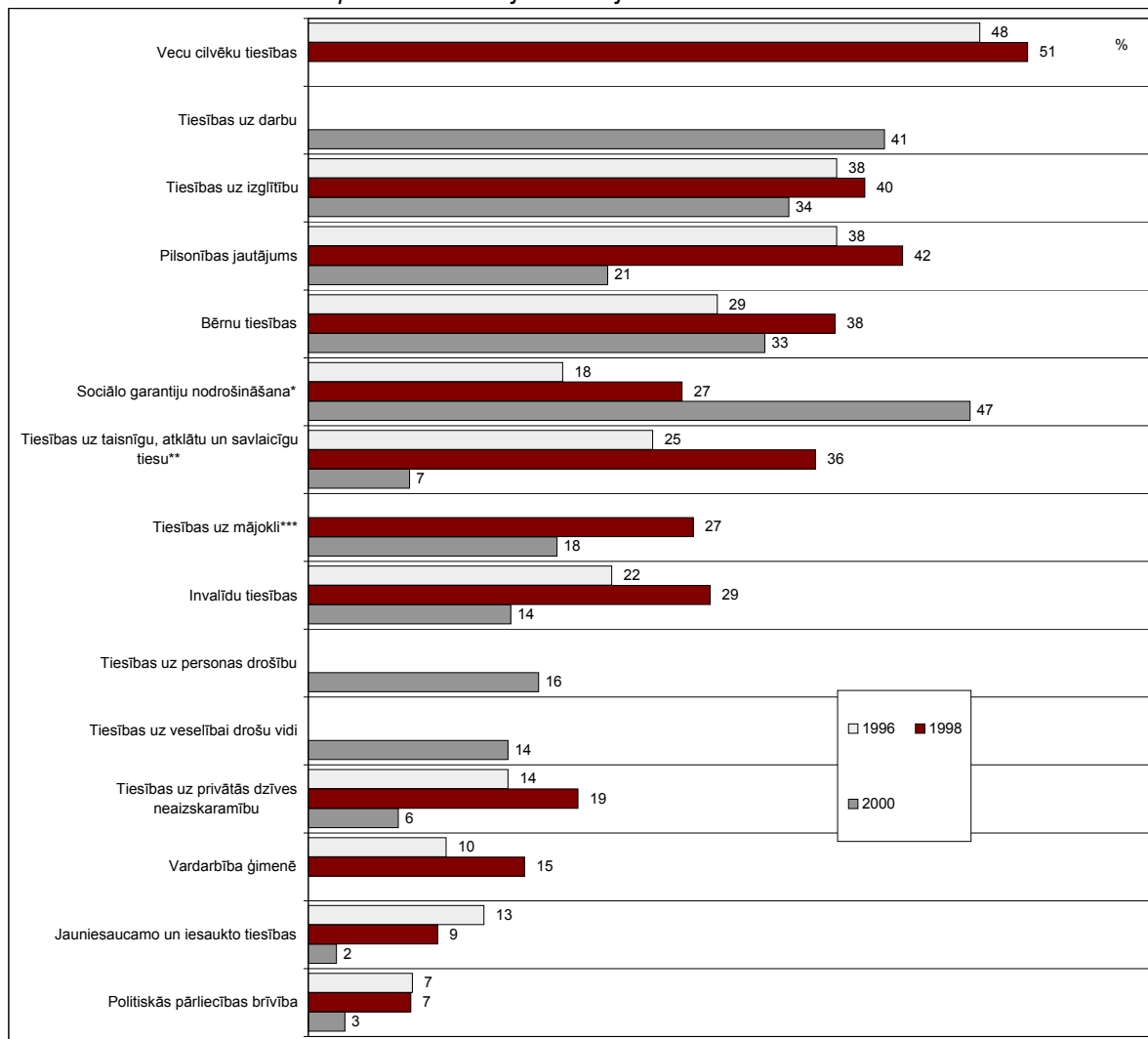
Tiesības uz darbu un taisnīgiem un labvēlīgiem darba apstākļiem vairāk skar cilvēkus vecumā no 25 līdz 64 gadiem, taču īpašu nozīmi tam piešķir iedzīvotāji vecumā no 35-49 gadiem.

Salīdzinot 2000.gada pētījuma datus ar divu iepriekšējo, t.i., 1996.gada un 1998.gada aptauju datiem, varam secināt, ka divu jautājumu aktualitāte ir samazinājusies. Viens no tiem ir pilsonības jautājuma (1996.g. – 38%, 1998.g. – 42%, 2000.g. – 21%) un otrs - jauniesaucamo un iesaukto tiesības obligātajā valsts dienestā (attiecīgi, 13%, 9% un 2%).

Analizējot pārējo rādītāju dinamiku, jāņem vērā ka tika ieviestas izmaiņas aptaujas anketā, t.i. pārskatīts atbilžu variantu (civēktiesību problēmu) saraksts un precizēti dažu problēmu formulējumi. Bez tam, atbildot uz jautājumu par aktuālākajām civēktiesību problēmām Latvijā, respondenti šoreiz varēja nosaukt tikai trīs problēmas.

2000.gada pētījuma dati rāda, ka visbūtiskākā civēktiesību problēma Latvijas iedzīvotāju skatījumā ir sociālo garantiju (pensiju, pabalstu) nodrošināšana, un to minēja 47% respondentu. Savukārt, 1996.gadā 48% un 1998.gadā 51% Latvijas iedzīvotāju kā visneatliekamāk risināmo civēktiesību problēmu nosauca vecu cilvēku tiesības. Iepriekšminētais ļauj secināt, ka Latvijas iedzīvotāju skatījumā sociālo garantiju nodrošināšana un it īpaši garantijas pensionāriem Latvijā joprojām ir aktuāla civēktiesību problēma, kuru jārisina pirmām kārtām.

1.11. Aktuālākās civēktiesību problēmas Latvijā - rādītāju dinamika.

BĀZES: visi respondenti

Atšķirības jautājumu formulējumos aptauju anketās:

1996., 1998.: *Kā Jūs domājat, kuras Latvijā pašlaik ir svarīgākās problēmas civēktiesību ievērošana?*
 2000.: *Nosauciet, lūdzu, trīs jautājumus civēktiesību jomā Latvijā, kuras jārisina pirmām kārtām, tai skaitā palielinot finansējumu no budžeta vai veicot izmaiņas likumdošanā.*

Atšķirības problēmu formulējumos aptauju anketās:

* 1996. un 1998. gg. - Vienlīdzīgas tiesības uz valsts garantijām

**1996. un 1998. gg. - Taisnīga tiesa

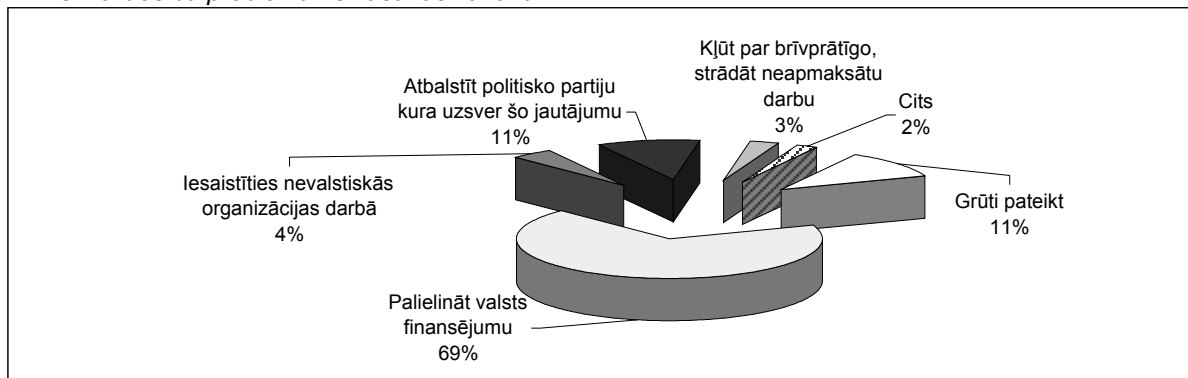
***1998.g. - Īrnieku tiesības

2. CILVĒKTIESĪBU PROBLĒMU RISINĀŠANAS VARIANTI

Piemērotākie cilvēktiesību problēmu risināšanas varianti, respondentu vērtējumā, sarindojas sekojoši:

- 69% respondentu uzskata, ka nepieciešams palielināt valsts finansējumu;
- 11% - atbalstīt politisko partiju, kura uzsver šo jautājumu;
- 4% - iesaistīties nevalstiskas organizācijas darbā;
- 3% - kļūt par brīvprātīgo, strādāt neapmaksātu darbu

2.1. Cilvēktiesību problēmu risināšanas varianti

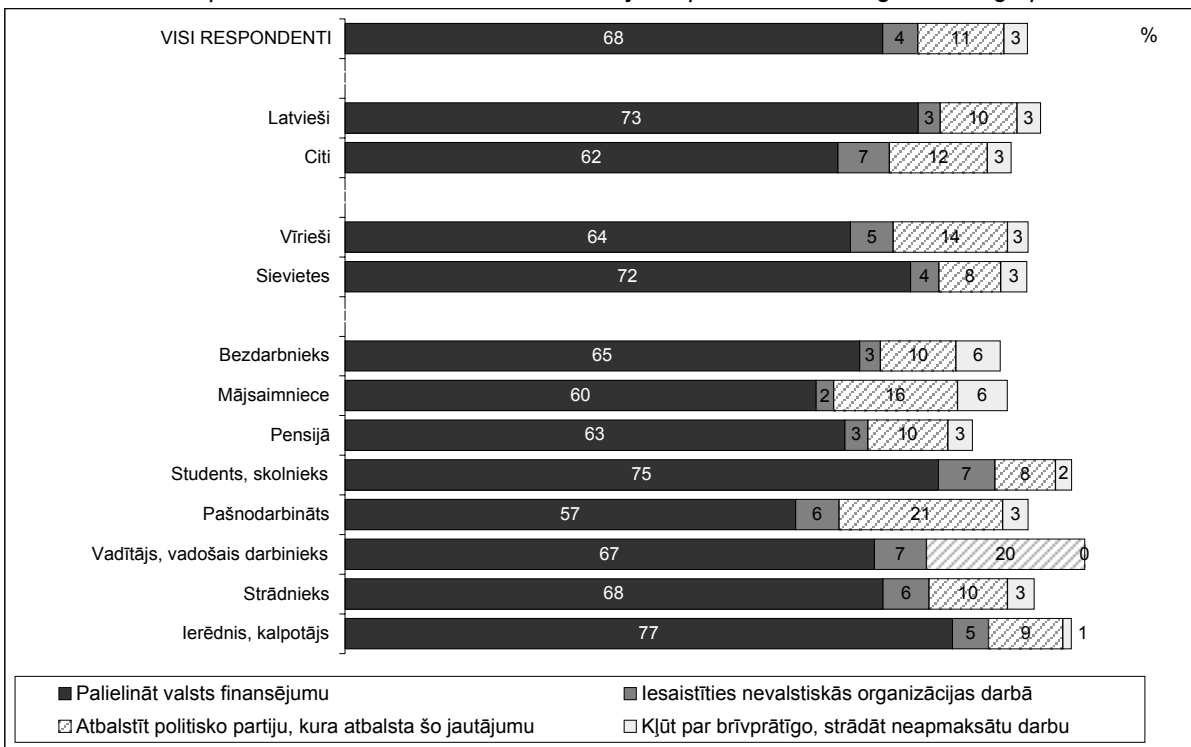

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Kā redzam, iedzīvotāju lielākā daļa cilvēktiesību jautājumu risināšanā gaida valsts atbalstu, nevis paļaujas uz pašu darbību. Pie kam, arī starp tiem 18% aptaujāto, kuri gatavi darboties paši, tikai 7% respondentu gatavi iesaistīties ilgstošākās aktivitātēs, t.i., iesaistīties kādas nevalstiskas organizācijas darbā vai kļūt par brīvprātīgo, strādāt neapmaksātu darbu.

Apskatot, kādiem risinājumu veidiem dod priekšroku dažādās sociāli demogrāfiskās grupās, redzam, ka kopumā visās grupās situācija ir vienāda. Vienīgā atšķirība ir atbalstītāju skaitā: piemēram, tam, ka būtu jāpalielina valsts finansējumu, vairāk atbalstītāju ir starp ierēdņiem, kalpotājiem (77%); studentiem, skolniekiem (75%); latviešiem (73%), kā arī, sievietēm (72%). Vismazākais šīs rīcības atbalstītāju skaits ir starp pašnodarbinātajiem (57%). Jāatzīmē, ka kādas politiskas partijas atbalstīšanas nepieciešamību vairāk uzsver pašnodarbinātie (21%); vadošie darbinieki (20%); mājsaimnieces (16%) un vīrieši (14%).

2.2. Cilvēktiesību problēmu risināšanas varianti - sadalījums pēc sociāli demogrāfiskām grupām.

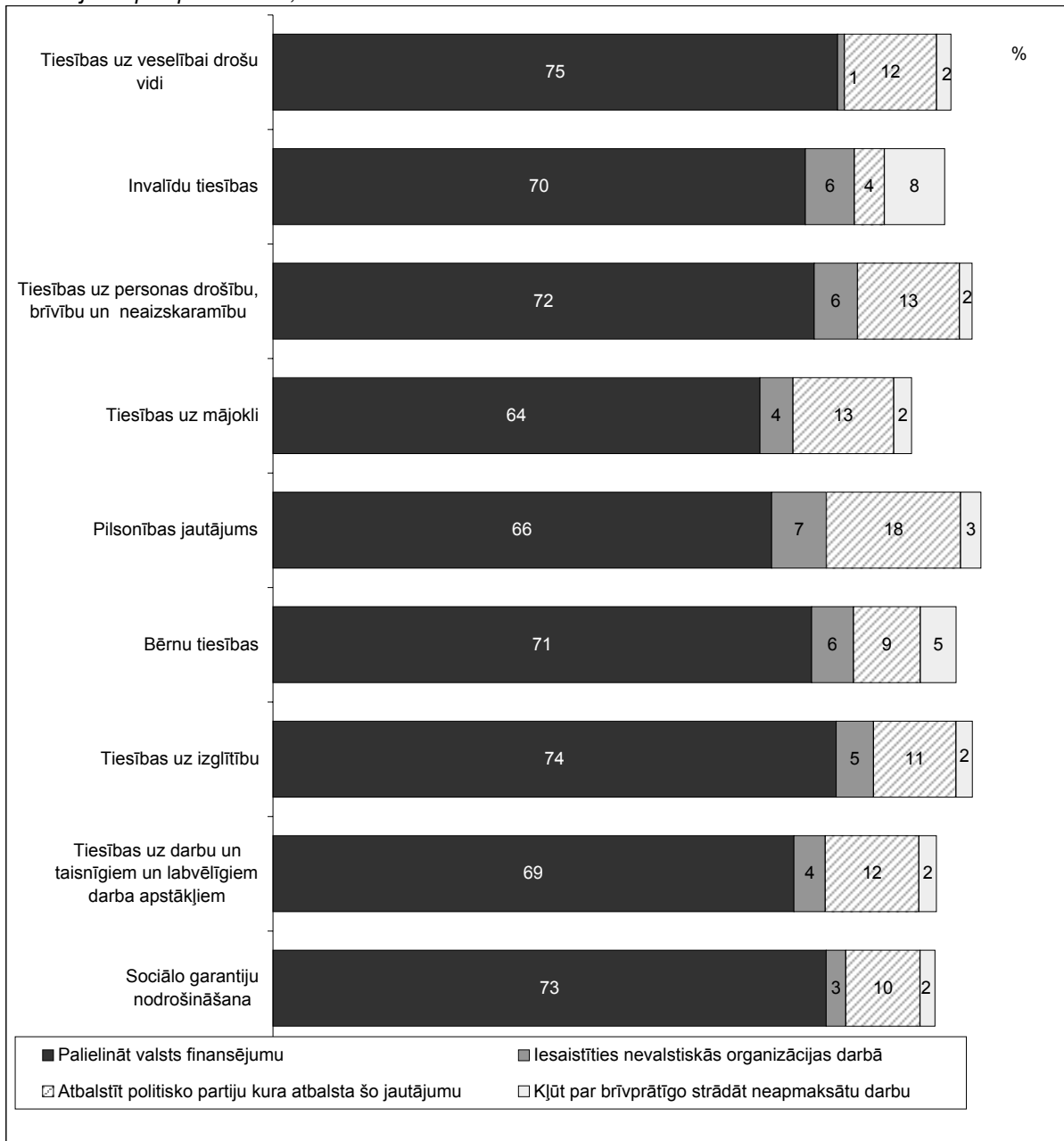
BĀZE: visi respondenti, n=1040

Tagad izanalizēsim pieņemamākos risinājumu variantus atkarībā no cilvēktiesību problēmām, kuras tika atzītas par aktuālākajām.

Vismazāk valsts finansējuma palielināšanu min tie, kuriem aktuāls ir pilsonības jautājums (66%) un tiesības uz mājokli (64%). Savukārt politisko partiju atbalstīšanu visvairāk min tie, kurus satrauc pilsonības jautājums (18%).

2.3. Cilvēktiesību problēmu risināšanas varianti.

Sadalījums pēc problēmām, kuras tika nosauktas kā visaktuālākās.

BĀZE: tie, kuri uzskata attiecīgo problēmu par vienu no trim aktuālākajām

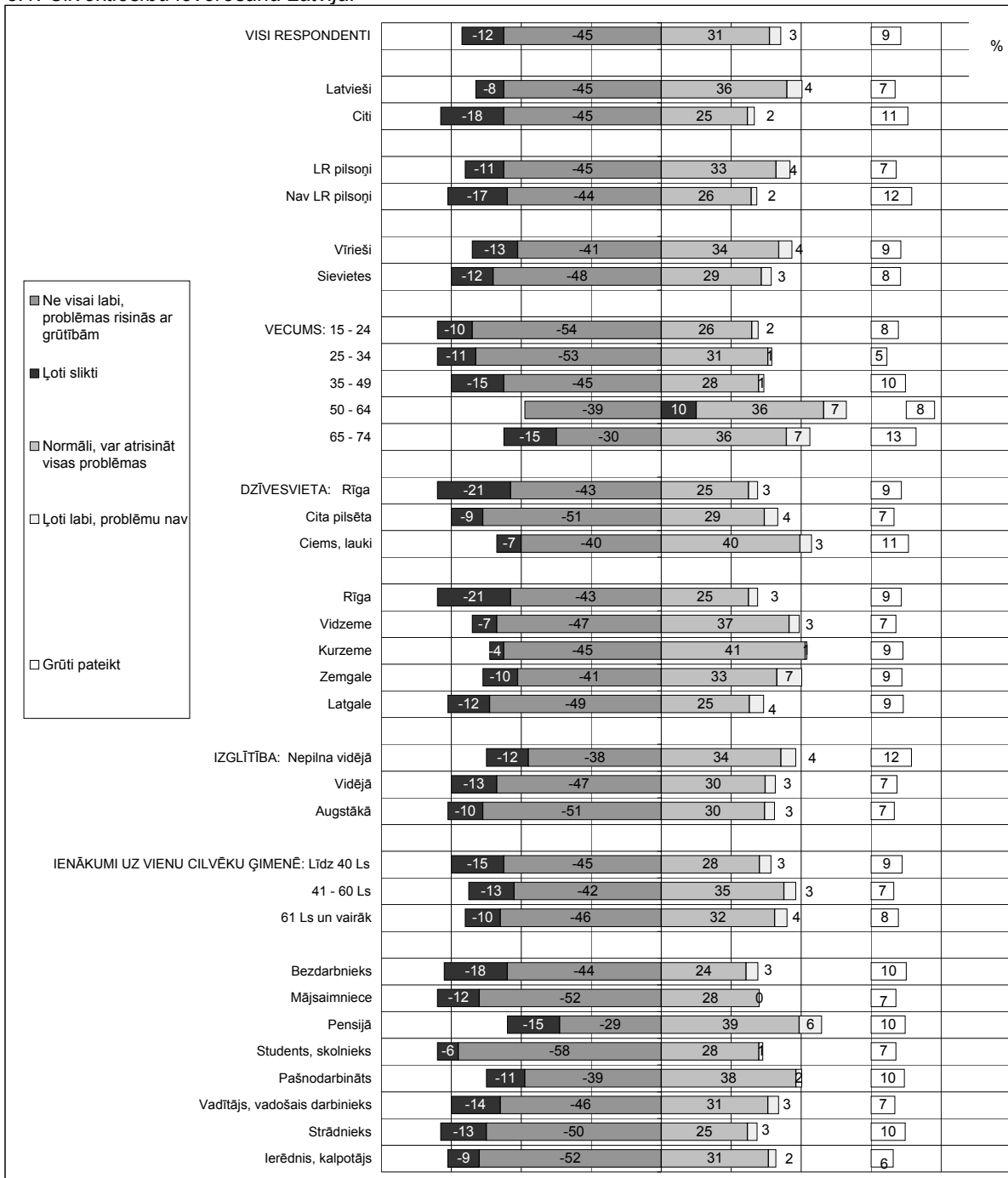
3. CIVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA LATVIJĀ

12% respondentu uzskata, ka Latvijā cilvēktiesības tiek ievērotas ļoti slikti, bet 45% - ka ne visai labi un problēmas šajos jautājumos risinās ar grūtībām. Tas nozīmē, ka vairāk kā puse (57%) Latvijas iedzīvotāju saskata negatīvas parādības cilvēktiesību ievērošanas jomā Latvijā.

Analizējot cilvēktiesību ievērošanas problēmu sociāli demogrāfiskā griezumā, redzam, ka šajā ziņā kritiskāk noskaņoti ir nelatvieši; cilvēki vecumā no 15-49 gadiem; pilsētnieki; respondenti ar vidējo un augstāko izglītību, kā arī darbaspējīgā iedzīvotāju daļa, gan strādājošie (izņemot pašnodarbinātos), gan nestrādājošie (bezdarbnieki, māsaiņnieces, studenti/skolnieki).

Jāatzīmē, ka galēji neapmierināto ("ļoti slikti") ar situāciju cilvēktiesību ievērošanas jomā vairāk ir rīdnieku (21%, citos reģionos 4%-12%) un nelatviešu vidū (18%, bet starp latviešiem tādu ir 8%).

3.1. Cilvēktiesību ievērošana Latvijā.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Aptaujas gaitā, cilvēkus, kuri nav apmierināti ar jautājumu risināšanas praksi cilvēktiesību ievērošanas jomā, lūdza izvēlēties vienu, viņuprāt, galveno iemeslu, kādēļ cilvēktiesības netiek ievērotas pietiekamā līmenī. Atgādināsim, ka atbildot uz šo jautājumu, respondents varēja izvēlēties vienu no 6 piedāvātajiem atbilžu variantiem, līdz ar to, no vienas puses tika atvieglots respondentu darbs un panākts, ka lielākā daļa aptaujāto dod konkrētu atbildi uz šo jautājumu, taču no otras puses, tika dota arī zināma ievirze.

Kopumā visus iemeslus, kuros iedzīvotāji saskata cilvēktiesību nepietiekamās ievērošanas prakses cēloņus, varam sadalīt divās grupās:

Pirmajā ietilpst iemesli, kuri izriet no dažādu valsts pārvaldes institūciju darbības efektivitātes, tas ir, ekonomiskā un politiskā situācija valstī, kā arī korupcija (šos iemeslus attiecīgi nosauca 21%, 20% un 18% aptaujāto).

Otrajā grupā ir iemesli, kuri izriet no pilsoniskās sabiedrības attīstības līmeņa un tie ir: tiesisko zināšanu trūkums, sabiedrības morāle un ētika un demokrātisko tradīciju trūkums (attiecīgi, 14%, 13% un 9% respondentu nosauca šos iemeslus).

Kā redzam, vairāk kā puse respondentu (59%) nosauca kādu no pirmās grupas iemesliem un apmēram trešdaļa (36% aptaujāto) – kādu no otrās grupas iemesliem.

Apskatot, kādi cilvēktiesību nepietiekamās ievērošanas iemesli tiek izvirzīti dažādās sociāli demogrāfiskās grupās, redzam zināmas atšķirības.

Tā piemēram, latvieši biežāk nekā nelatvieši min ekonomisko situāciju (attiecīgi, 25% un 18%) un korupciju (20% un 17%).

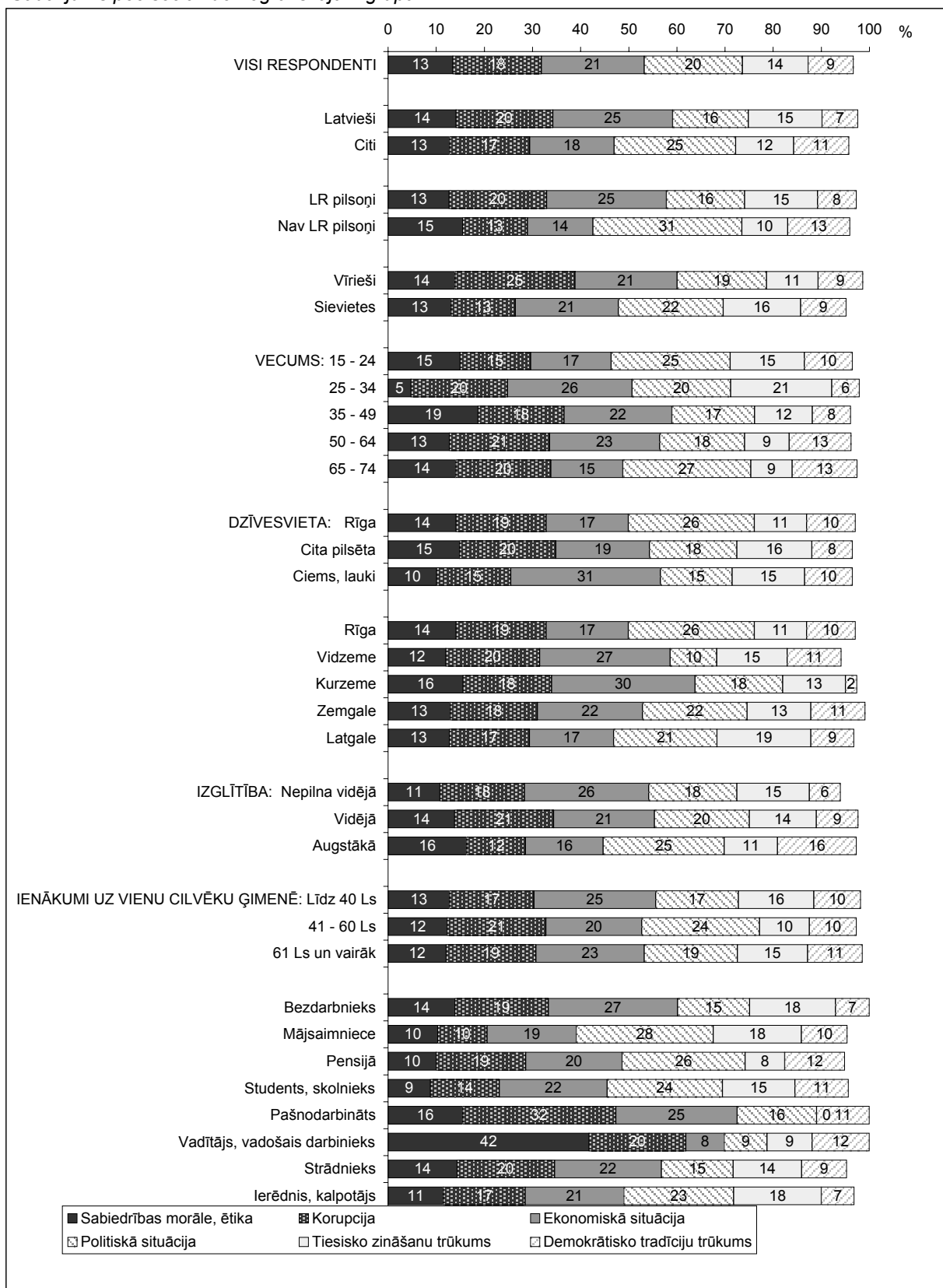
31% respondentu, kuri nav LR pilsoņi un 25% nelatviešu kā galveno iemeslu izvirza politisko situāciju valstī. Savukārt Vidzemē šo iemeslu min tikai 10% aptaujāto.

Vīrieši kā būtiskāko iemeslu uzskata korupciju.

Vecuma grupā 25-34 gadi retāk nekā citās vecuma grupās tiek minēta "sabiedrības morāle un ētika" (5%) un "demokrātisko tradīciju trūkums" (6%). Piebildīsim, ka pēdējais ārkārtīgi reti tiek minēts Kurzemē (2%). Raugoties no izglītības līmeņa viedokļa, demokrātisko tradīciju trūkumu biežāk minējuši cilvēki ar augstāko izglītību.

Attiecībā uz "sabiedrības morāli, ētiku" kā cilvēktiesību nepietiekamās ievērošanas iemeslu, visu citu sociāli demogrāfisko grupu vidū izdalās "vadītāji, vadošie darbinieki", no kuriem 42% to min kā būtiskāko iemeslu. Taču, tā kā šī grupa dotajā izlasē ir ārkārtīgi maza (25 cilvēki), mēs nevaram iegūtos datus ekstrapolēt uz visu "vadītāju, vadošo darbinieku" kopu.

3.2. *Cilvēktiesību nepietiekamās ievērošanas iemesli. Sadalījums pēc sociāli demogrāfiskajām grupām.*

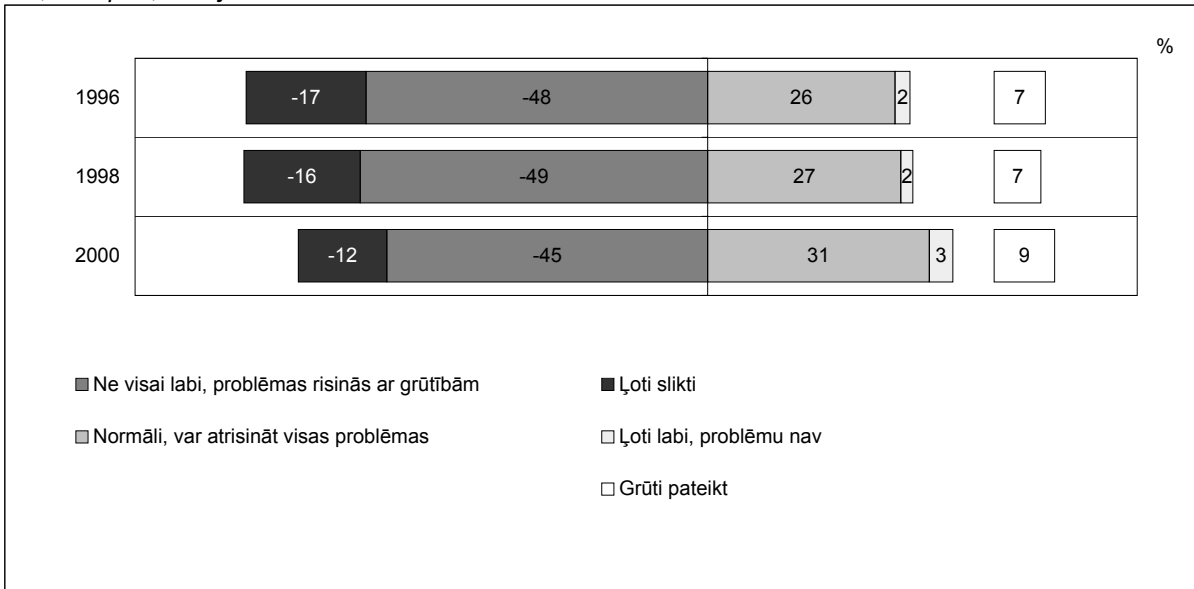

Bāze: tie, kuri uzskata, ka cilvēktiesības tiek ievērotas ļoti slikti vai ne visai labi, n=569

Salīdzinot ar diviem iepriekšējiem pētījumiem, 2000.gada aptaujas rezultāti rāda, ka valstī ir nedaudz samazinājies (par 8%) to cilvēku skaits, kuri negatīvi vērtē cilvēktiesību ievērošanas praksi Latvijā. Savukārt, šajā jautājumā pozitīvi noskaņoto iedzīvotāju skaits ir mazliet palielinājies (par 5% vairāk ir to, kuri uzskata, ka Latvijā cilvēktiesību ievērošanas jomā viss ir ļoti labi, problēmu nav, vai arī, ka viss ir normāli, var atrisināt visas problēmas).

3.3. Cilvēktiesību ievērošana Latvijā. Rādītāju dinamika

Kā, Jūsprāt, Latvijā tiek ievērotas cilvēktiesības?

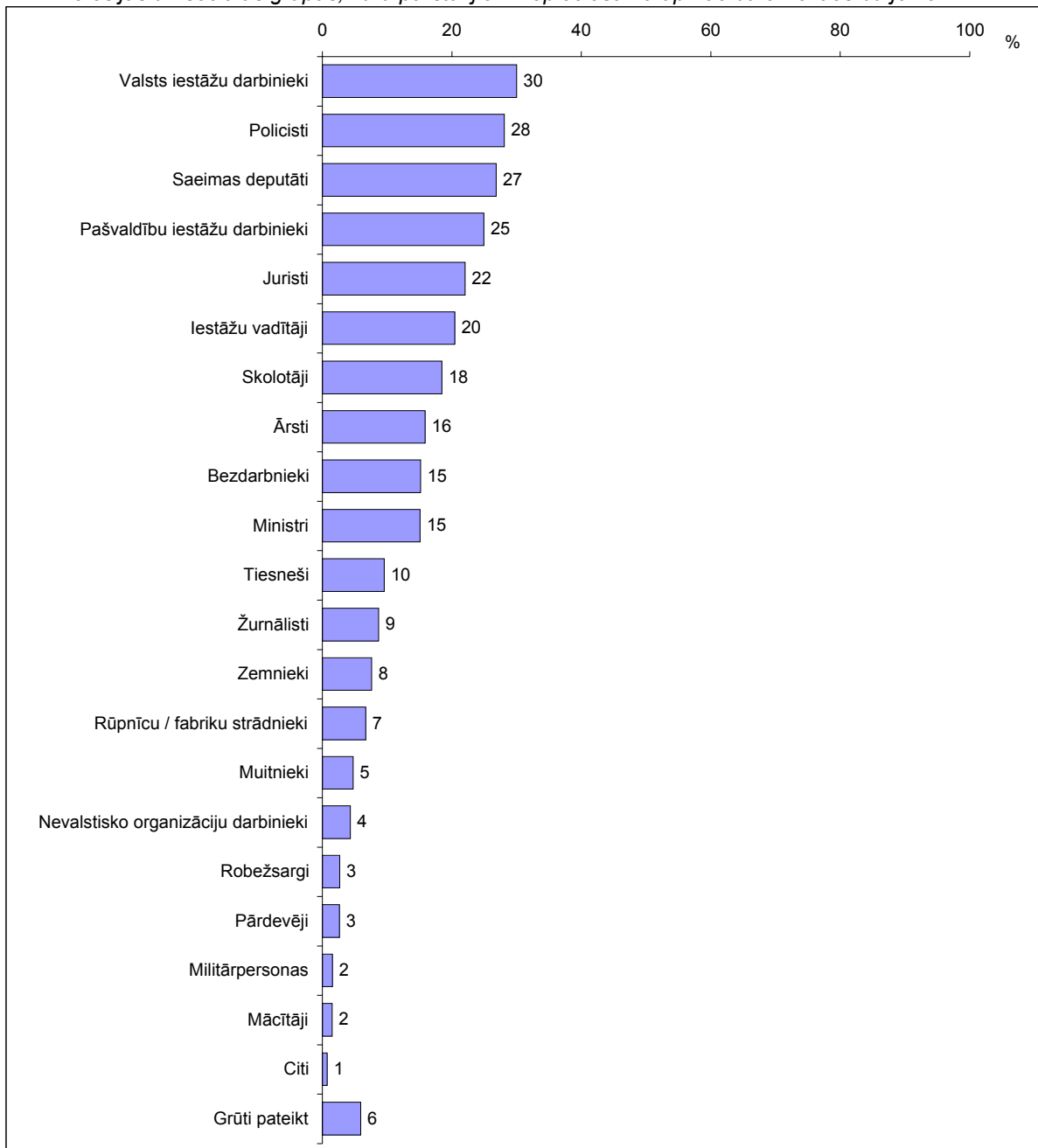
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4. APMĀCĪBA CILVĒKTIESĪBU JOMĀ

Profesijas un sociālās grupas, kuru pārstāvjiem nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā, Latvijas iedzīvotāju skatījumā sarindojas sekojoši (dilstošā secībā): valsts iestāžu darbinieki, policisti, Saeimas deputāti, pašvaldību iestāžu darbinieki, juristi, iestāžu vadītāji (30%-20% atbilžu), skolotāji, ārsti, bezdarbnieki, ministri, tiesneši (19%-10%), žurnālisti, zemnieki, rūpnīcu/fabriku strādnieki, muitnieki, nevalstisko organizāciju darbinieki, robežsargi, pārdevēji, militārpersonas un mācītāji (9%-2%).

Jāatzīmē, ka dotajā jautājumā netika norādīts apmācības nepieciešamības mērķis, t.i., vai tās būtu vajadzīgas, lai netiktu pārkāptas attiecīgo cilvēku kopu cilvēktiesības, vai arī, lai šo sociālo grupu pārstāvji veicot savus pienākumus nepārkāptu citu cilvēktiesības. Līdz ar to, arī respondentu atbildes mēs nevaram analizēt atkarībā no abām šīm pieejām, bet tikai kopumā.

4.1. Profesijas un sociālās grupas, kuru pārstāvjiem nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

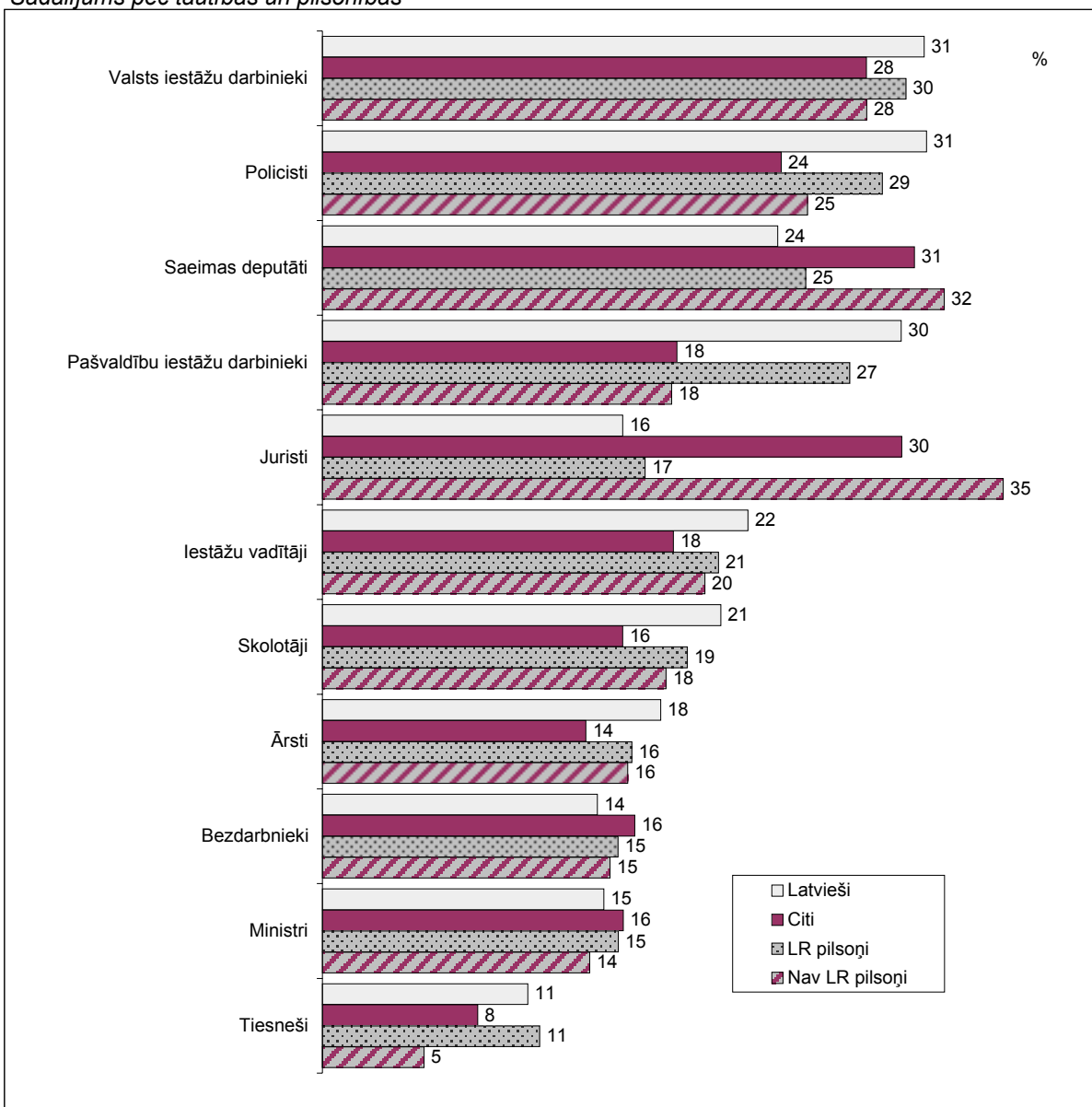
Dažādu Latvijas iedzīvotāju sociāli demogrāfisko grupu attieksmē pret to, kuru profesiju un sociālo grupu pārstāvjiem ir nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā, pastāv zināmas atšķirības.

Gandrīz trešdaļa latviešu uzskata, ka šāda apmācība nepieciešama policistiem (to atzīmējuši 31% latviešu un 24% cittautiešu) un pašvaldību iestāžu darbiniekiem (30% latviešu un 18% cittautiešu).

Savukārt, turpat trešdaļa nelatviešu domā, ka apmācība šajos jautājumos būtu nepieciešama Saeimas deputātiem (31% nelatviešu un 24% latviešu) un juristiem (30% nelatviešu, 16% latviešu).

Kā mēs zinām, gandrīz visi latvieši ir LR pilsoņi, bet lielākajai daļai nelatviešu nav LR pilsonības, tādēļ likumsakarīga ir arī sitāciju līdzība tautības un pilsonības griezumā – LR pilsoņi uzsver apmācību nepieciešamību policistiem un pašvaldību iestāžu darbiniekiem (attiecīgi, 29% un 27%), bet tie, kam nav LR pilsonības – juristiem un Saeimas deputātiem (35% un 32%).

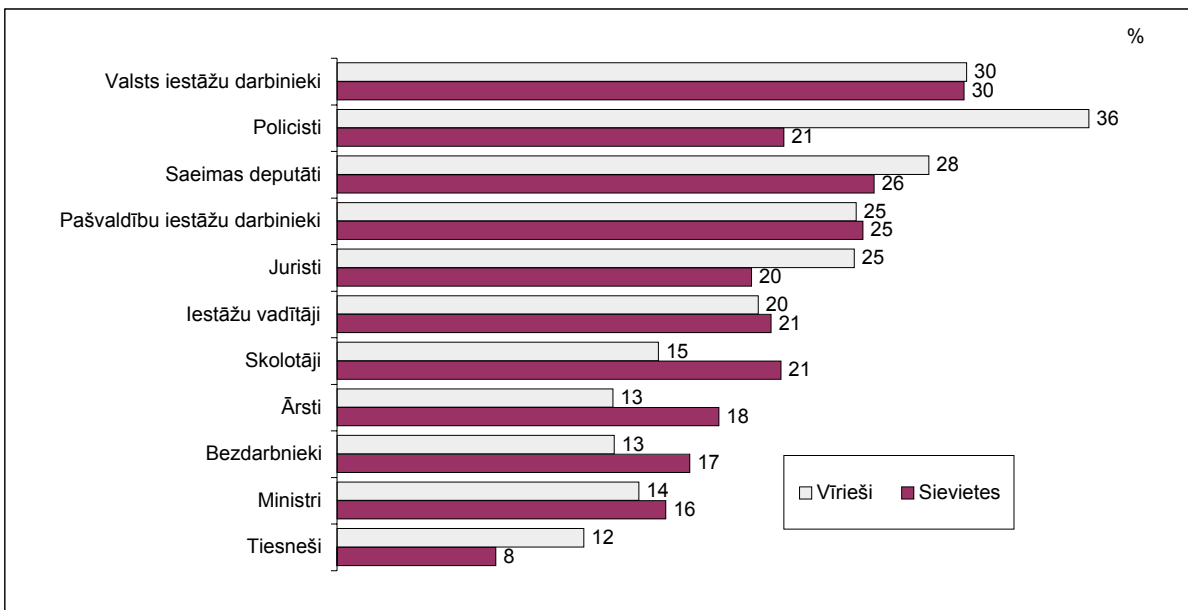
4.2. Profesijas un sociālās grupas, kuru pārstāvjiem nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā. Sadalījums pēc tautības un pilsonības

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Vīriešiem aktuālāka šķiet apmācību nepieciešamība policistiem (to min 36% vīr. un 21% siev.) un juristiem (25% vīr. un 20% siev.), savukārt sievietes biežāk nekā vīrieši uzsver apmācības nepieciešamību skolotājiem (21% sieviešu un 15% vīriešu) un ārstiem (18% siev., un 13% vīr.).

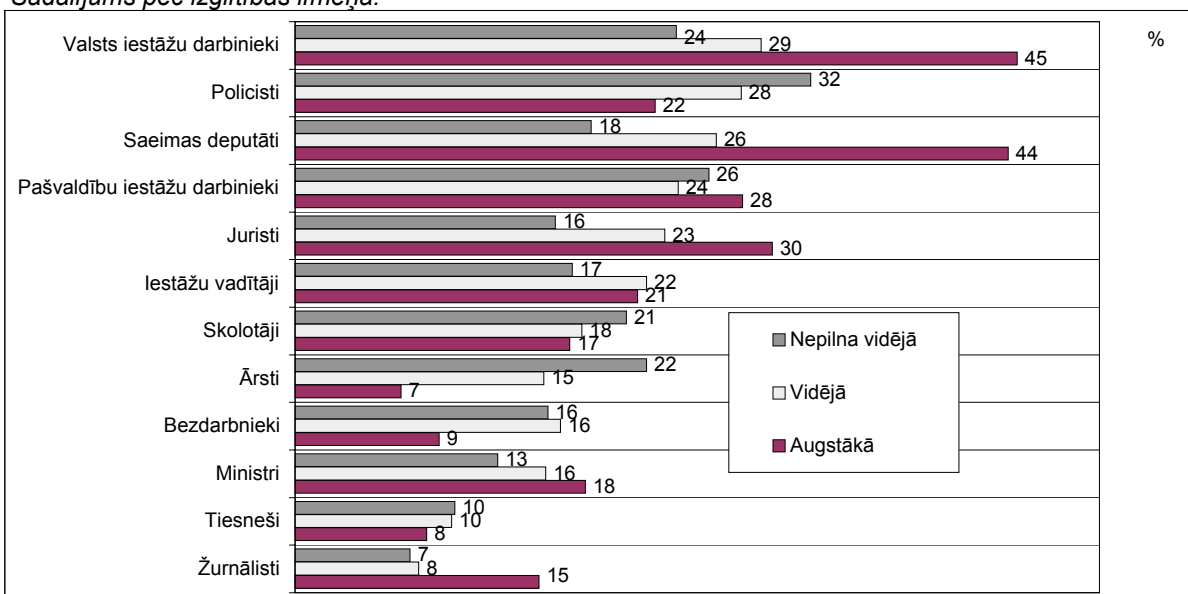
4.3. Profesijas un sociālās grupas, kuru pārstāvjiem nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā. Sadalījums pēc dzimuma.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Valsts iestāžu darbinieku, Saeimas deputātu un juristu izglītošanas nepieciešamību biežāk par citiem min respondenti ar augstāko izglītību. Savukārt cilvēki ar nepilnu vidējo izglītību šajā ziņā biežāk min policistus un ārstus.

4.4. Profesijas un sociālās grupas, kuru pārstāvjiem nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā. Sadalījums pēc izglītības līmeņa.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

Analizējot iedzīvotāju viedokli par to, kuru profesiju un sociālo grupu pārstāvjiem būtu nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā atkarībā no respondentu vecuma, atklājas interesanta aina.

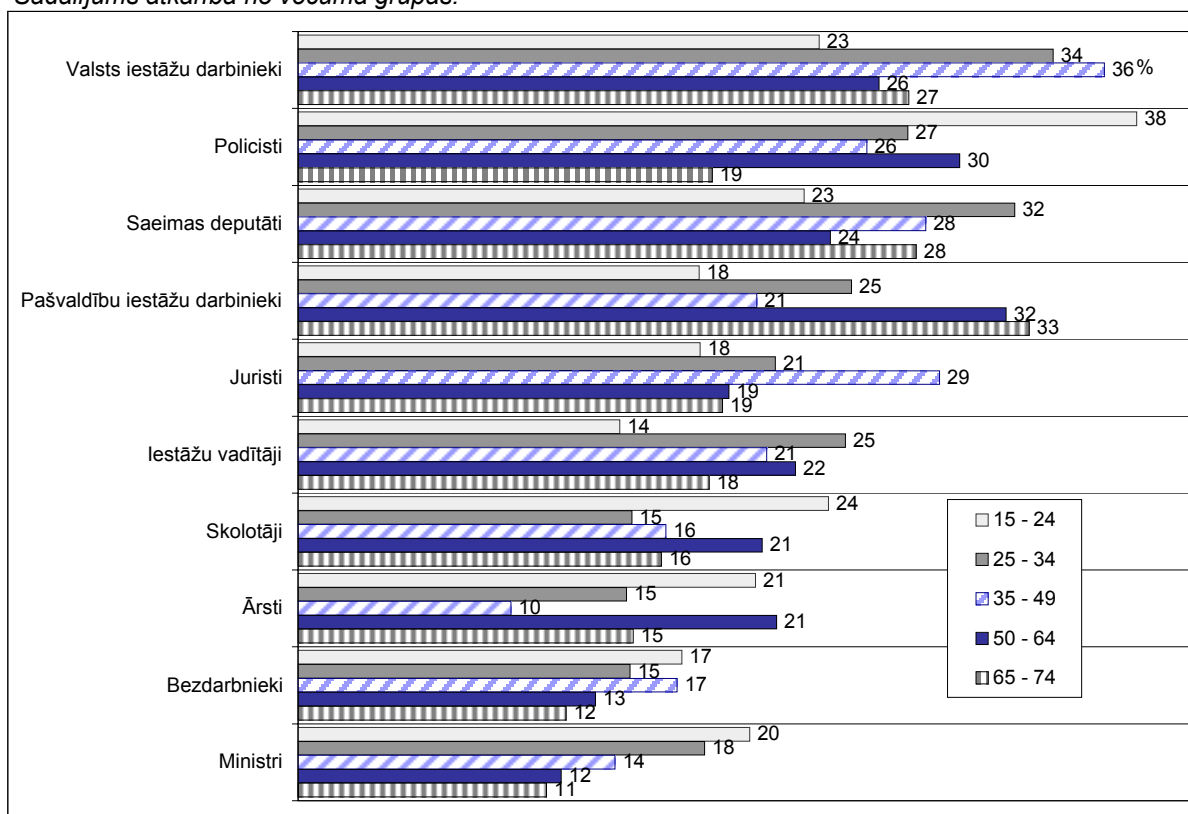
Piemēram, tikai 10% respondentu vecumā 35-49 gadiem, šķiet nepieciešama ārstu apmācība, savukārt divu citu vecuma grupu pārstāvjiem, t.i., 50-64 gadi un 15-24 gadi, tā šķiet krietni nepieciešamāka (katrā pa 21%).

Interesanti atzīmēt, ka iestāžu vadītāju apmācību nepieciešamību vairāk akcentē aktīvi strādājošās vecuma grupās - vecumā no 25-64 gadiem to piemin 21%-25% respondentu, savukārt vecumā no 15-24 gadiem – 15% aptaujāto. Līdzīga situācija ir arī attiecībā uz valsts iestāžu darbiniekiem - respondenti vecumā no 25-49 gadiem apmācību noderīgumu atzīmē 34%-36%, bet jauniešu grupā - 23%. Savukārt pašvaldību iestāžu darbinieku apmācīšana aktuālāka šķiet vecuma no 50-74 gadiem (32%-33%).

Policistu un skolotāju apmācīšanu visvairāk vēlētos jaunieši vecumā no 15-24 gadiem (attiecīgi 38% un 24%), savukārt juristu apmācība nepieciešamāka nekā citās vecuma grupās šķiet vecumā no 35-49 gadiem (29%).

Interesanti atzīmēt, ka ministru pilnveidošanas nepieciešamības cilvēktiesību jomā minēšanas biežums samazinās līdz ar respondentu vecuma palielināšanos.

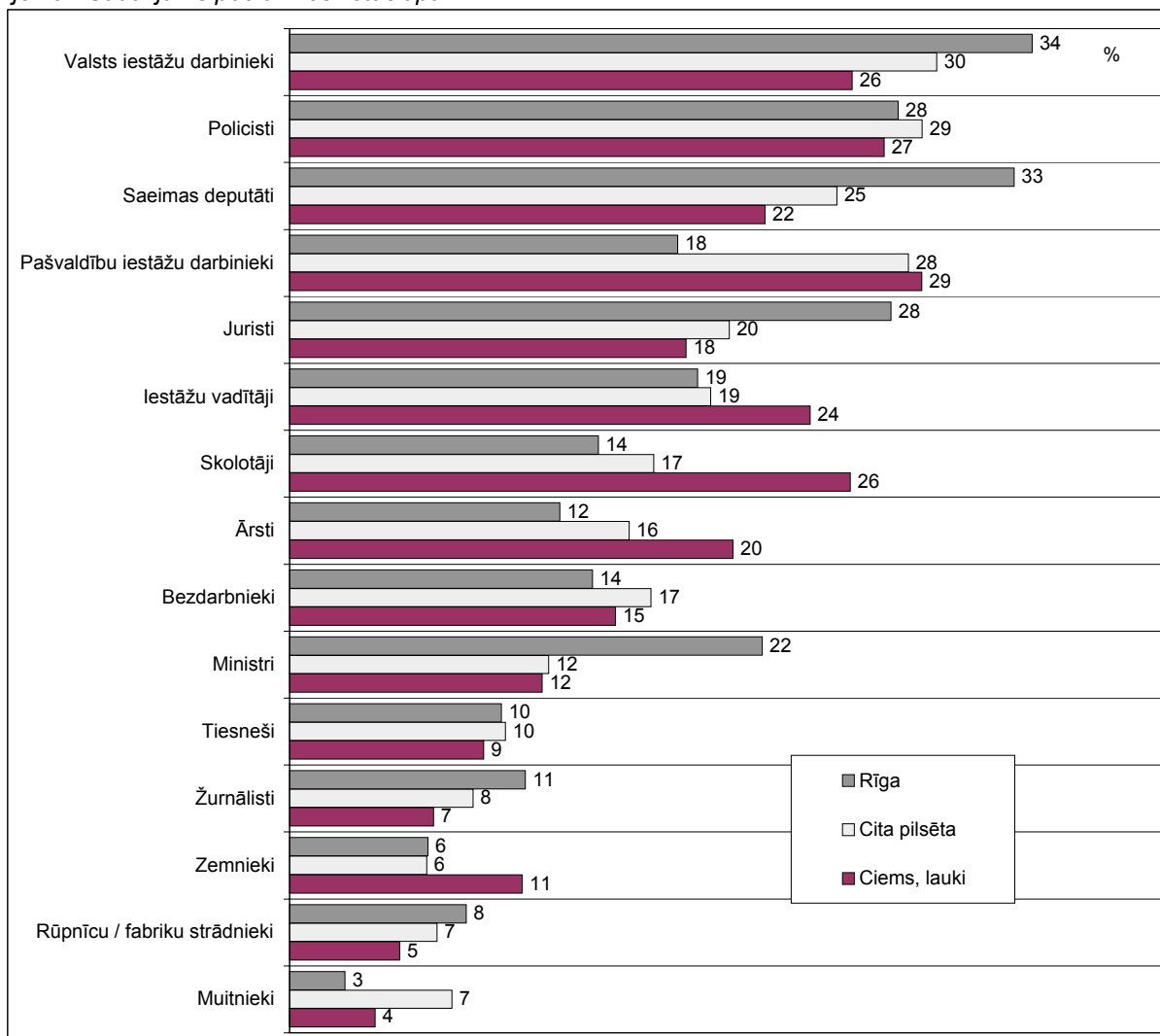
4.5. Profesijas un sociālās grupas, kuru pārstāvjiem nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā. Sadalījums atkarībā no vecuma grupas.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

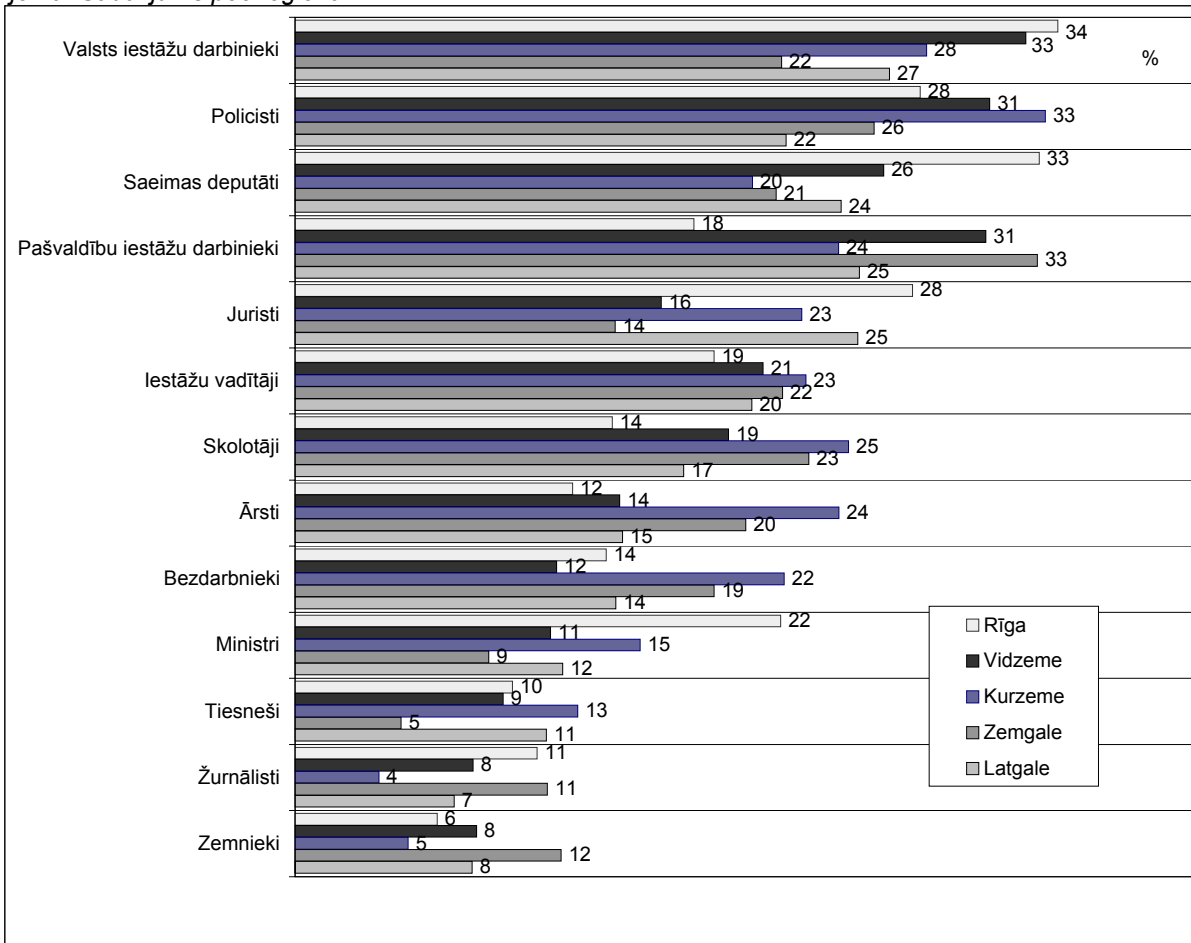
Rīdzinieki biežāk nekā lauku un citu pilsētu iedzīvotāji uzskata par nepieciešamu apmācīt Saeimas deputātus, ministrus kā arī valsts iestāžu darbiniekus un juristus. Jāatzīmē, ka, līdz ar Rīgu, Vidzemē biežāk nekā citos novados min valsts iestāžu darbinieku izglītošanas nepieciešamību, bet Latgalē - juristu. Savukārt, laukos nepieciešamāka šķiet skolotāju un ārstu apmācība. Ne Rīgā dzīvojošie respondenti krietni biežāk nekā rīdzinieki uzskata, ka cilvēktiesību jautājumos nepieciešams izglītēt pašvaldību darbiniekus, pie kam, biežāk tas tiek minēts Vidzemē un Zemgalē. Policistu izglītošanas nepieciešamība visretāk tiek minēta Latgalē.

4.6. Profesijas un sociālās grupas, kuru pārstāvjiem nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā. Sadalījums pēc dzīvesvietas tipa.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

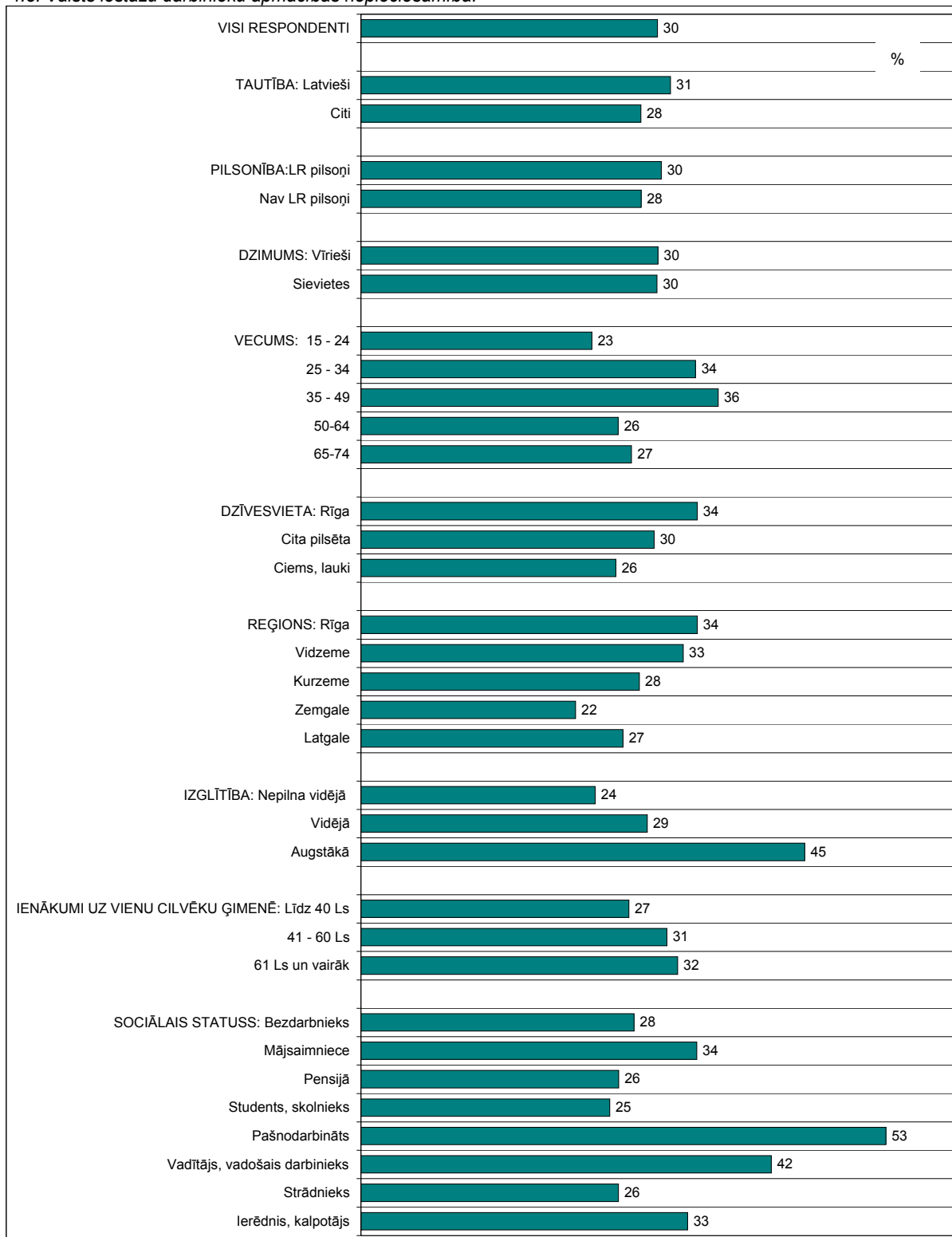
4.7. Profesijas un sociālās grupas, kuru pārstāvjiem nepieciešama apmācība cilvēktiesību jomā. Sadalījums pēc reģiona.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

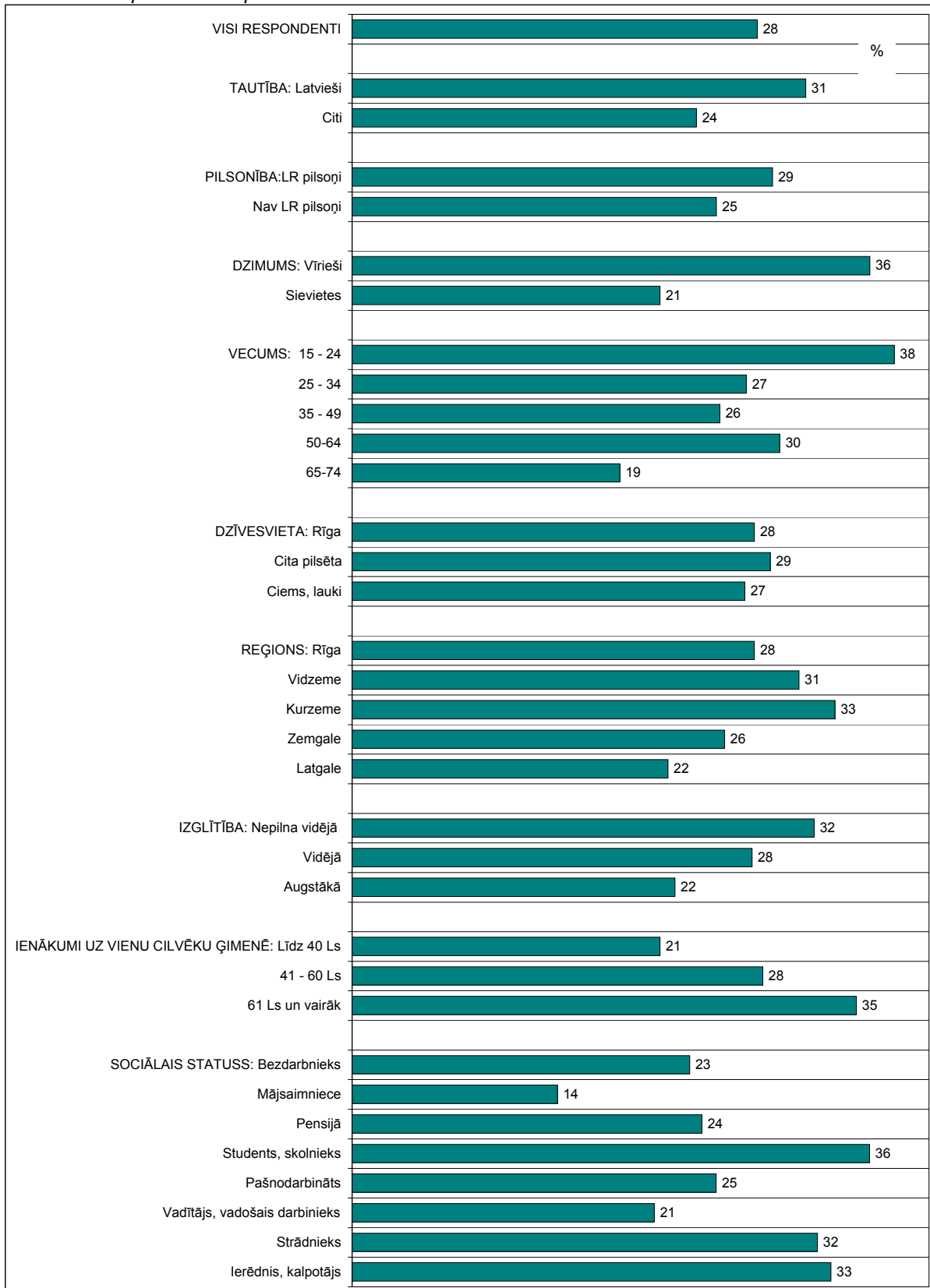
Grafikos 4.8.-4.19. varam iepazīties ar iedzīvotāju attieksmi attiecībā uz konkrētu profesiju un sociālo grupu pārstāvju apmācību nepieciešamību cilvēktiesību jomā. Attiecībā uz katru profesiju un sociālo grupu ir parādīta kopējā nostāja, kā arī respondentu attieksme atkarībā no viņu piederības vienai vai otrai sociāli demogrāfiskai grupai.

4.8. Valsts iestāžu darbinieku apmācības nepieciešamība.

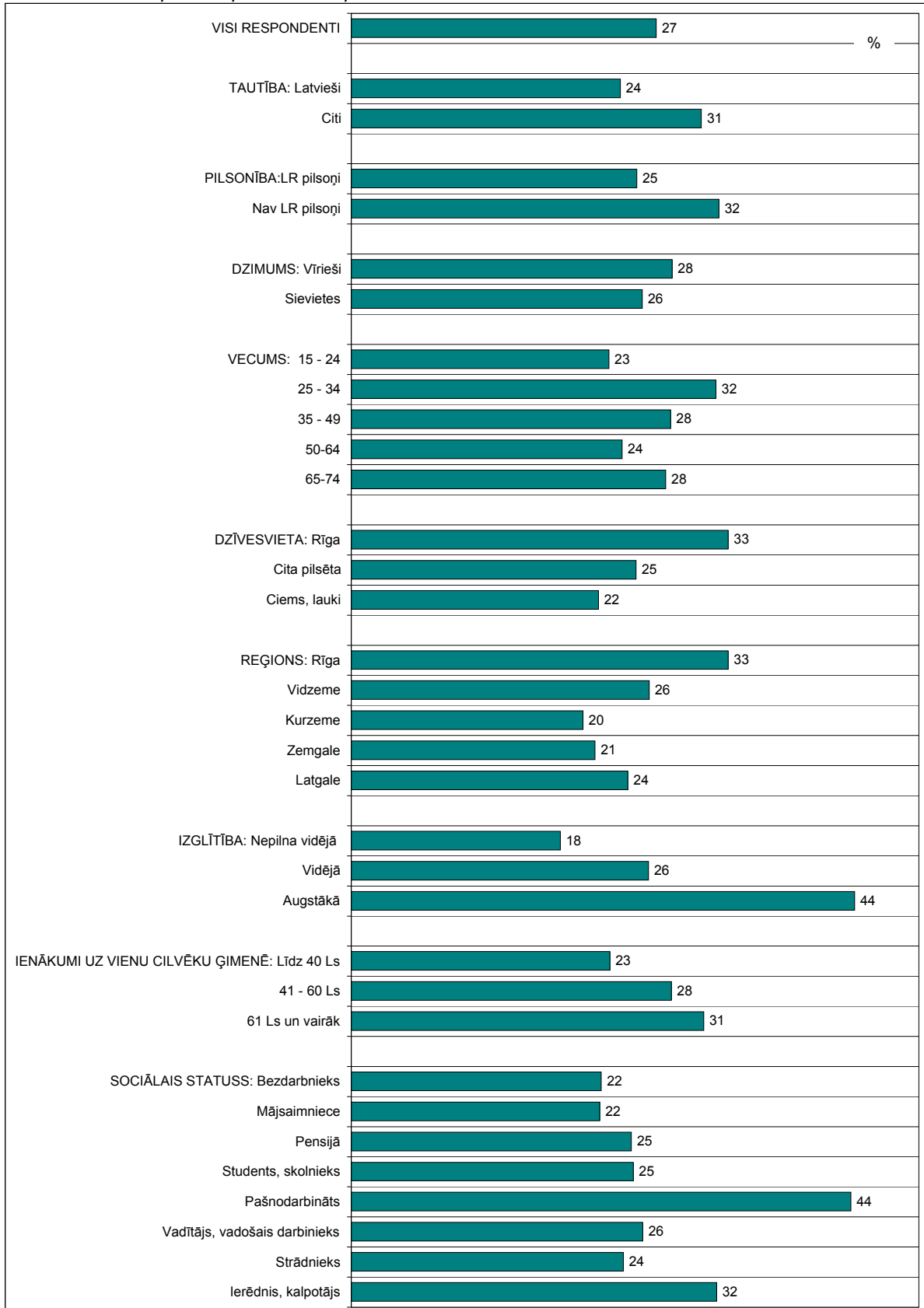
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.9. Policistu apmācības nepieciešamība.

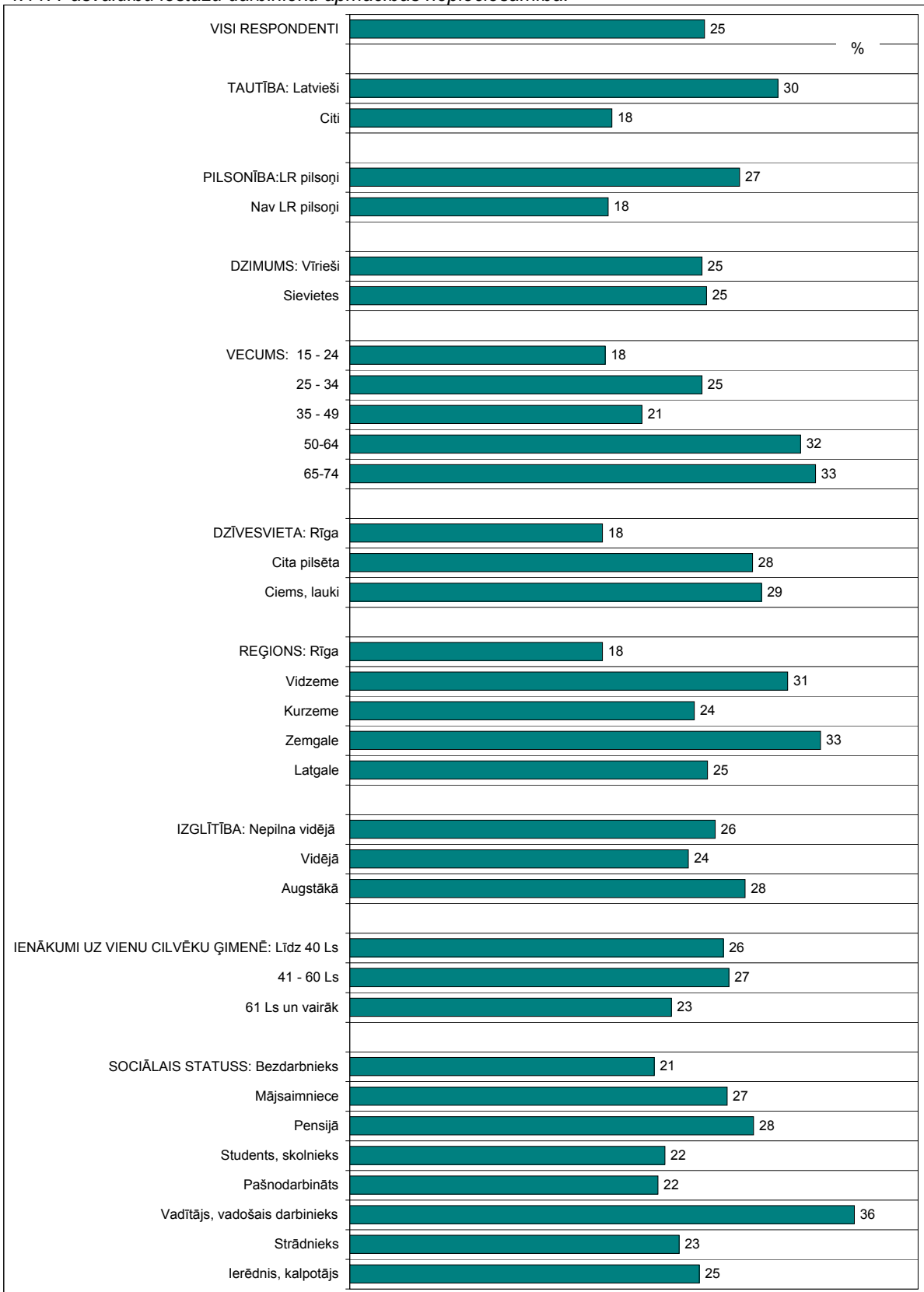
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.10. Saeimas deputātu apmācības nepieciešamība.

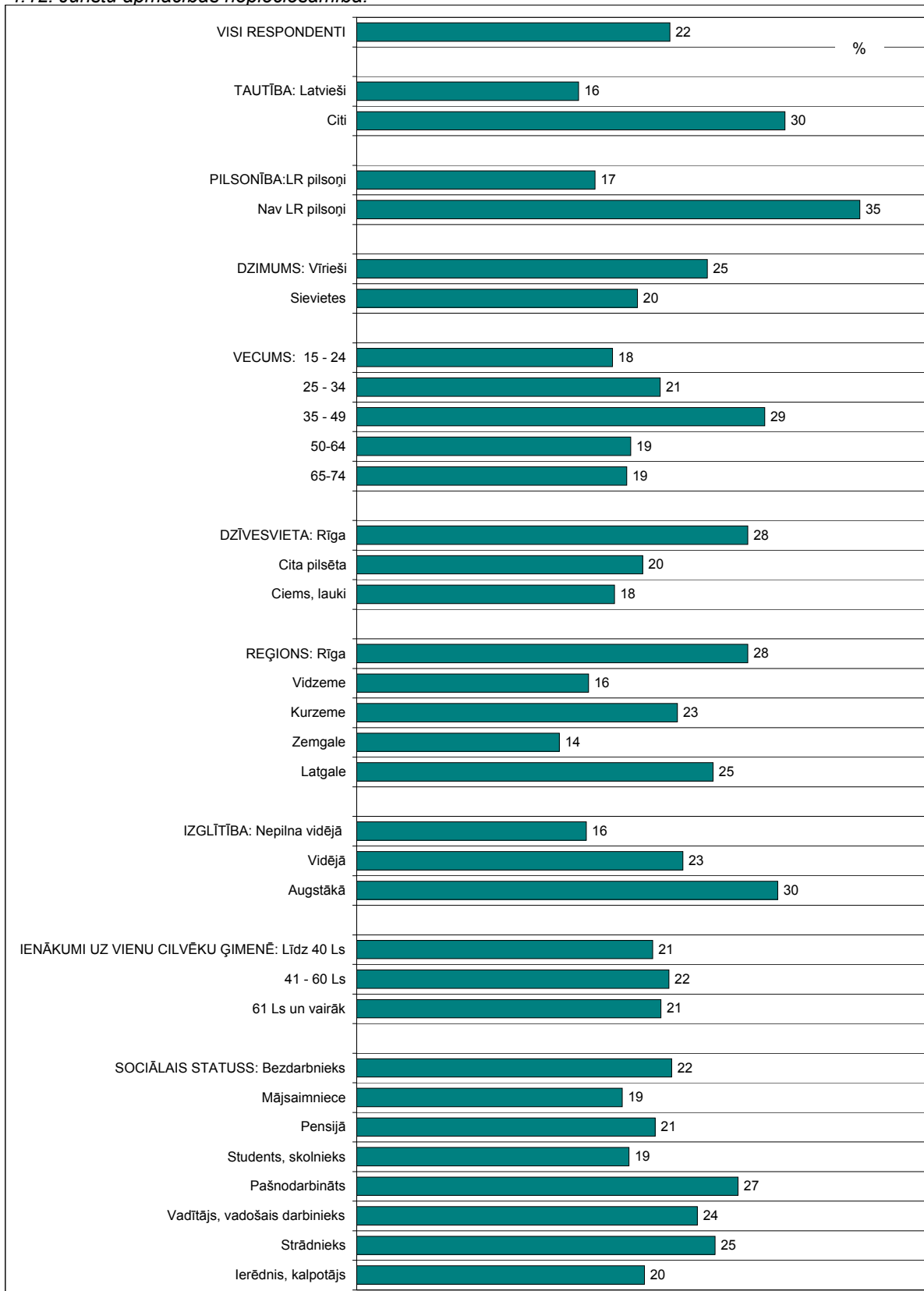
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.11. Pašvaldību iestāžu darbinieku apmācības nepieciešamība.

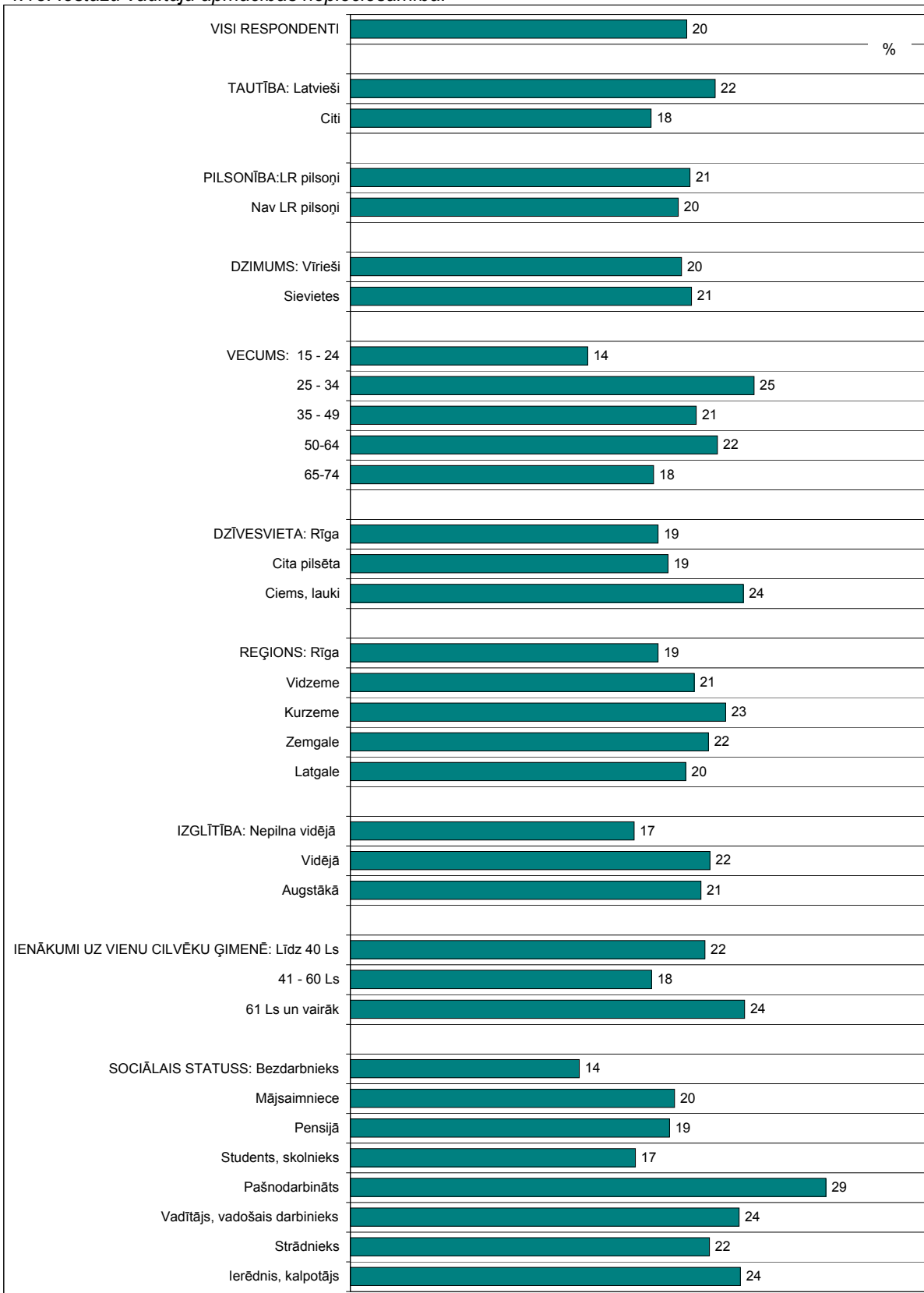
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.12. Juristu apmācības nepieciešamība.

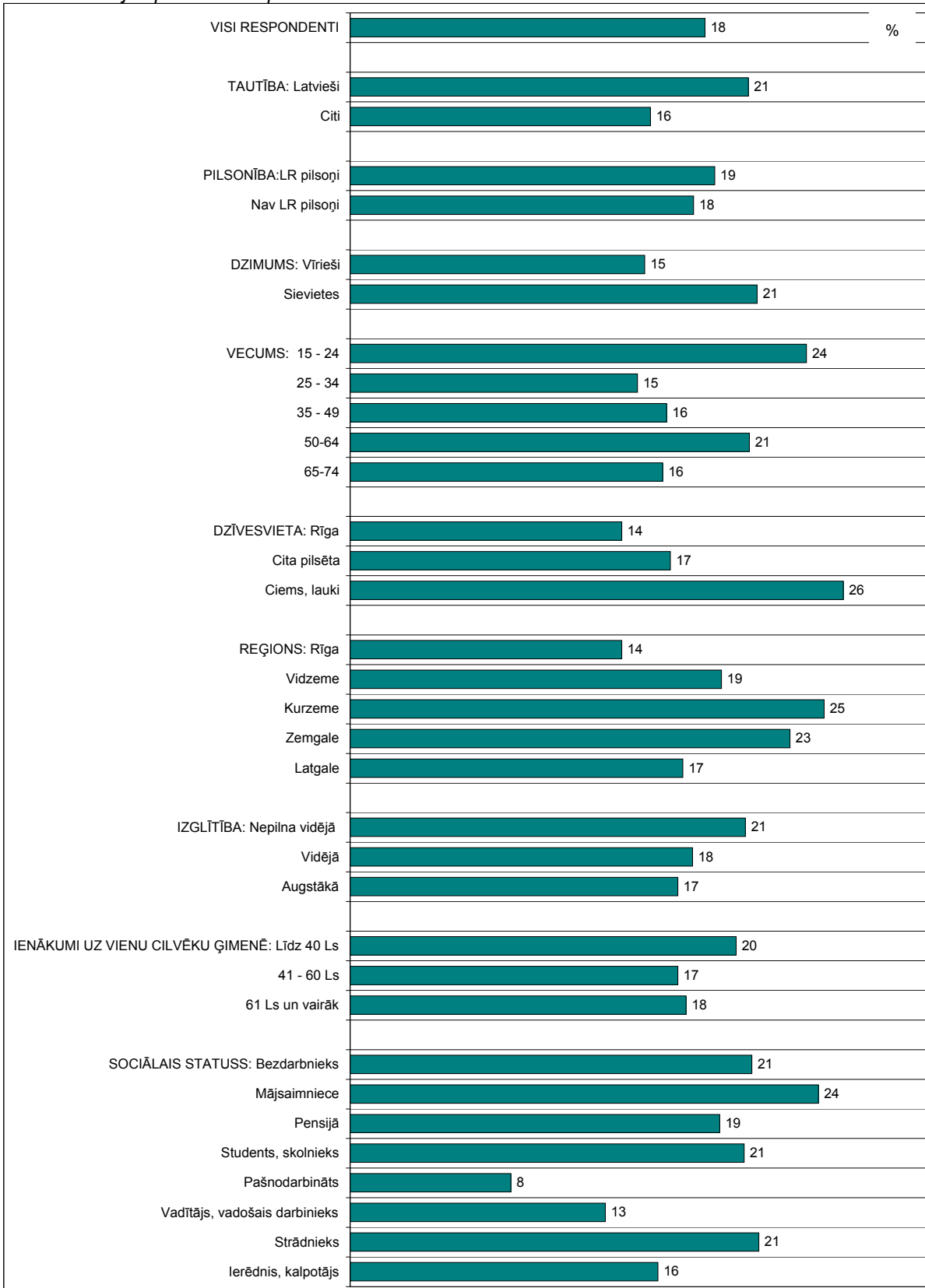
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.13. Iestāžu vadītāju apmācības nepieciešamība.

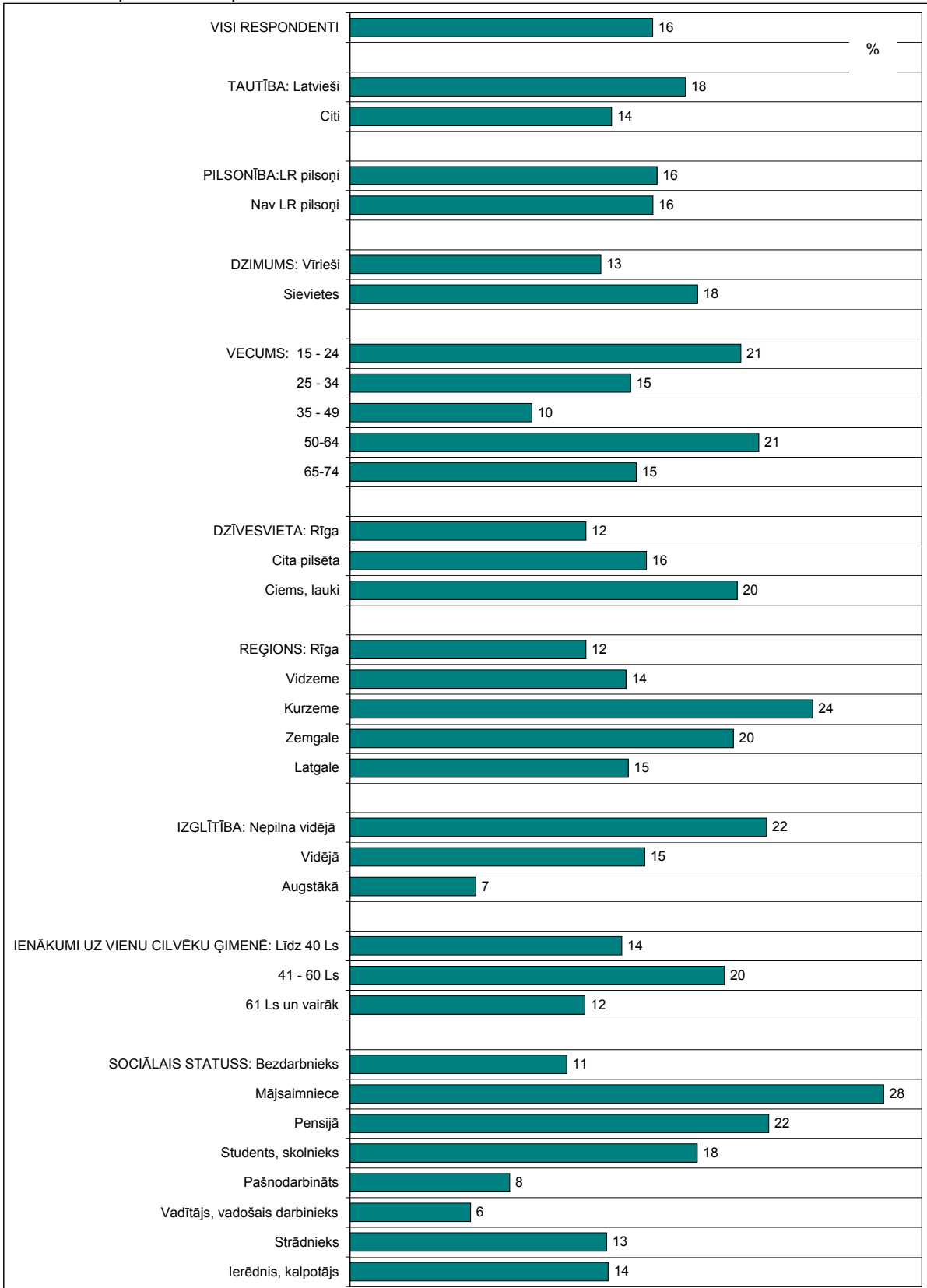
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.14. Skolotāju apmācības nepieciešamība.

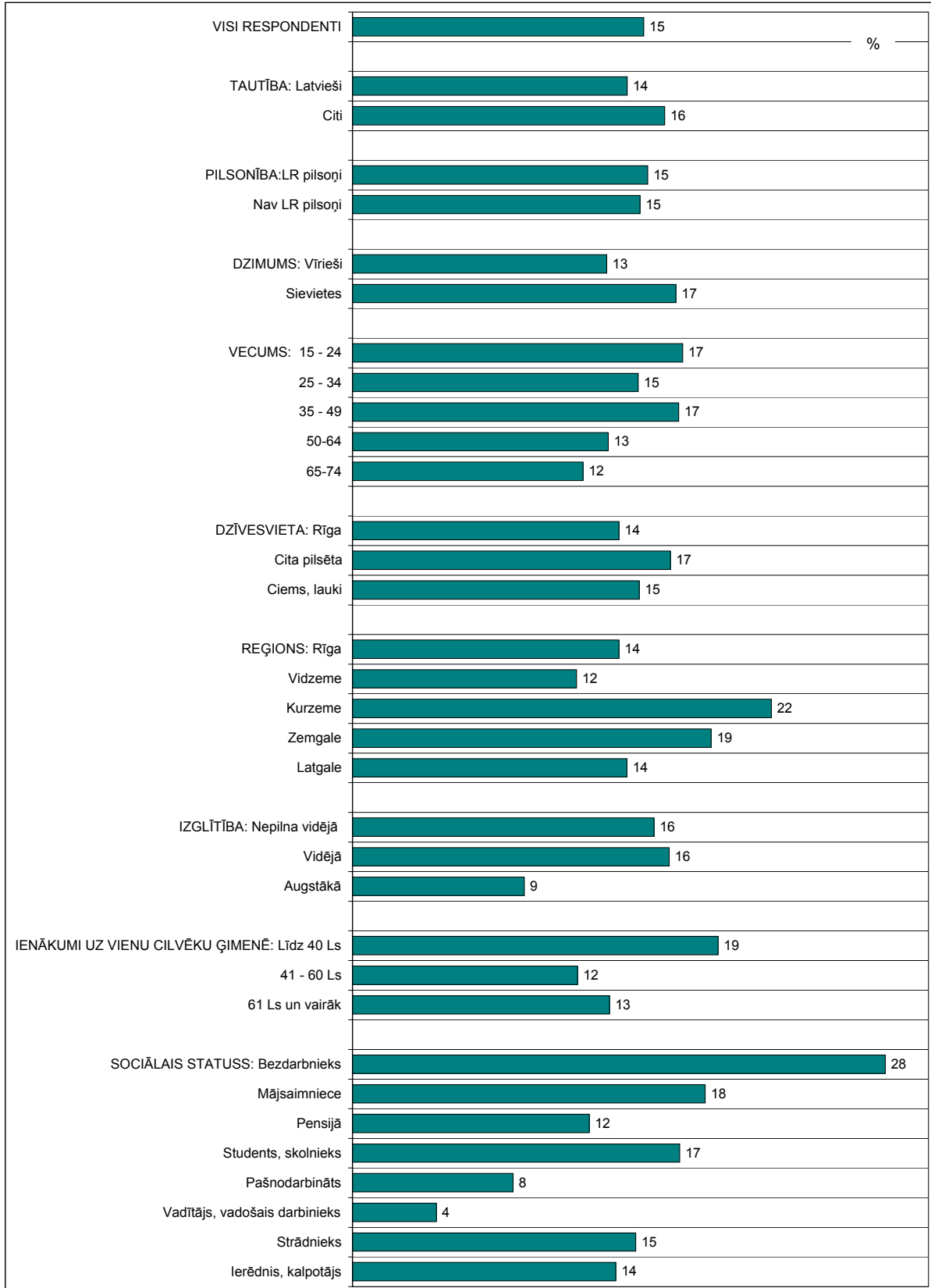
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.15. Ārstu apmācības nepieciešamība.

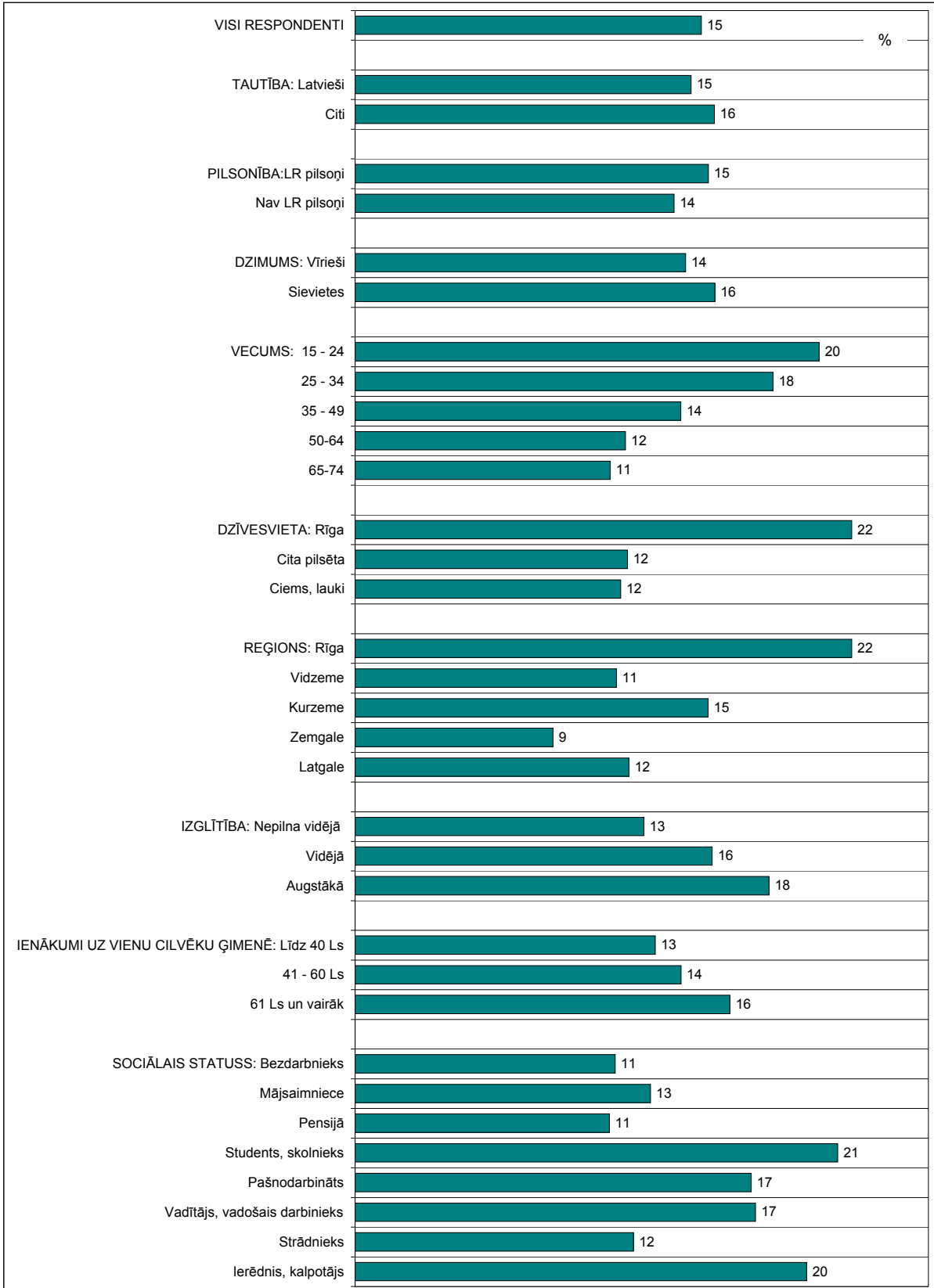
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.16. *Bezdarbnieku apmācības nepieciešamība.*

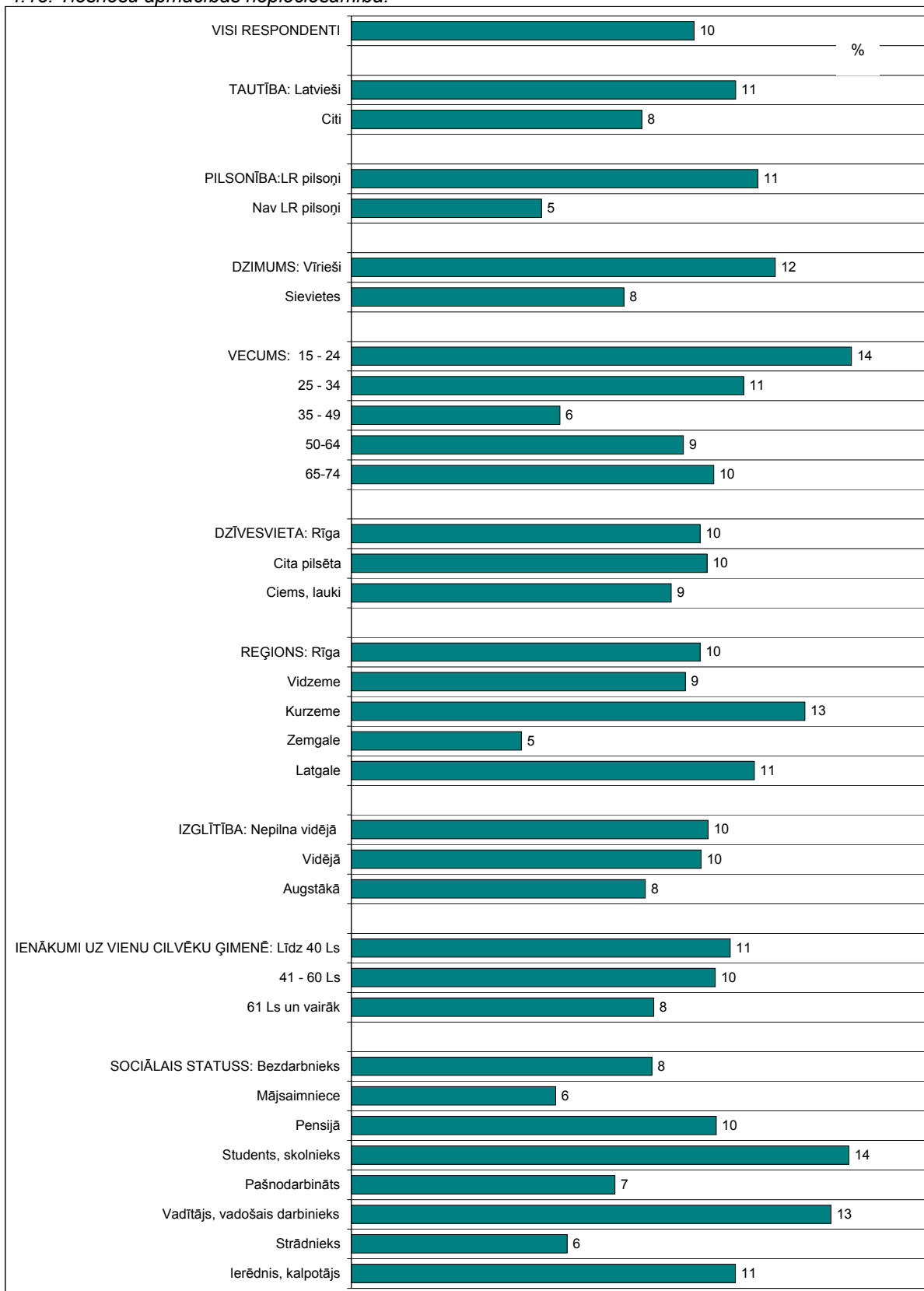
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.17. Ministru apmācības nepieciešamība.

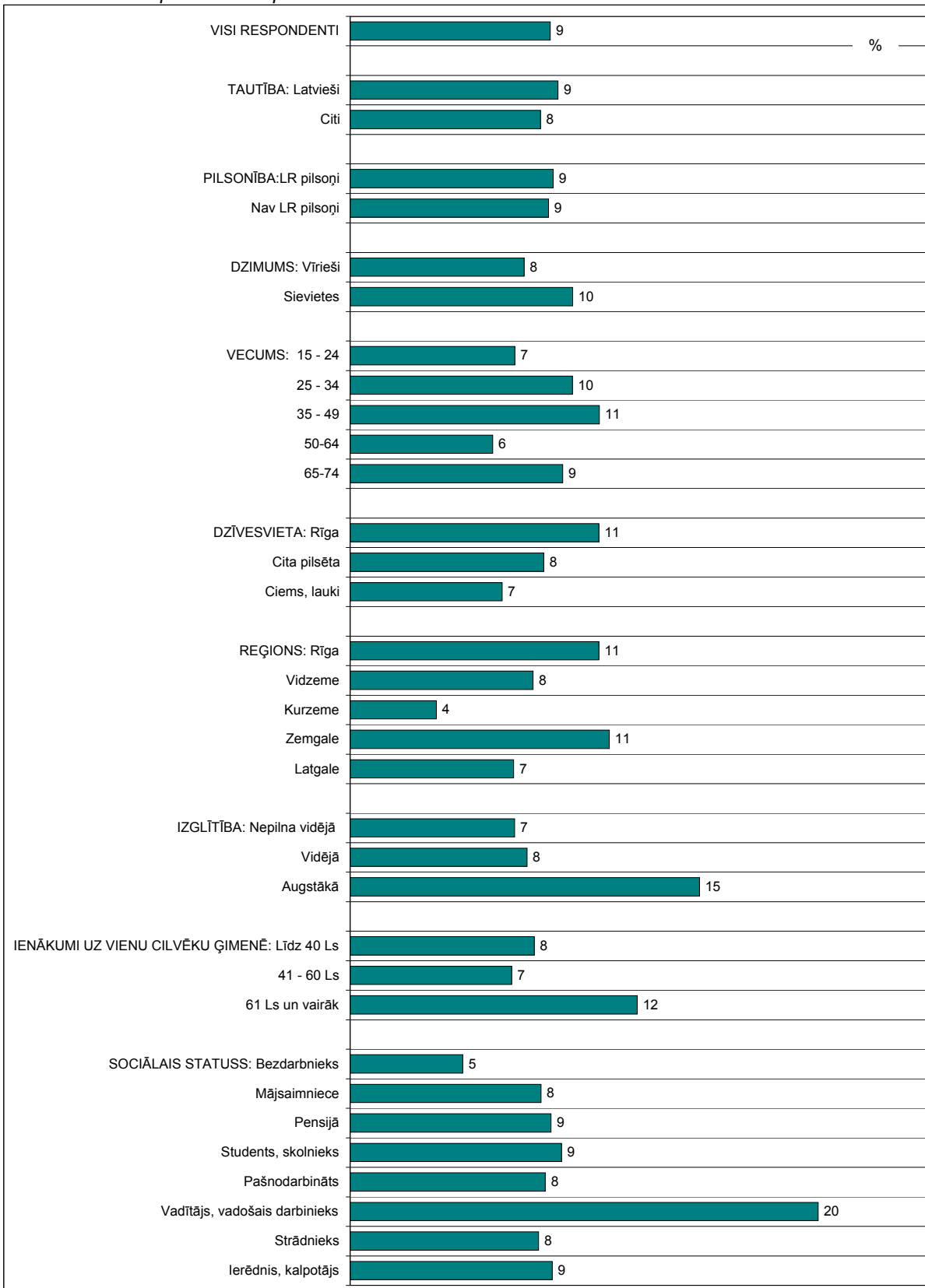
BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.18. Tiesnešu apmācības nepieciešamība.

BĀZE: visi respondenti, n=1040

4.19. Žurnālistu apmācības nepieciešamība.

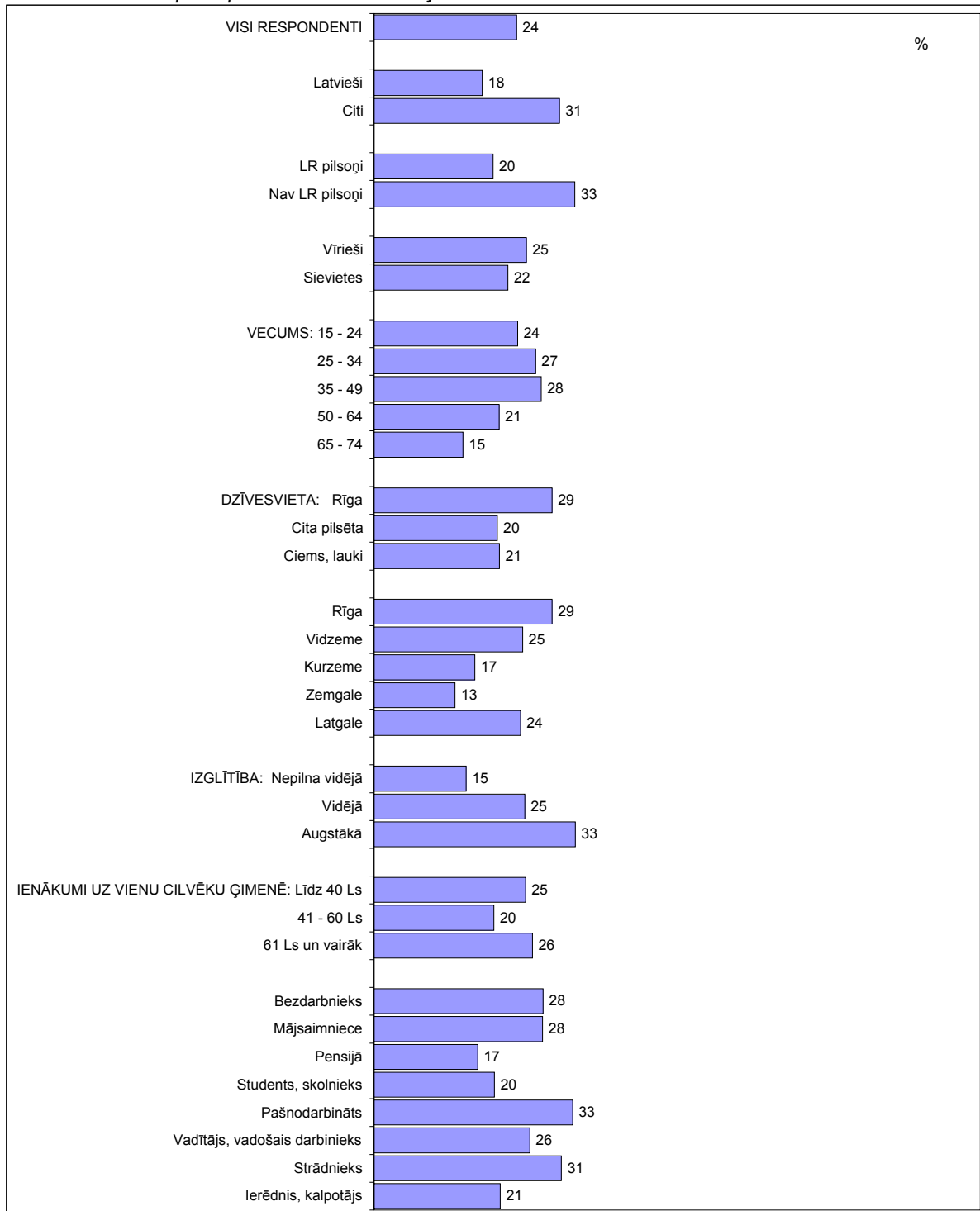
BĀZE: visi respondenti, n=1040

5. CILVĒKTIESĪBU PĀRKĀPŠANA UN DISKRIMINĀCIJA

Kopumā 24% respondentu uzskata, ka viņi ir diskriminēti Latvijā pēdējo trīs gadu laikā. Biežāk to atzīst nelatvieši (31%); cilvēki, kuri nav LR pilsoņi (33%); strādnieki (31%); rīdzinieki (29%), cilvēki ar augstāko izglītību (33%) un pašnodarbinātie (33%, jāatzīst, ka pēdējo skaits mūsu izlasē ir neliels, tādēļ šajā gadījumā nevar vispārināt).

Savukārt retāk par savu diskrimināciju runā cilvēki vecumā no 65-74 gadiem (15%), pensionāri (17%); cilvēki ar nepilnu vidējo izglītību (15%); Zemgalē (13%) un ne Rīgā dzīvojošie (20%-21%) respondenti.

5.1. Cilvēktiesību pārkāpšana un diskriminācija

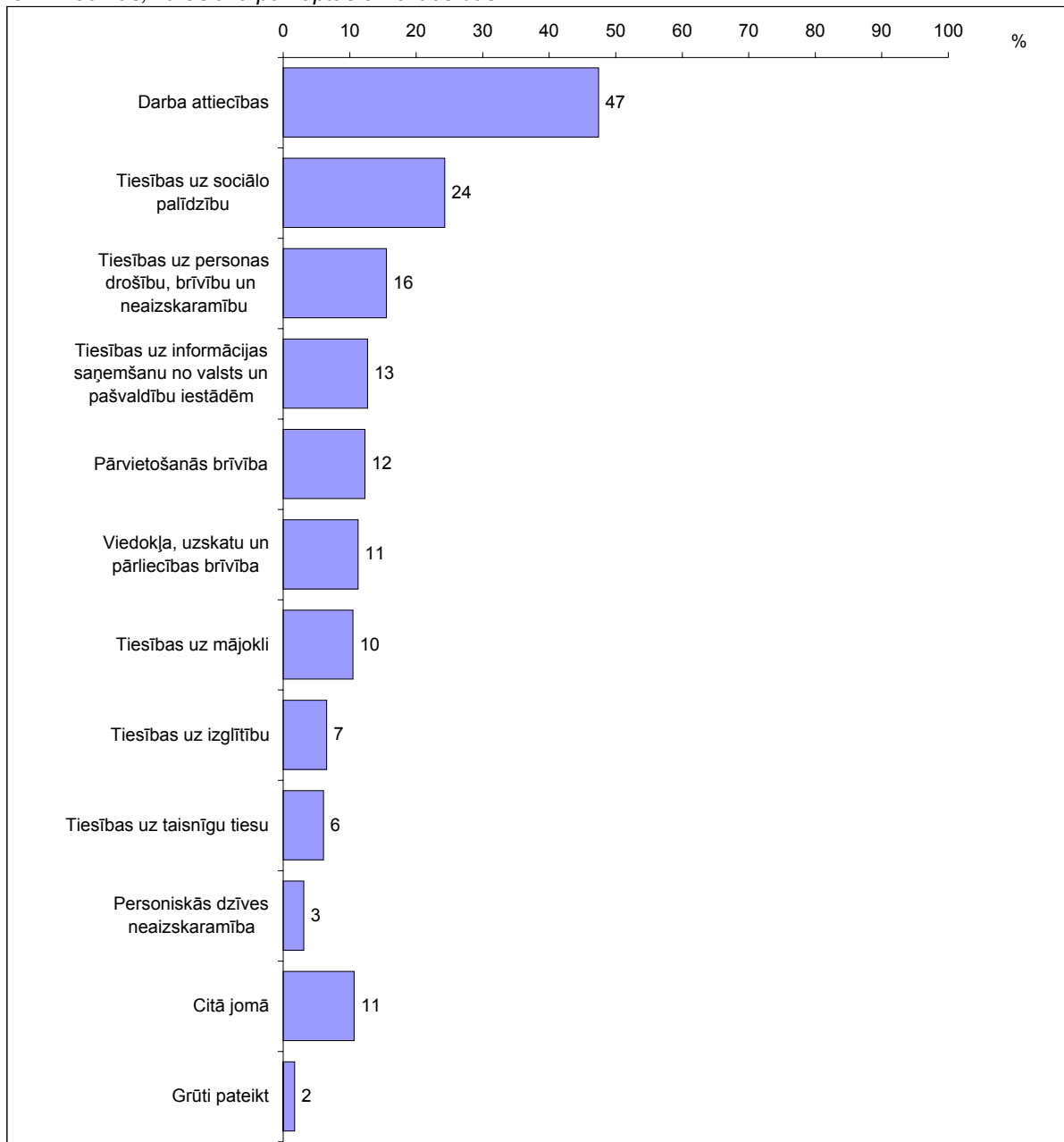
BĀZE: visi respondenti, n=1040

Tā kā visbiežāk savu diskrimināciju atzina darbaspējīgā iedzīvotāju daļa vecumā no 25-29 gadiem, tad izbrīnu neizraisa arī tas, ka 47% respondentu fiksējuši cilvēktiesību pārkāpumu darba attiecību jomā.

Nākamā lielā grupa, t.i., 24% aptaujāto atzīst, ka tikušas pārkāptas viņu tiesības uz sociālo palīdzību (pensijām, pabalstiem).

Pārējie piedzīvotās diskriminācijas veidi sarindojas sekojoši (dilstoša secībā): tiesības uz personas drošību, brīvību un neaizskaramību; tiesības uz informācijas saņemšanu no valsts un pašvaldību iestādēm; pārvietošanās brīvība; viedokļa, uzskatu un pārliecības brīvība; tiesības uz mājokli. Tiesības uz izglītību un taisnīgu tiesu; pilsonība un vēlēšanu tiesības; tiesības uz personiskās dzīves neaizskaramību un citas minēja ārkārtīgi mazs respondentu skaits, tādēļ nekāda analīze nav iespējama.

5.2.1. Jomas, kurās tika pārkāptas cilvēktiesības

BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības, n=231

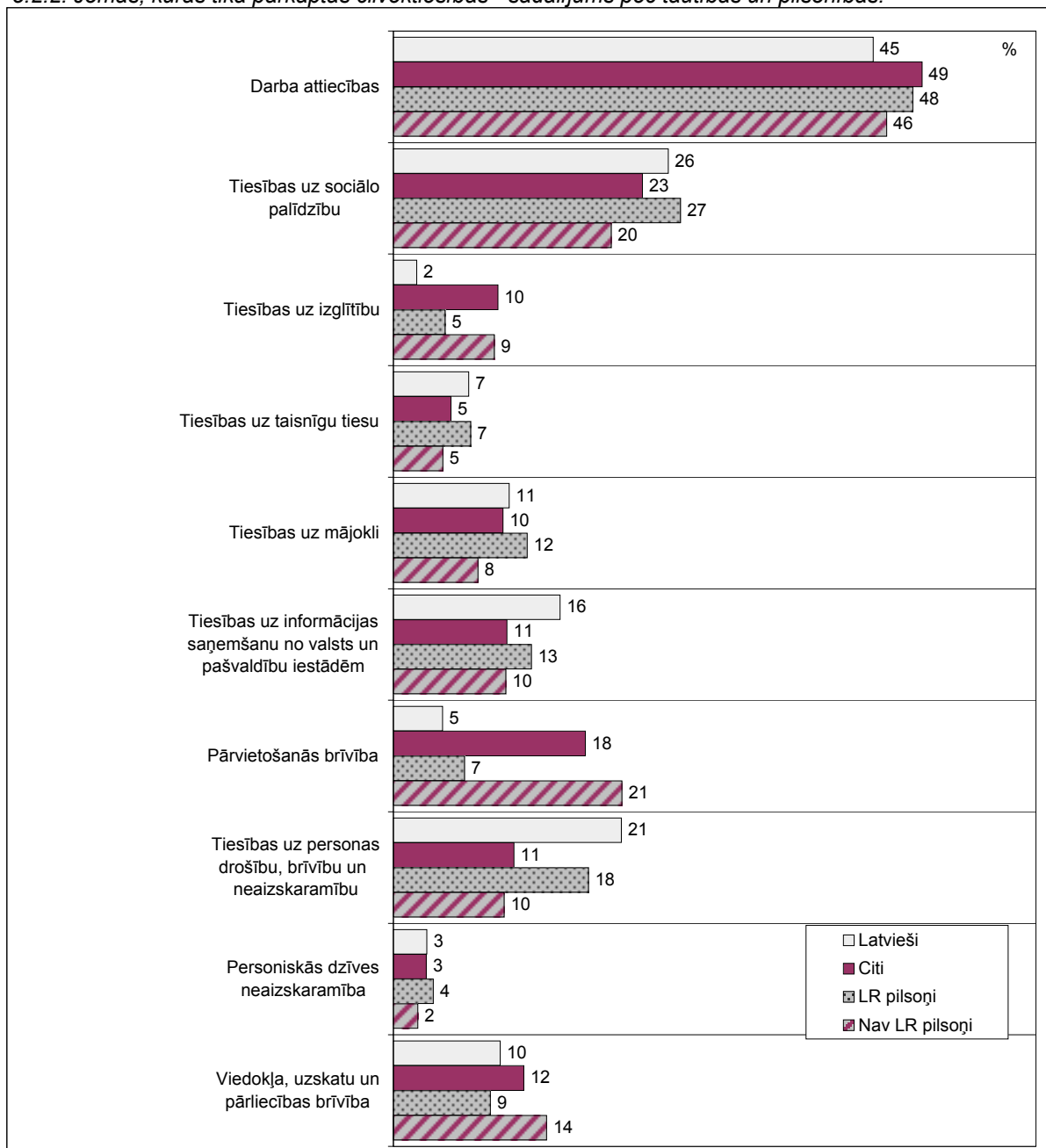
Analizējot jomas, kurās tika pārkāptas respondentu cilvēktiesības, redzam, ka dažās sociāli demogrāfiskās grupās atsevišķas jomas tiek vairāk uzsvērtas.

Cilvēktiesību pārkāpumus darba attiecību jomā biežāk min bezdarbnieki (82%); cilvēki ar zemiem ienākumiem, t.i., līdz 40 Ls uz vienu ģimenes locekli (68%); cilvēki vecuma grupās no 35-49 gadi (62%) un 25-34 gadi (52%); ierēdņi, kalpotāji (57%); lauku iedzīvotāji (56%); vīrieši (54%) un nelatvieši (49%).

Tiesību pārkāpumus sociālās palīdzības sfērā biežāk fiksējuši cilvēki vecumā no 65-74 gadiem (47%); pensionāri (49%) un sievietes (27%).

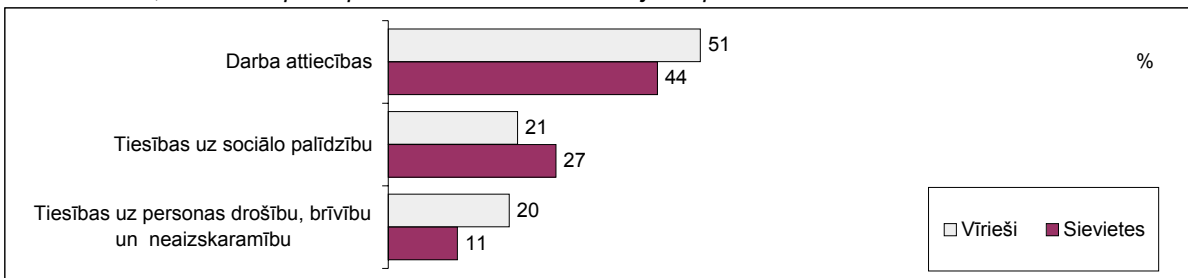
Sakarā ar mazo respondentu skaitu, kuri pieminējuši cilvēktiesību pārkāpumus citās jomās, nekādus vispārīgumus veikt nevaram un iegūtos rezultātus varam izmantot tikai kā ieskatu problēmā.

5.2.2. Jomas, kurās tika pārkāptas cilvēktiesības - sadalījums pēc tautības un pilsonības.

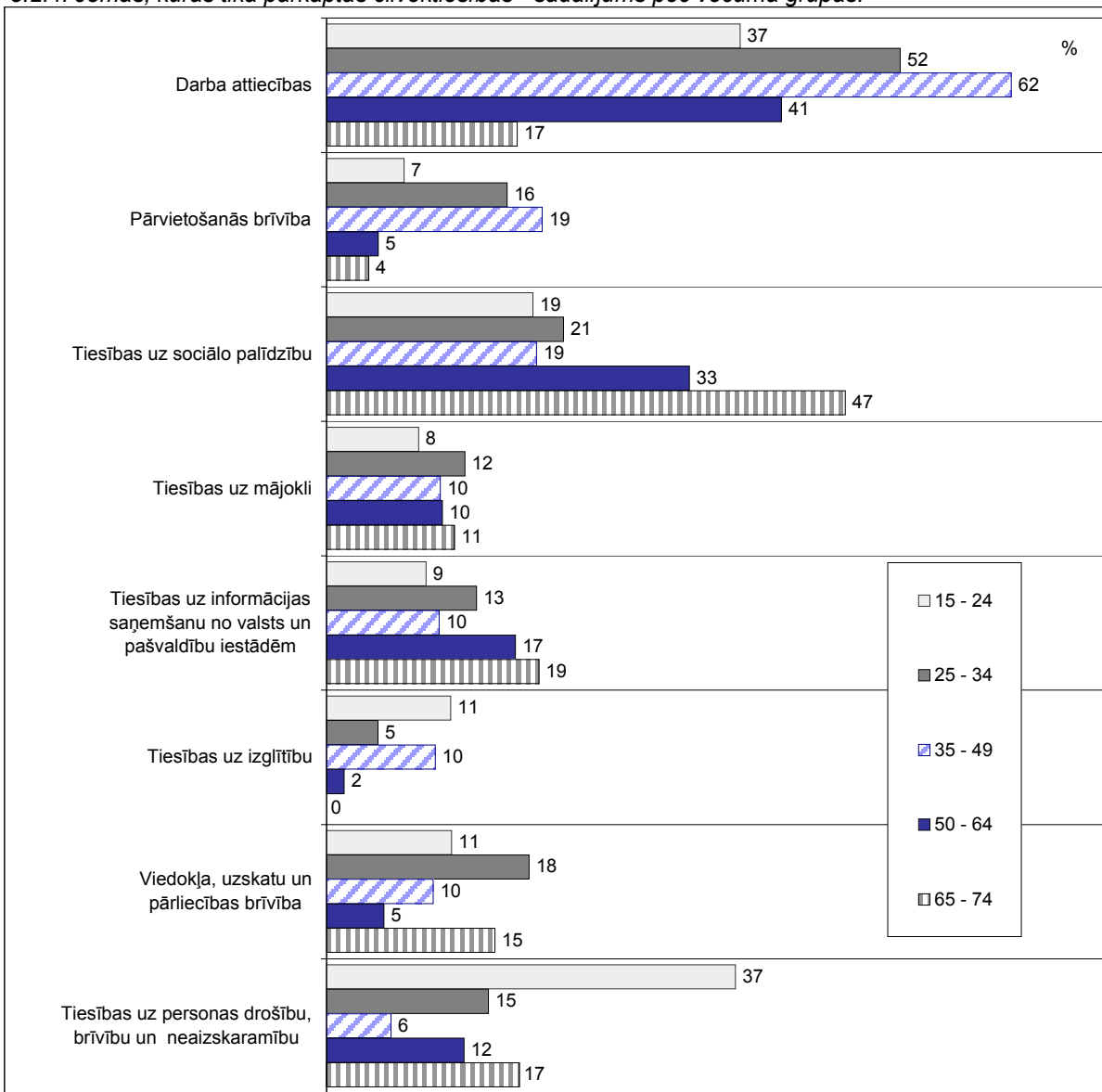
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības, n=231

5.2.3. Jomas, kurās tika pārkāptas cilvēktiesības - sadalījums pēc dzimuma.

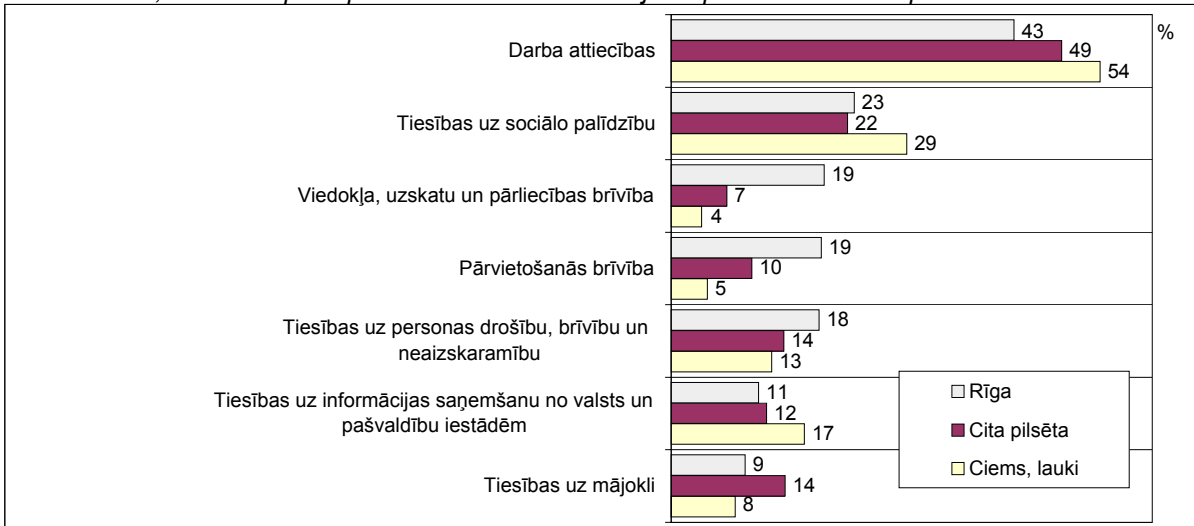
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības, n=231

5.2.4. Jomas, kurās tika pārkāptas cilvēktiesības - sadalījums pēc vecuma grupas.

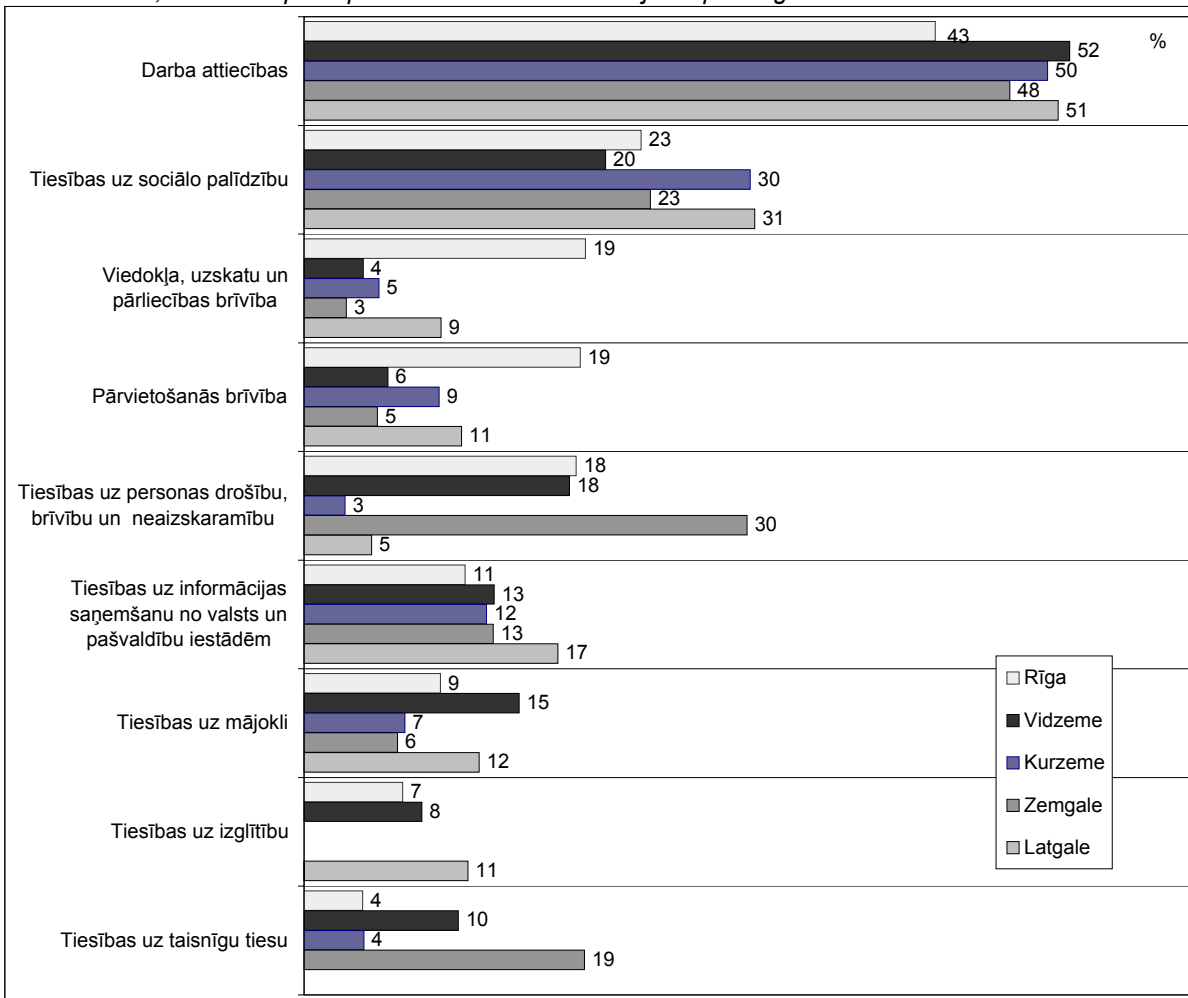
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības, n=231

5.2.5. Jomas, kurās tika pārkāptas cilvēktiesības - sadalījums pēc dzīvesvietas tipa.

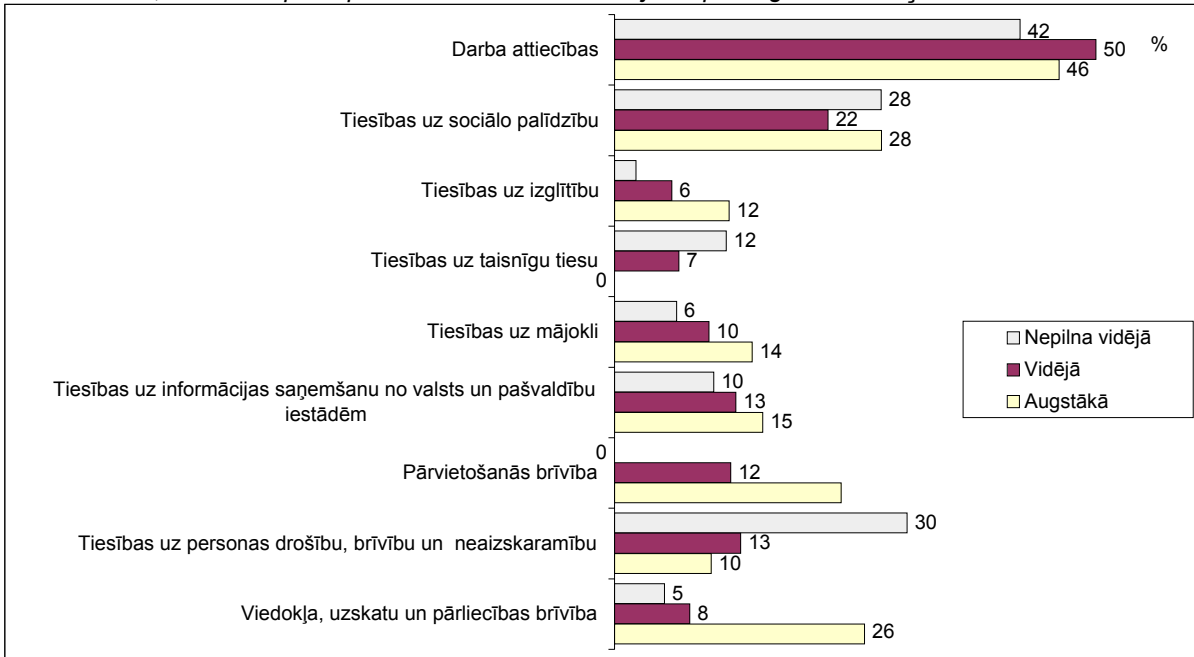
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības, n=231

5.2.6. Jomas, kurās tika pārkāptas cilvēktiesības - sadalījums pēc reģiona.

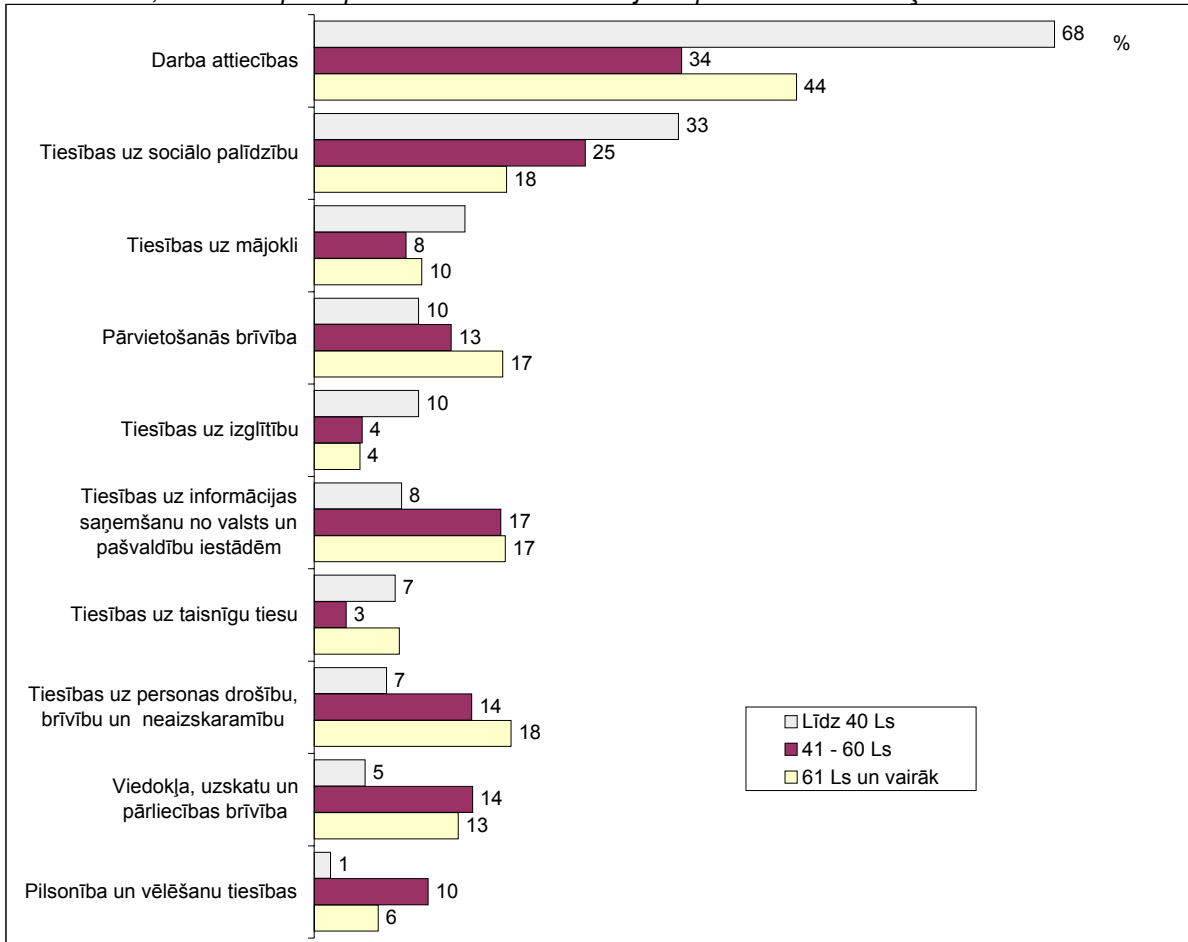
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības, n=231

5.2.7. Jomas, kurās tika pārkāptas cilvēktiesības - sadalījums pēc izglītības līmeņa.

BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības, n=231

5.2.8. Jomas, kurās tika pārkāptas cilvēktiesības. Sadalījums pēc ienākuma līmeņa

BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības, n=231

5.2.9. Jomas, kurās tika pārkāptas cilvēktiesības - sadalījums pēc sociālā statusa (%).

Strādājošie:	Paš-nodarbināts	Vadītājs, vadošais darbinieks	Strādnieks	Ierēdnis, kalpotājs
Darba attiecības	41	32	54	57
Tiesības uz sociālo palīdzību	11	28	14	19
Tiesības uz personas drošību	19	17	16	13
Tiesības uz informāciju	15	32	10	16
Pārvietošanās brīvība	17	13	9	16
Viedokļa, uzskata un pārliecības brīvība	19	17	10	21
Tiesības uz mājokli	8	11	8	13
Tiesības uz izglītību		11	2	8
Tiesības uz taisnīgu tiesu	12		4	2
Personiskās dzīves neaizskaramība			4	3
Nestrādājošie:	Bezdarbnieks	Mājsaimniece	Pensijā	Students, skolnieks
Darba attiecības	82	38	21	30
Tiesības uz sociālo palīdzību	35	12	49	12
Tiesības uz personas drošību	6	38	14	22
Tiesības uz informāciju	2		15	13
Pārvietošanās brīvība	17		4	20
Viedokļa, uzskatu un pārliecības brīvība			7	17
Tiesības uz mājokli	6	11	16	5
Tiesības uz izglītību	8			29
Tiesības uz taisnīgu tiesu	12	11	6	5
Personiskās dzīves neaizskaramība	2	11	5	

BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības, n=231

Iemesli, kāpēc tika pārkāptas cilvēktiesības.

Respondenti, kuru cilvēktiesības tika pārkāptas, runājot par iemesliem, kāpēc tas bija noticis, visbiežāk minēja tautību (28%); valodu (24%); vecumu (19%) un maznodrošinātā statusu (19%).

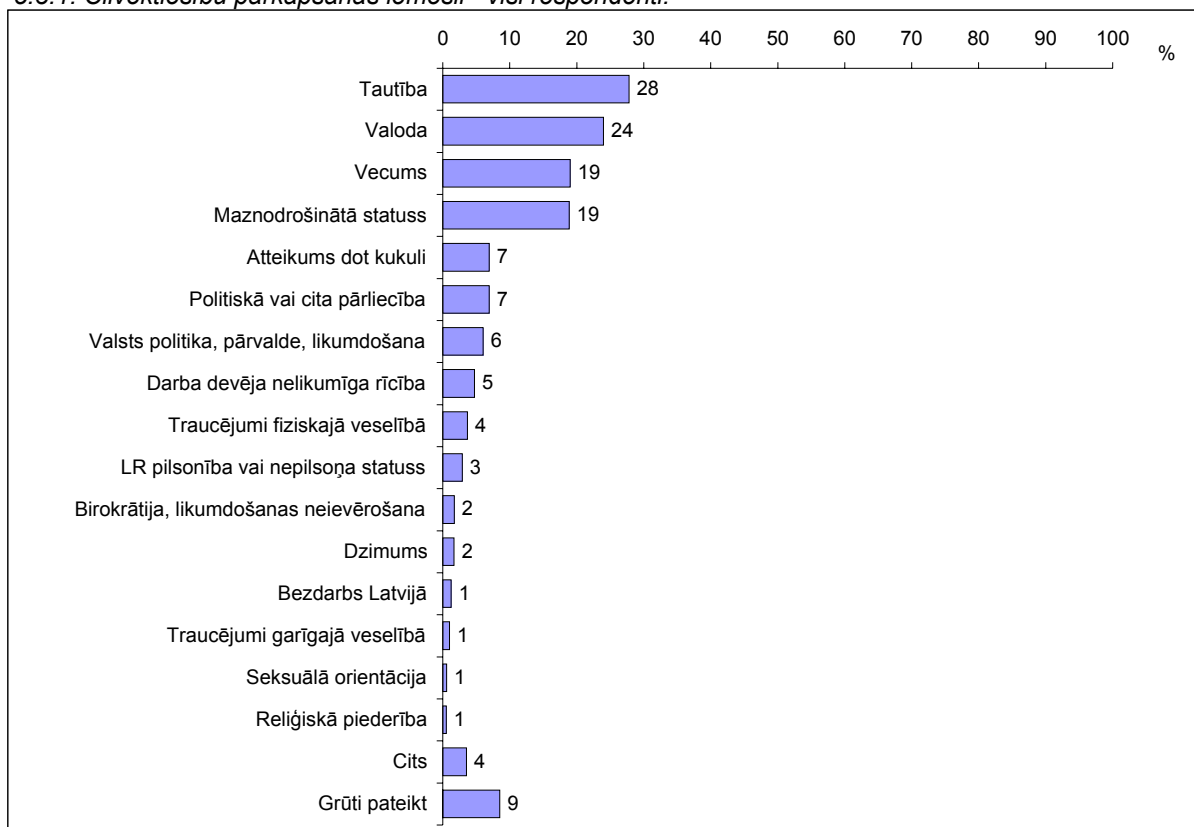
Analizējot, kādi iemesli tiek minēti dažādās sociāli demogrāfiskās grupās, redzam, ka tautību, kā diskriminācijas pamatu biežāk min cilvēki, kuriem nav LR pilsonības (43%); nelatvieši (40%); cilvēki, ar ienākumu līmeni 61 Ls un vairāk uz vienu ģimenes locekli (41%); Rīgā (40%); respondenti ar augstāko izglītību (37%) un sievietes (32%). Vecumā no 65-74 gadiem un 25-34 gadiem šo faktoru min retāk nekā citās vecuma grupās (attiecīgi 17% un 23%).

Var teikt identa, galvenokārt, tikai skaitliski atšķirīga ir situācija ar valodu kā diskriminācijas iemeslu. To min: cilvēki, kuriem nav LR pilsonības (37%); nelatvieši (36%); Rīgā (38%); respondenti ar augstāko izglītību (39%) un sievietes (27%).

Vecumu kā diskriminējošu faktoru visbiežāk piemin cilvēki vecumā no 65-74 gadiem (33%) un no 15-24 gadiem (29%); Latgalē (26%) un Vidzemē (24%); cilvēki ar nepilnu vidējo izglītību; studenti, skolnieki (54%); bezdarbnieki (30%) un vīrieši mazliet biežāk nekā sievietes (22% un 17%).

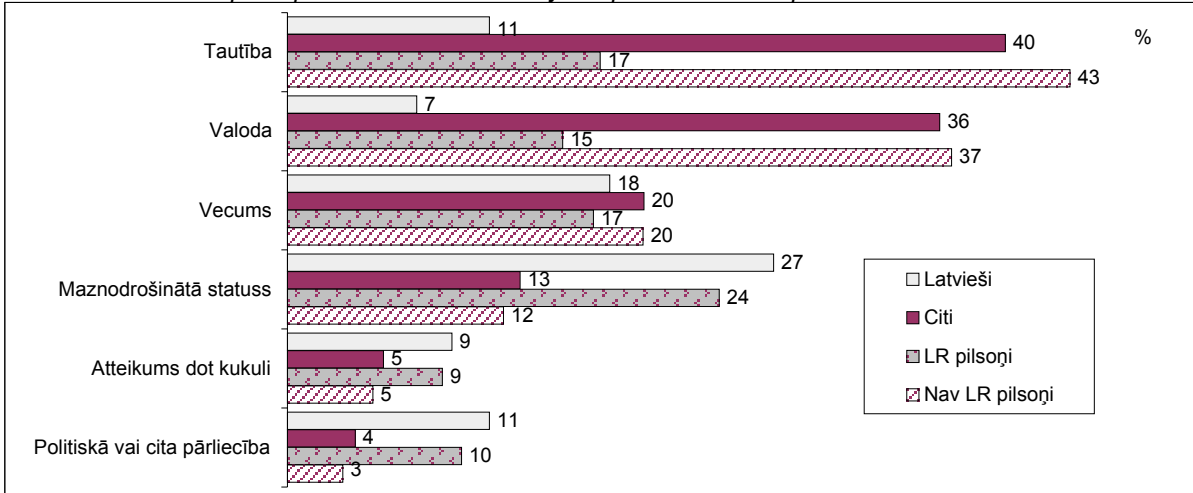
Maznodrošinātā statusu kā iemeslu, kāpēc tika pārkāptas cilvēktiesības biežāk min latvieši (27%); cilvēki vecumā no 65-74 gadiem (38%); lauku iedzīvotāji (29%). Savukārt visretāk šo faktoru kā cilvēktiesību pārkāpuma iemeslu minēja vecumā no 25-34 gadiem (10%); Rīgā un Latgalē (15%).

5.3.1. Cilvēktiesību pārkāpšanas iemesli - visi respondenti.

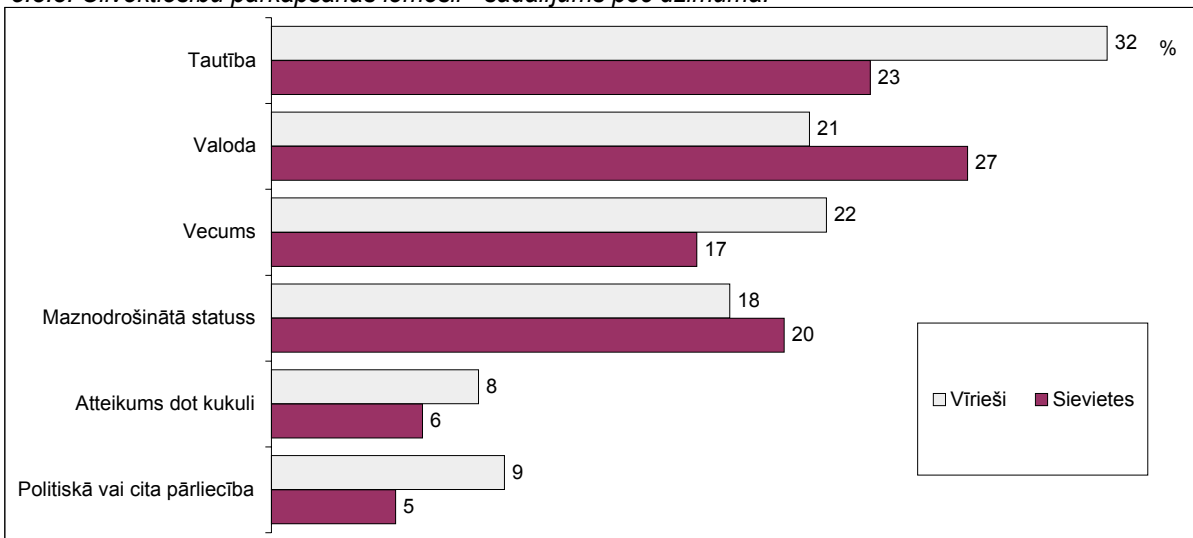
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, n=231

5.3.2. *Cilvēktiesību pārkāpšanas iemesli - sadalījums pēc tautības un pilsonības.*

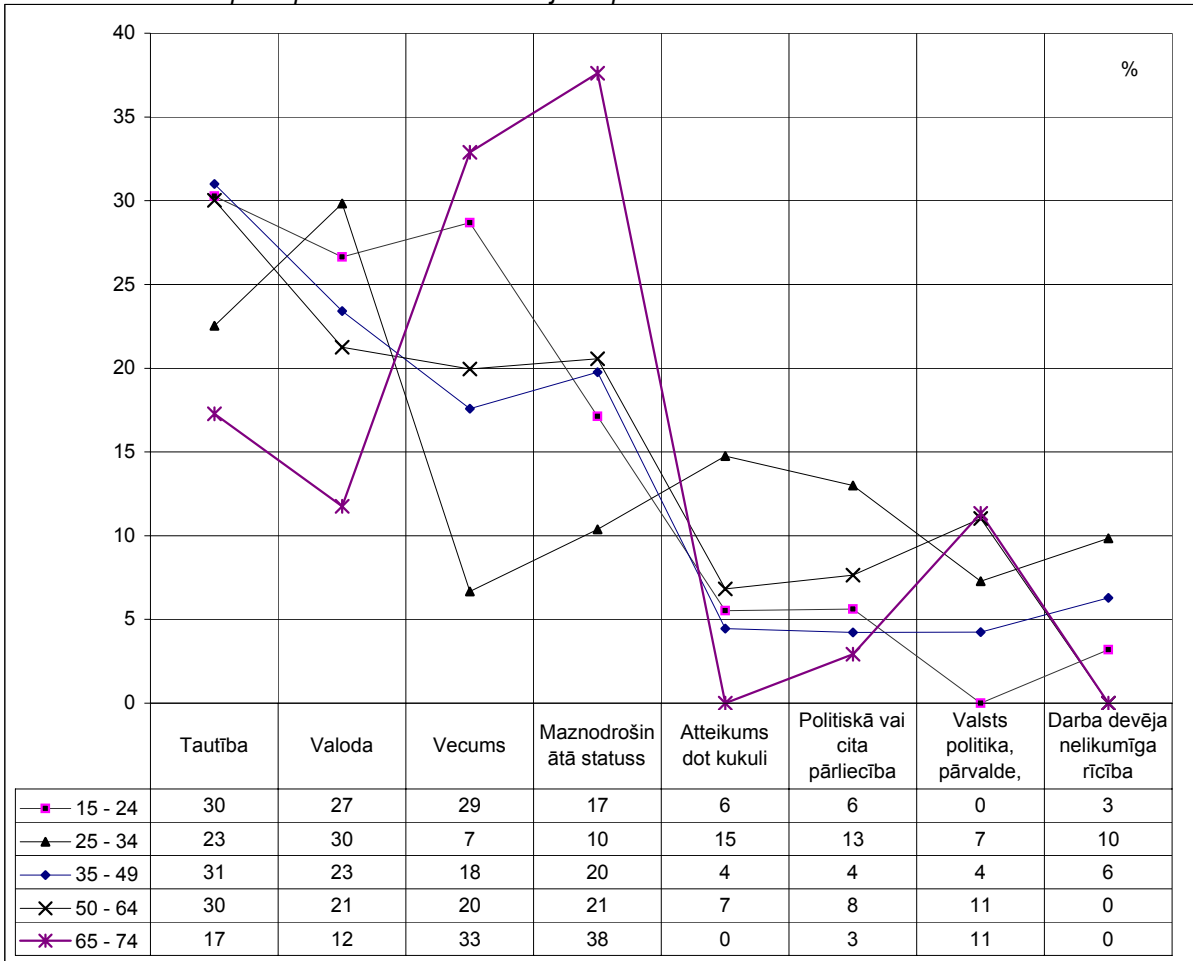
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, n=231

5.3.3. *Cilvēktiesību pārkāpšanas iemesli - sadalījums pēc dzimuma.*

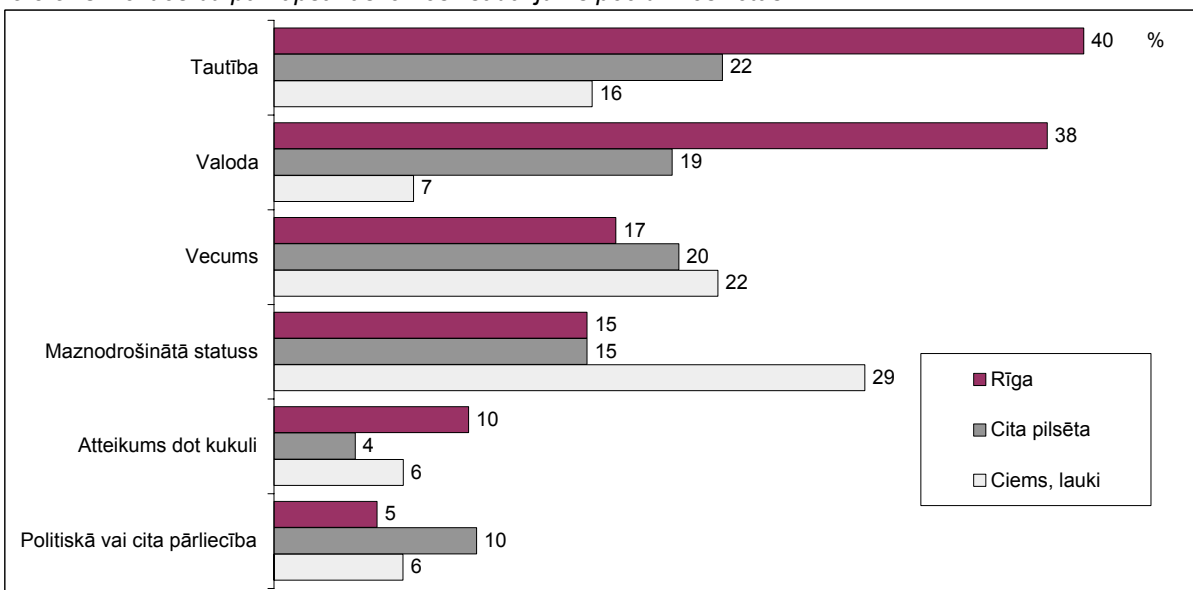
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, n=231

5.3.4. Cilvēktiesību pārkāpšanas iemesli - sadalījums pēc vecuma.

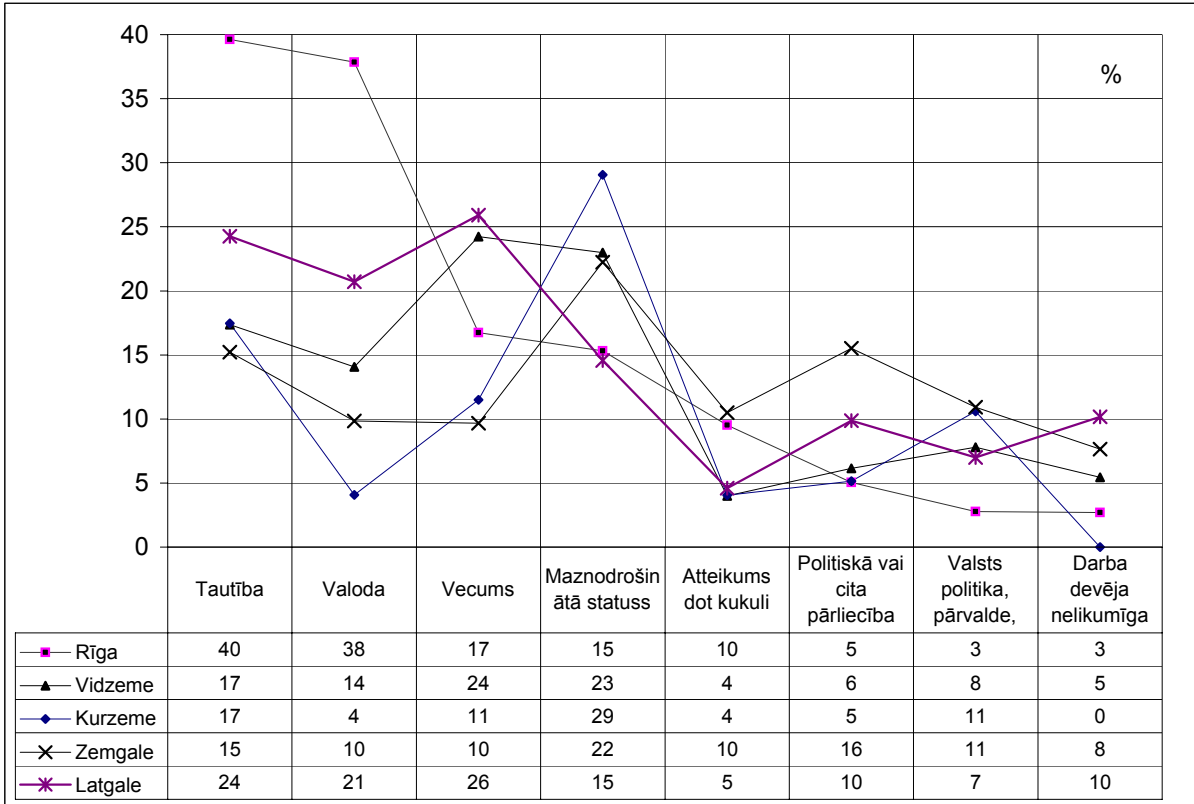
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, n=231

5.3.5. Cilvēktiesību pārkāpšanas iemesli sadalījums pēc dzīvesvietas.

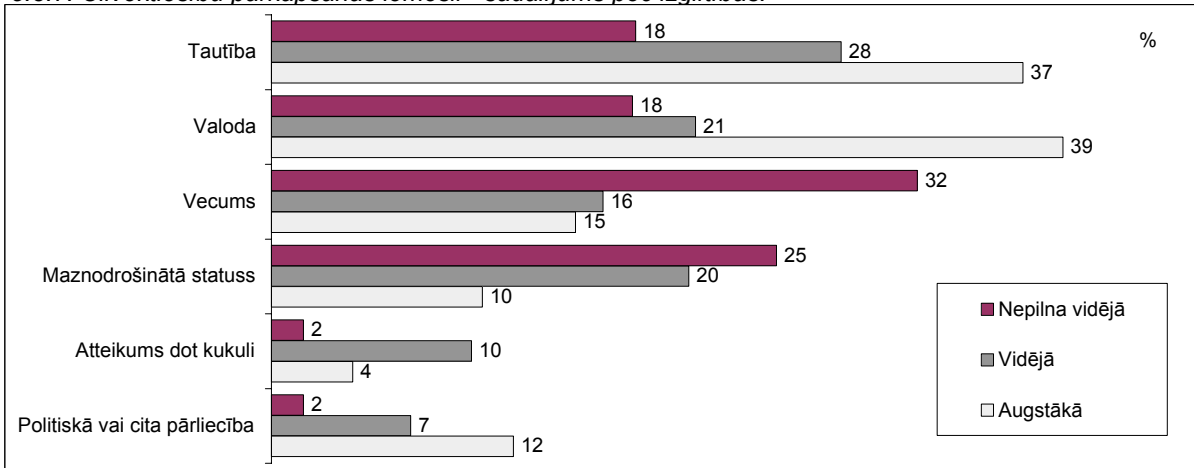
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, n=231

5.3.6. Cilvēktiesību pārkāpšanas iemesli - sadalījums pēc reģiona.

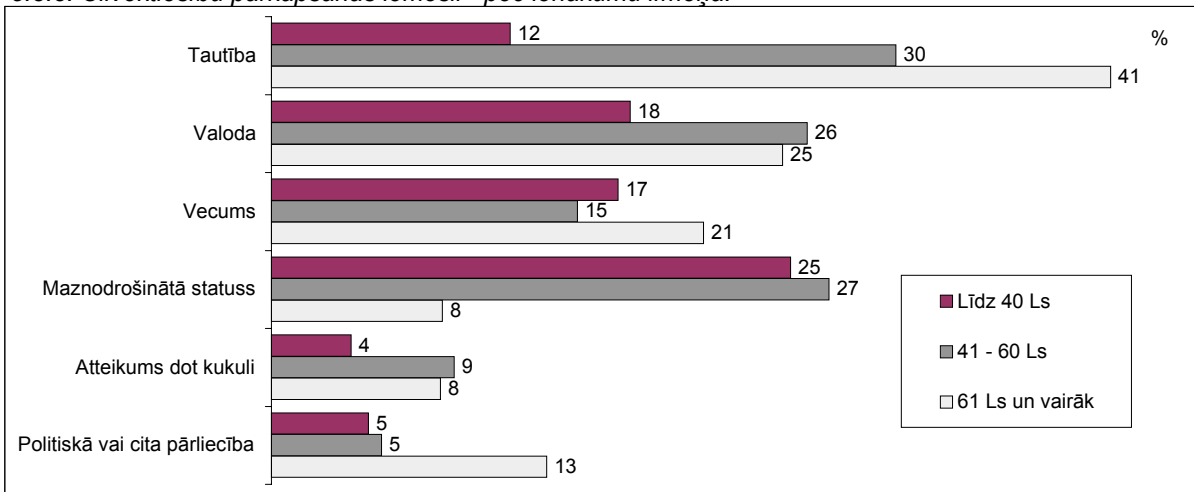
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, n=231

5.3.7. Cilvēktiesību pārkāpšanas iemesli - sadalījums pēc izglītības.

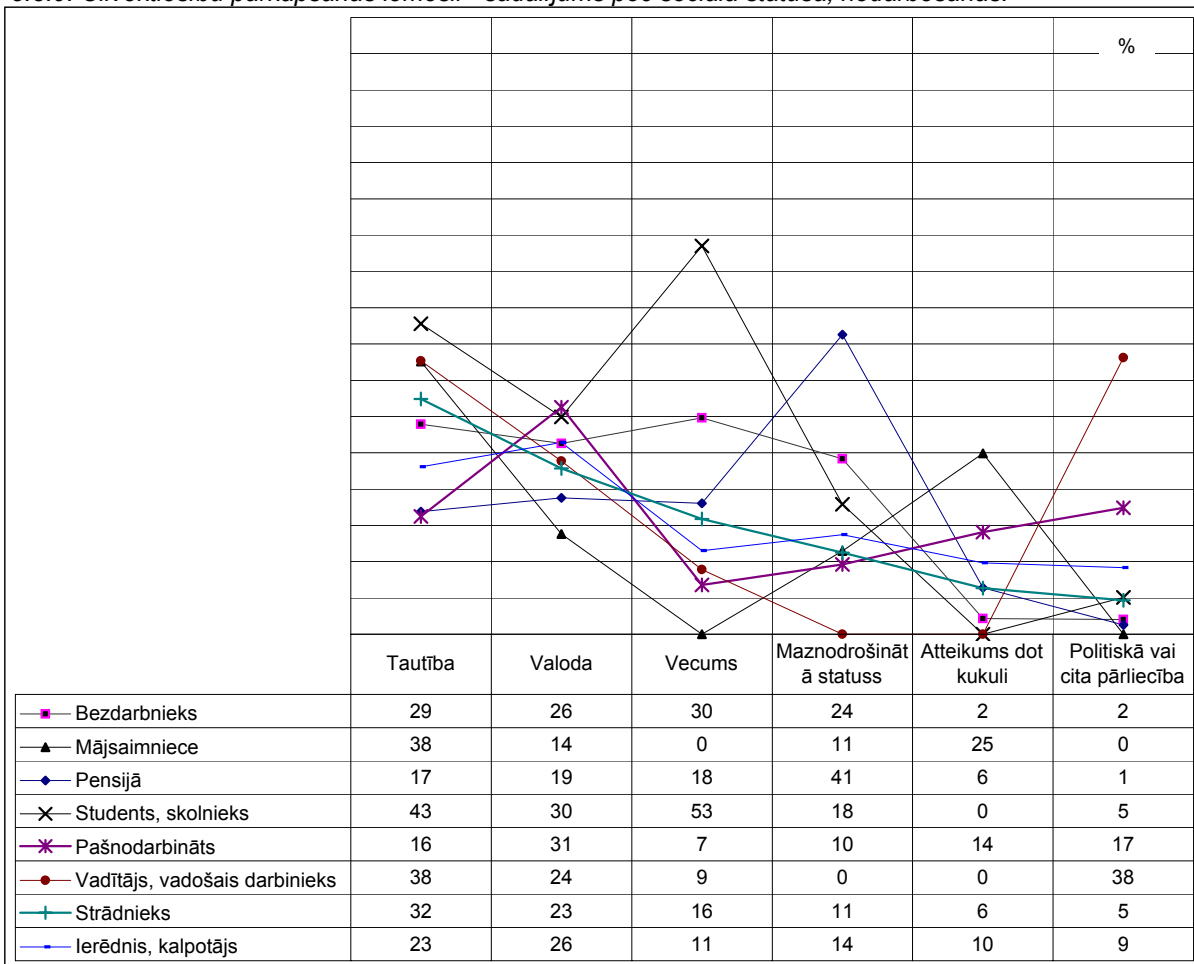
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, n=231

5.3.8. Cilvēktiesību pārkāpšanas iemesli - pēc ienākumu līmeņa.

BĀZE: tie, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, n=231

5.3.9. Cilvēktiesību pārkāpšanas iemesli - sadalījums pēc sociālā statusa, nodarbošanās.

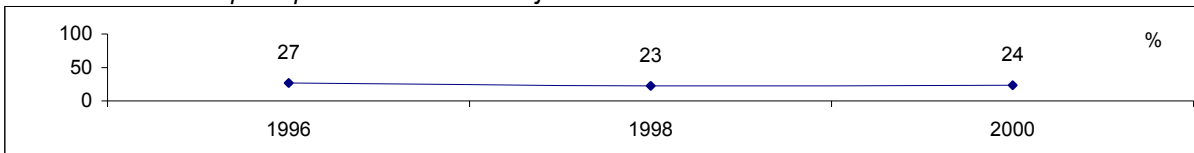

BĀZE: tie, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, n=231

Cilvēktiesību ievērošana un diskriminācija – situācijas dinamika laikā no 1996. - 2000.gadam Latvijā.

Analizējot situācijas dinamiku pēdējo 4 gadu laikā, kas notikusi cilvēktiesību ievērošanas un diskriminācijas jomā Latvijā, redzam, ka kopumā, cilvēktiesību pārkāpumu skaita ziņā būtiski izmaiņu nav. Tā, 1996.gadā 27% Latvijas iedzīvotāju atzina, ka pēdējo 3 gadu laikā tikušas pārkāptas viņu cilvēktiesības, 1998.gadā tādu bija 23%, 2000.gadā – 24%.

5.4.1. Cilvēktiesību pārkāpšana un diskriminācija

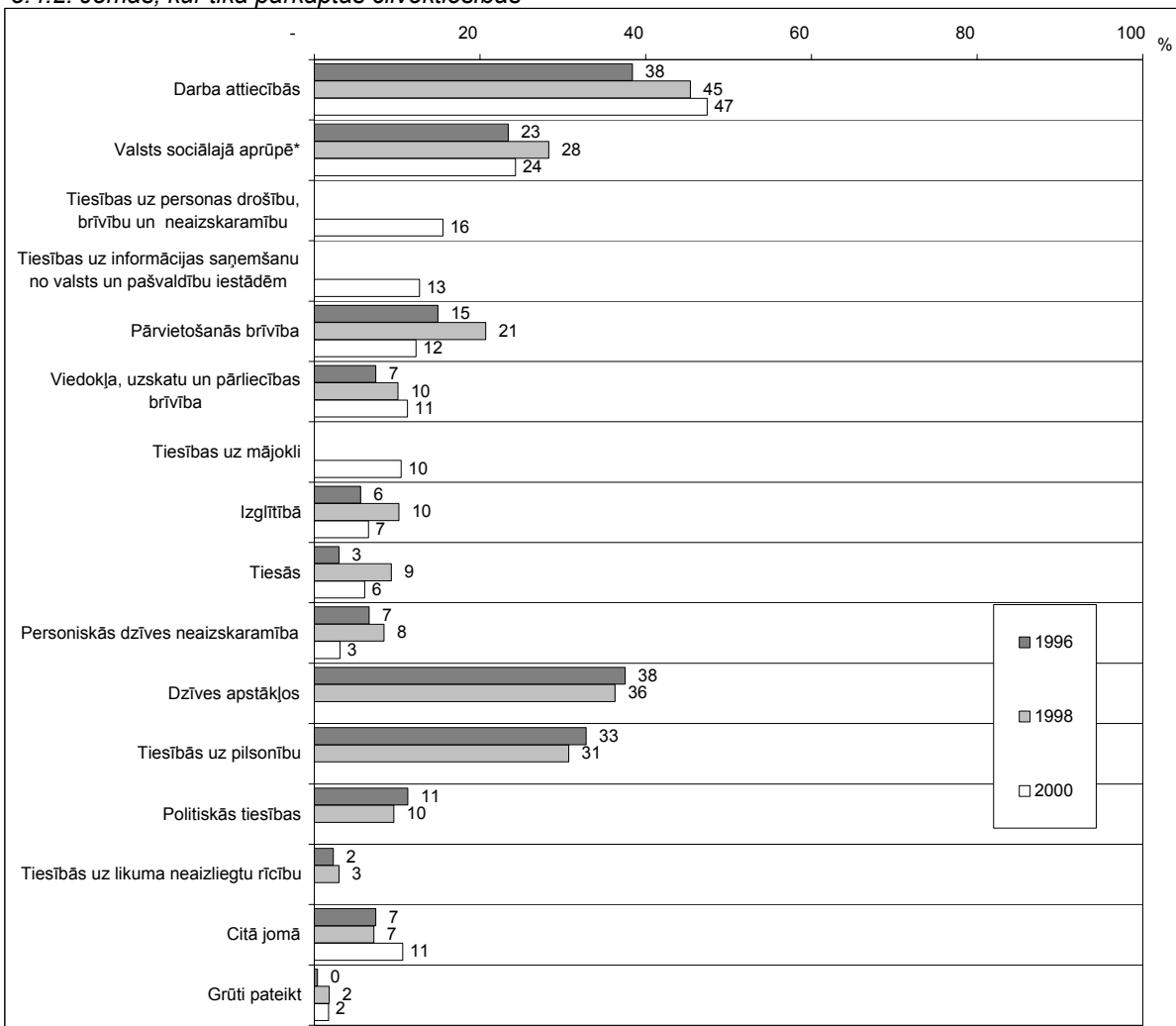
BĀZE: visi respondenti, n=1040

Runājot par jomām, kurās tika pārkāptas cilvēktiesības, sākot ar 1996.gadu līderpozīciju ieņem darba attiecības. Pēdējo divu gadu laikā to cilvēku skaits, kuri atzīst savu diskrimināciju šajā jomā nav ne pieaudzis, ne samazinājies (1996.gadā to atzīmēja 38%; 1998.gadā – 45%; 2000.gadā – 47% no tiem, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas).

Salīdzinot ar 1998.gada rezultātiem, par 9% samazinājies to cilvēku skaits, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu tiesības uz pārvietošanās brīvību (šobrīd to atzīst 12%).

Attiecībā uz citām cilvēktiesību jomām, jāatzīmē, ka aptaujas anketā tika ieviestas zināmas izmaiņas un līdz ar to mums nav iespēju veikt situācijas dinamikas analīzi.

5.4.2. Jomas, kur tika pārkāptas cilvēktiesības

BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības

Domājot par iemesliem, kāpēc tika pārkāptas viņu cilvēktiesības, visu minēto pētījumu aptaujās galvenos no tiem respondenti nosauca vienā un tajā pašā secībā.

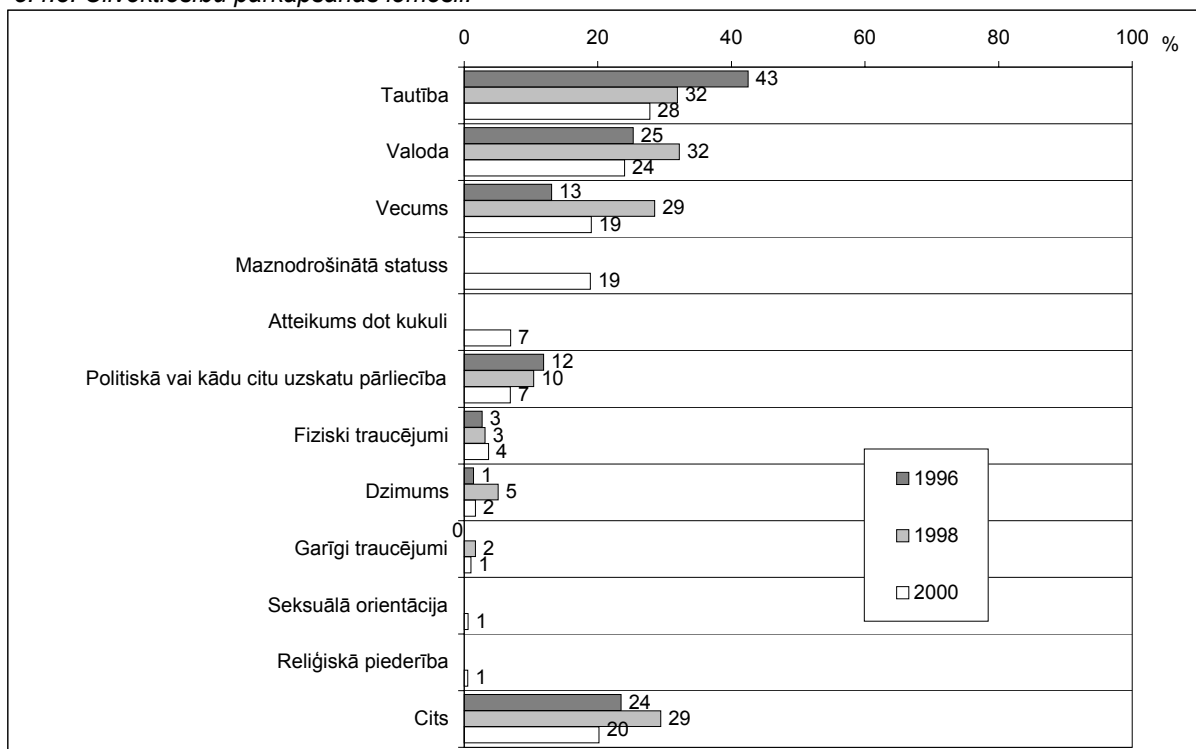
Visbiežāk tika minēta tautība - 1996.gadā to nosauc 43%; 1998.g. – 32%; 2000.gadā – 28% no tiem, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas.

Otrajā vietā ir valoda – attiecīgi pa gadiem to piemin 25%; 32% un 24%.

Minēšanas biežuma ziņā kā trešais diskriminējošais faktors ir vecums (13%; 29% un 19%).

Jāatzīmē, ka maznodrošinātā statuss kā diskriminācijas iemesls pirmo reizi tika iekļauts 2000.gada aptaujas anketā, tāpēc izsekot, kā ir mainījies šī kritērija minēšanas biežums, mēs nevaram.

5.4.3. *Cilvēktiesību pārkāpšanas iemesli.*

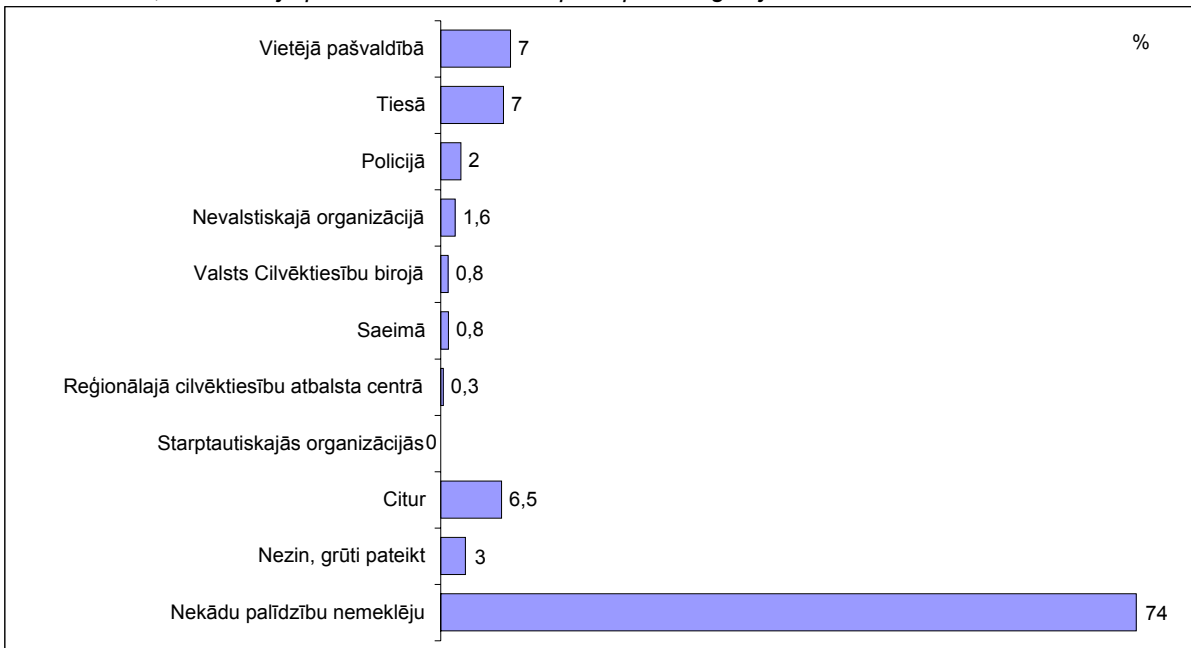
BĀZE: tie, kuri uzskata, ka ir pārkāptas viņu cilvēktiesības

6. GRIEŠANĀS PĒC PALĪDZĪBAS CILVĒKTIESĪBU PĀRKĀPŠANAS GADĪJUMĀ

Tikai 26% aptaujāto, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, ir griezušies pēc palīdzības. Visbiežāk pēc palīdzības cilvēki ir griezušies vietējās pašvaldībās (7%) un tiesās (7%).

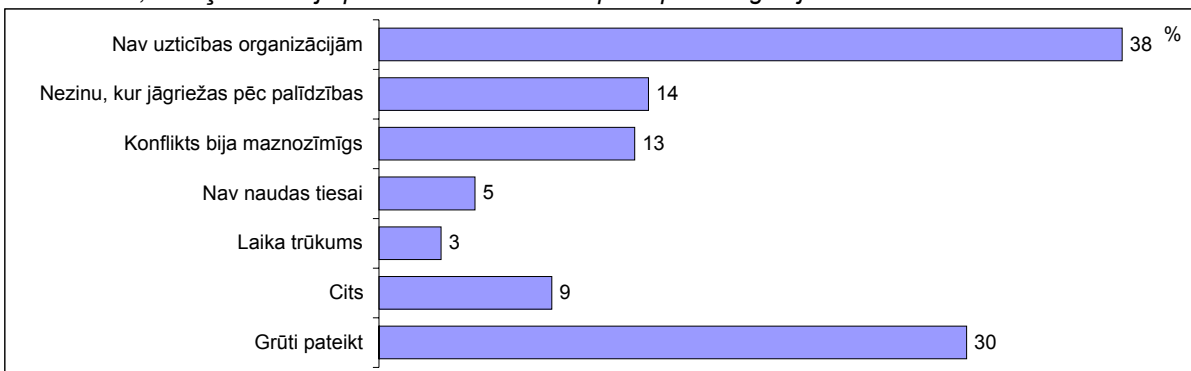
74% iedzīvotāju, kuru cilvēktiesības tika pārkāptas, nekur nav griezušies un nekādu palīdzību nav meklējuši. Tas noticis, galvenokārt, tāpēc, ka respondentiem nav uzticības organizācijām, kam jānodarbojas ar šādu konfliktu risināšanu (38%). Otrs biežāk minētais iemesls ir neinformētība – 14% atzīst, ka viņi nezina, kur jāgriežas pēc palīdzības. Trešajā vietā ir atzinums, ka konflikts bijis maznozīmīgs (13%).

6.1. Iestādes, kur meklēja palīdzību cilvēktiesību pārkāpšanas gadījumā.

BĀZE: tie, kuri uzskata, ka viņu cilvēktiesības ir pārkāptas, n=231

6.2. Iemesli, kādēļ nemeklēja palīdzību cilvēktiesību pārkāpšanas gadījumā

BĀZE: tie, kuri nemeklēja palīdzību, kad tika pārkāptas viņu cilvēktiesības, n=169

7. VALSTS CILVĒKTIESĪBU BIROJS - INFORMĒTĪBA UN DARBĪBAS VĒRTĒJUMS

51% Latvijas iedzīvotāju zina vai ir dzirdējuši, ka Latvijā strādā Valsts Cilvēktiesību birojs. Analizējot šos datus atkarībā no sociāli demogrāfiskiem rādītājiem, redzam, ka vairāk par šo biroju ir informēti cilvēki ar augstāko izglītību (75%); vadītāji un vadošie darbinieki (76%), ierēdņi, kalpotāji (65%) un pašnodarbinātie (62%); cilvēki, ar augstāku ienākumu līmeni (67% no tiem, kuru ienākumi ir 61Ls un vairāk uz vienu ģimnes locekli); Rīgā (58%) un Vidzemē (57%); vīrieši (56%).

Savukārt vismazāk informēti par biroju ir Latgalē (32%); māsaimnieces (32%); cilvēki ar nepilnu vidējo izglītību (33%) un vecāka gadagājuma cilvēki - 39% no respondentiem vecuma grupā no 65-74 gadiem (skat. graf. 7.1., 51.lpp.).

43% no tiem, kuri zina vai ir dzirdējuši par Valsts Cilvēktiesību biroja eksistenci, tā darbību novērtē pozitīvi, 18% negatīvi, bet 39% respondentu nav konkrēta viedokļa šajā jautājumā.

Analizējot izmaiņas, kas ir notikušas Latvijas iedzīvotāju informētības līmenī par Valsts Cilvēktiesību biroju, redzam, ka laikā no 1998.gada līdz 2000.gadam, tas praktiski nav mainījies. Savukārt, laikā no 1996.gada līdz 1998.gadam cilvēku skaits, kuri zina par VCB ir palielinājies par 18%. Jāatzīmē, ka tieši tik pat lielā mērā ir samazinājies to respondentu skaits, kuri neko nezina un nav dzirdējuši par VCB.

Runājot par Valsts Cilvēktiesību biroja aktivitātēm, visvairāk cilvēki ir dzirdējuši par VCB darbību:

- bērnu tiesību aizsardzībā (kopumā par to zina 36% Latvijas iedzīvotāju, bet no tiem, kuri zina vai ir dzirdējuši par VCB - 79%);
- invalīdu tiesību aizsardzība (attiecīgi 28% un 60%);
- patvēruma meklētāju (bēgļu) tiesību aizsardzība (26% un 56%);
- ieslodzīto tiesību aizsardzība (25% un 54%);
- sūdzību par cilvēktiesību jautājumiem izskatīšana (24% un 53%);
- geju un lezbiešu tiesību aizsardzība (20% un 44%);
- tiesību uz mājokli aizsardzība (18% un 39%);
- ticības brīvības aizsardzība (16% un 35%);
- VCB prasībās Satversmes tiesā (11% un 23%).

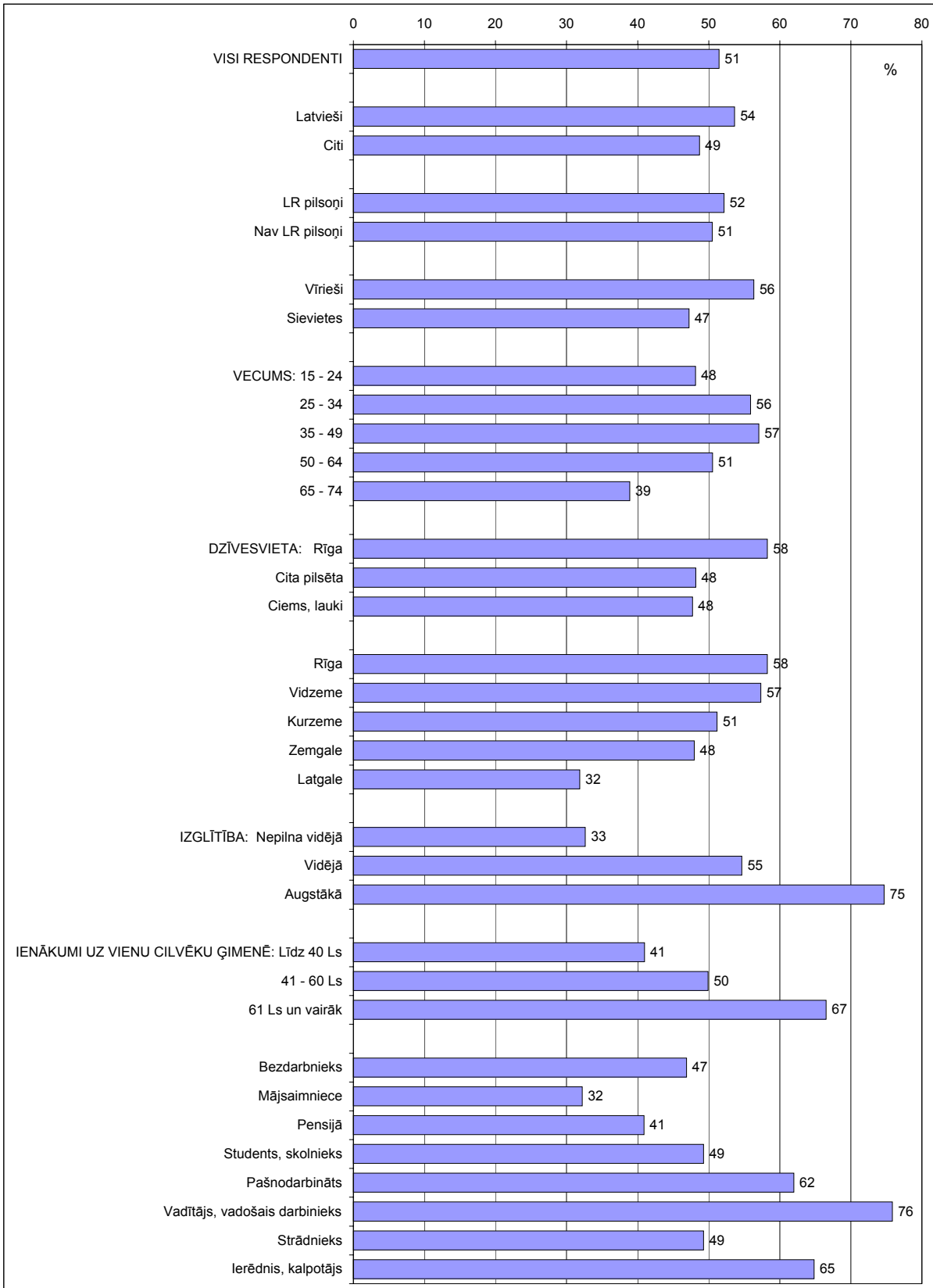
Apmēram trešdaļa respondentu, kuri ir zina vai ir dzirdējuši par dažām VCB aktivitātēm, tomēr nespēj tās novērtēt. Tā VCB darbību geju un lezbiešu tiesību aizsardzībā nespēj novērtēt (37%); sūdzību par cilvēktiesību jautājumiem izskatīšanā - 33%; ieslodzīto tiesību aizsardzībā - 32%; patvēruma meklētāju (bēgļu) tiesību aizsardzībā - 33%; VCB prasības Satversmes tiesā - 30%. Attiecībā uz pārējām anketā uzskaitītajām VCB aktivitātēm (bērnu un invalīdu tiesību aizsardzību, tiesību uz mājokli un ticības brīvības aizsardzību) konkrētu vērtējumu nespēj dot 20%-26% iedzīvotāju, kuri zina par VCB darbību dotajā jomā.

Vairāk kā puse atbildējušo pozitīvi vērtē šādas VCB aktivitātes: ticības brīvības aizsardzība (69%); bērnu tiesību aizsardzība (59%); invalīdu tiesību aizsardzība (54%) patvēruma meklētāju (bēgļu) aizsardzība (53%)

Savukārt vismazāk pozitīva vērtējuma (30%) ir saņēmušas VCB aktivitātes geju un lezbiešu tiesību aizsardzībā.

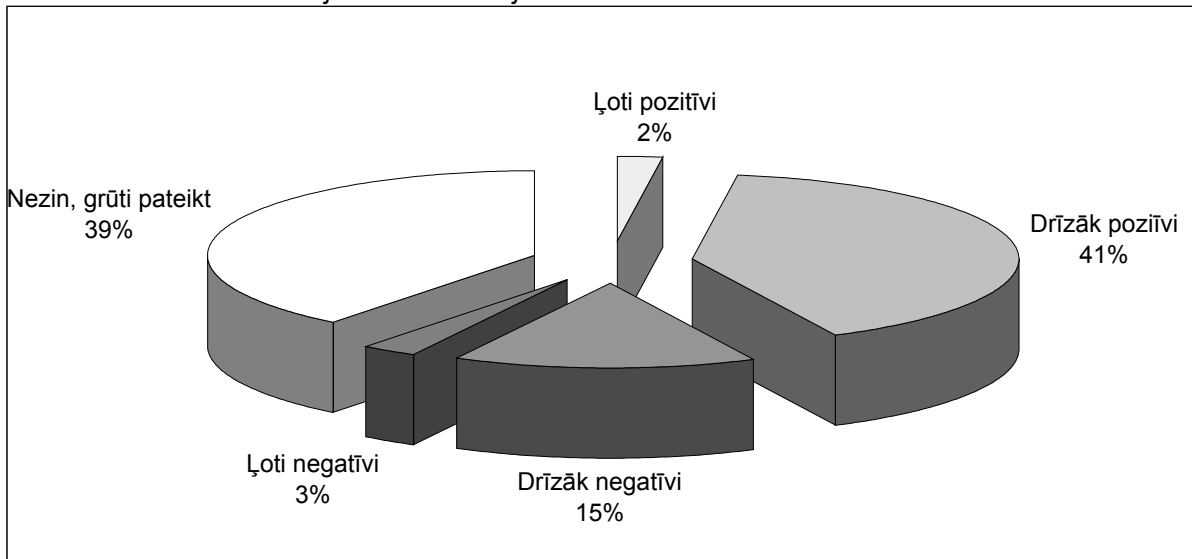
Liels nenoteikto atbilžu skaits uz kādu jautājumu parasti liecina vai nu par to, ka šajā jomā ir zems publicitātes līmenis, vai arī, ka dotais jautājums cilvēkus neinteresē. Ņemot vērā to, ka 39% Latvijas iedzīvotāju vispār neko nezina un, iespējams, ka pat nav dzirdējuši par Valsts Cilvēktiesību biroju (VCB), domājam šoreiz lielo nenoteikto atbilžu skaitu ir noteicis iedzīvotāju zemais informētības līmenis.

7.1. Informētība par Valsts Cilvēktiesību biroju
 Vai Jūs esat dzirdējuši par Vasts Cilvēktiesību biroju?

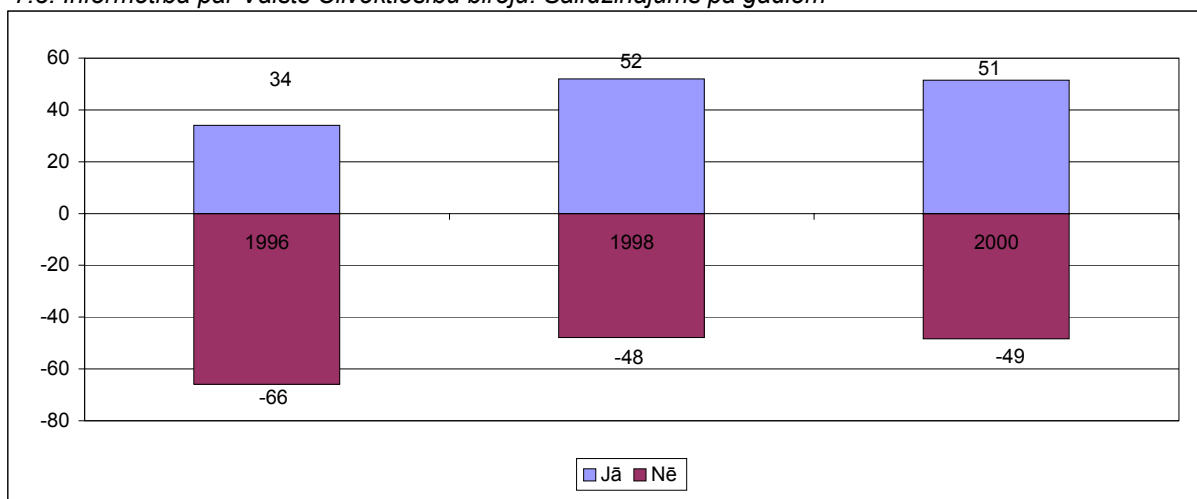
BĀZE: visi respondenti, n=1040

7.2. Valsts Cilvēktiesību biroja darbības vērtējums

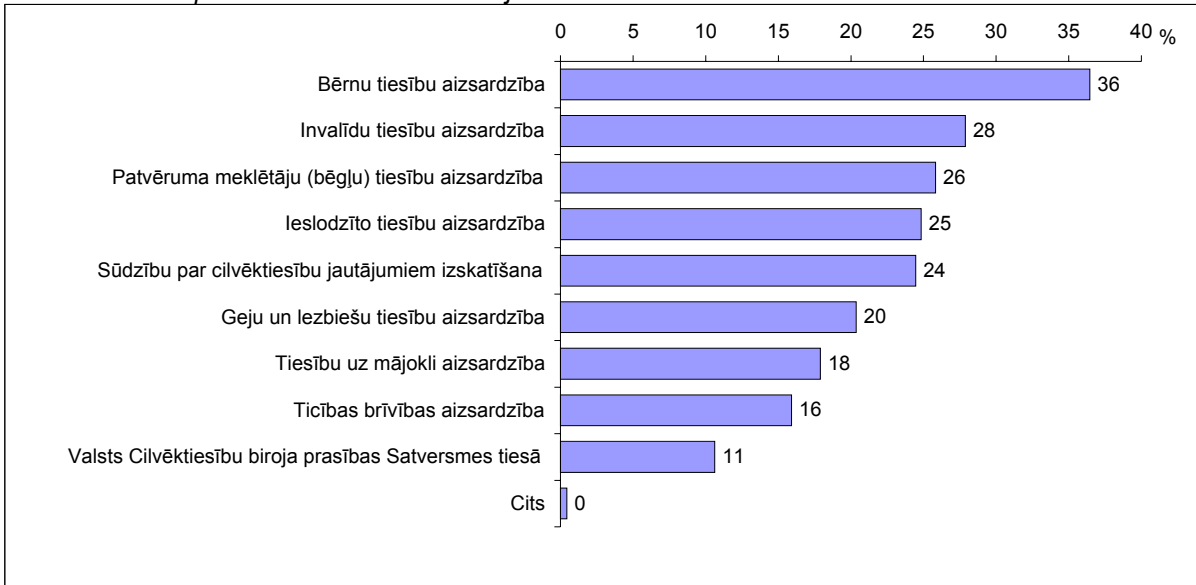
BĀZE: tie, kuri zin, ir dzirdējuši par VCB, n=536

7.3. Informētība par Valsts Cilvēktiesību biroju. Salīdzinājums pa gadiem

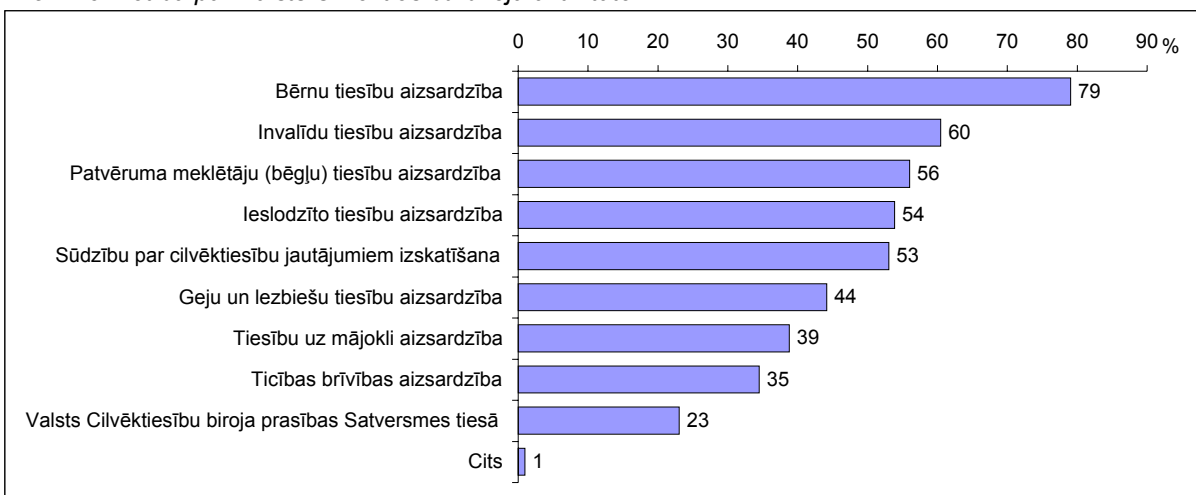
BĀZES: visi respondenti

7.4. Informētība par Valsts Cilvēktiesību biroja aktivitātēm

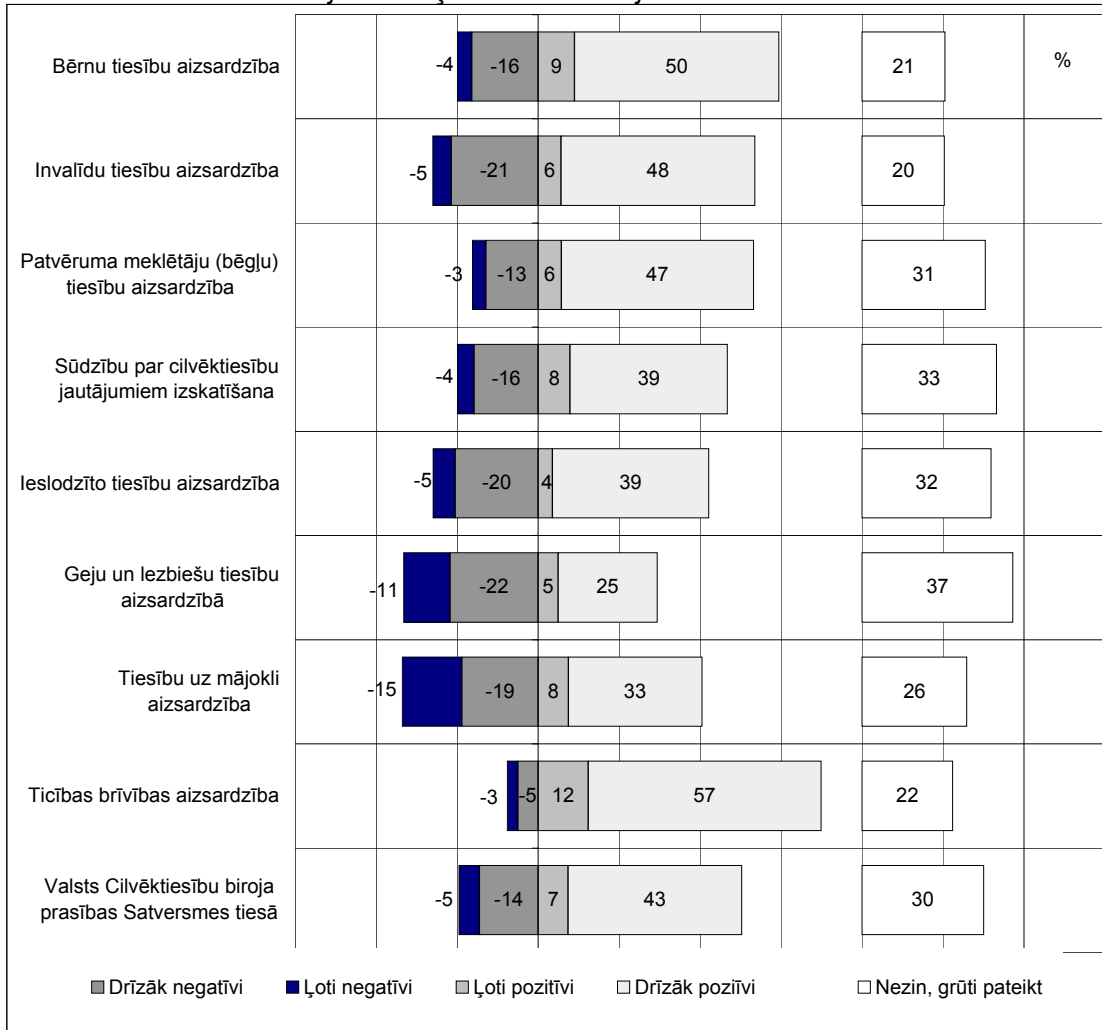
BĀZE: visi respondenti, n=1040

7.5. Informētība par Valsts Cilvēktiesību biroja aktivitātēm

BĀZE: tie, kuri zin, ir dzirdējuši par VCB, n=536

7.6. Valsts Cilvēktiesību biroja atsevišķo aktivitāšu vērtējums.

BĀZE: tie, kuri zin par attiecīgo VCB aktivitāti